הארץ

ג, שנת נ"ה, יום ה' י"ח בכסלו תשל"ד, 13 בדצמבר 1973 V.55 / 16.642/DECEMBER 13 1973

מאסי — הרמטכ"ל המצרי * שאזלי הודח * מפקדים חדשים לארמיות השניה והשלישית

מפקד חדש מונה גם לאגף המבצעים

* * *

החילופים „לחזק הפיקוד ולהכניס רוח צעירה"

* * *

מקורות: השינויים — בגלל „המישגה הצבאי" שאיפשר לצה"ל לפרוץ לגדה המערבית

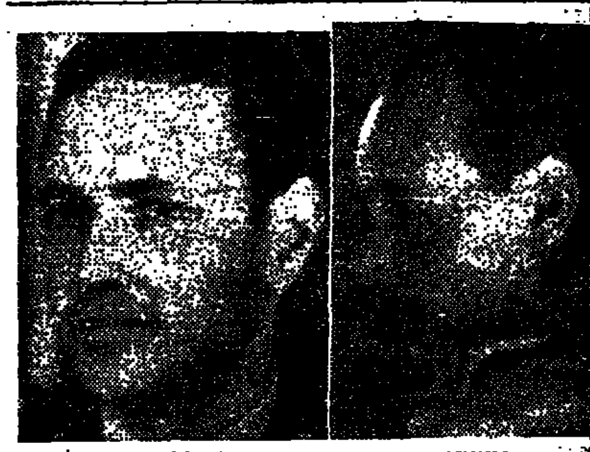

גמאסי — שאזלי

קהיר, 12 (יופי"ע, עי"ר, ע"צ). הנשיא סאדאת הדיח היום את ...ל סעד א־דין שאזלי מתפקידו כרמטכ"ל ומינה במקומו את ...ור גנרל מוחמד עבדל גאני אל גמאסי, שכיהן כנציג מצרי בשיחות הצבאיות עם הישראלים בקילו' ה־101.

סאדאת, המכהן כמפקד עליון של הכוחות המזויינים, גם מינה מפקדים חדשים לארמיה השניה ולארמיה השלישית וראש אגף מבצעים חדש.

הארמיה השניה פרוסה בגזרה הצפונית של תעלת סואץ והארמיה השלישית בגזרה הדרומית, כשהיא מכותרת ע"י כוחות ישראל בגדה המערבית.

ההודעה המצרית

סוכנות הידיעות המצרית מסרה שהחילופים נועדו „לחזק ולהכניס רוח צעירה" בפיקוד העליון. מחליפו של הרמטכ"ל החדש, הגנרל גמאסי, כראש אגף המבצעים, במקומו מונה מיג'ור גנרל חסן אל גריד.

מיג'ור גנרל פואד באלי נתמנה מפקד הארמיה השניה, ומיג'ור גנרל אחמד באדאווי ...סיר אחמד — כמפקד הארמיה השלישית.

מפקד הארמיה השניה כיהן עד כה הגנרל עבדל מונעים האליל, ומפקד הארמיה השלישית — הגנרל עבדל מונעים ואזל.

החלטותיו של סאדאת נתקבלו על פי המלצות של שר המלחמה ומפקד הכוחות המזויינים הגנרל אחמד איסמעיל — כמסרה הסוכנות. המלצות אלה „הדגישו את הצורך להפיק תועלת מהנסיון הקרבי של ...

(סוף בעמוד 2, טור 4)

גמאסי בלבוש צבאי

שרי חוץ מ־6 ארצות ערביות מגיעים היום לקופנהאגן לשיחות עם ראשי השוק

ידונו בתכנית פיסגה לפתרון משבר הנפט

מאת אליהו זהבי, סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן, 12 (מיוחד ל„הארץ"). ... החוץ של שש מדינות ערביות — תוניסיה, אלג'יריה, מארוקו, סודן, סעודיה וכווית — יבואו מחר מבירתם לקופנהאגן כדי לשוחח עם ראשי מדינות השוק האירופי המשותף.

בואם של השרים קשור בתכנית ...ית צרפתית לקיום פיסגה בין ראשי מדינות השוק וראשי מדינות ... כדי לדון בפתרון על משבר הנפט.

... ראשי מדינות השוק ויפאן ... נועצים כדי לבוא להסכם בשאלת הנפט בפגישה לקביעת ... משותפת לפני גושים בלי־...

כליים אלה כול הכבוית של שני מצד בכונה־הגל להסדר שאלת המזה"ת ... של ארצות השוק.

נמסר כי ארצות השוק גילו ענין ביהוד ביוזמה בועידה ז'נבה ...

בון מכירה בסופיה

סופיה, 12 (א.פ.). כצעד גרמניה ובולגריה החליטו לקשור יחסים דיפלומטים — כמסרה סוכנות הידיעות הבולגרית. ההודעה נמסרה יום אחד לאחר שקנצלר מערב גרמניה ווילי בראנדט היה על המסמך לנורמליזציה להיחסים ההדדים עם צ'כוסלובקיה.

קנצלר מערב גרמניה ווילי בראנדט וראש ממשלת צ'כוסלובקיה ... ההסכם על היחסים ... בין שתי ... (צילום רדיו של א.פ.)

מחירי שיא לנפט

איראן מגדילה הכנסותיה בעקבות הסכמים חדשים

טהרן, 12 (עי"ר, יופי"ע, ע"צ ועסס"א). איראן עומדה להגדיל את הכנסות הנפט שלה פי שלושה וחצי בערך בעקבות ההסכמים החדשים שנחתמו אמש עם חברות נפט כערביות שבהם נקבעו מחירי־שיא לנפט גולמי.

בהסכמים שנחתמו בין חברות הנפט האיראנית הלאומית לבין 5 חברות נפט מארה"ב, אירופה ויפן, נקבעו מחירים הנעים בין 16 ל־17.34 דולר לחבית, לעומת 4.9 עד 5.2 דולר לחבית ב־1 בדצמבר.

המחירים החדשים ישפיעו השפעה דרמטית על תעשיית הנפט ועל המחיר הבין־לאומי של הנפט.

מומחים מעריכים כי המחירים החדשים יעניקו לאיראן הכנסה נוספת של כ־1.4 ביליון דולר בששת החודשים הראשונים של 1974.

הם גם ישפיעו השפעה ישירה על המחירים עליהם יודיע החודש ארגון הארצות המייצאות נפט אופ"ק.

המומחים של אופ"ק עומדים להתכנס בוינה ב־17 בדצמבר כדי לסקור את מצב המחירים ולהמליץ על העלאת מחירים, אשר יפורסמו כפי הנראה שבוע לאחר מכן.

קיצוץ בארה"ב

ממשלת ארה"ב הודיעה היום כי היא מתכוונת לקצץ ב־25% את ייצור הדלק למכוניות, במטרה להגדיל את אספקת הדלק להסקה.

על פי התכנית יורשו בתי־הזיקוק לייצר רק 75% מכמות הדלק למכוניות של השנה שעברה, אספקת הדלק תצומצם ב־15% ומחירו יעלה ב־6 עד 9 סנט לגלון. התקנות החדשות יכנסו לתוקף ב־27 לדצמבר.

המשבר מתפשט

* מפעלי המכוניות ... הודיעו היום כי בשל הירידה הצפויה במכירות מכוניות החליטו לצמצם את הייצור.

* ברומא נמסר כי מפעלי פיאט יקצרו אף הם את שעות העבודה.

* חברות התעופה האמריקאיות יאלצו לבטל בשנה הבאה 950 אלף טיסות ולפטר 25 אלף עובדים, לנוכח המחסור הצפוי בדלק — הודיע היום האיגוד לתובלה אווירית. כן נודע כי יהיה צורך לקרקע 275 מטוסים ביניהם מטוסי סילון חדישים.

* מנהל חברת אייר פראנס הודיע היום כי החברה נאלצת לבטל מספר טיסות.

* נשיא טוניסיה חביב בורגיבה אמר היום לעתונאים כי לצרפת אין יסוד לחשוש לאספקת הנפט שלה.

הארצות המועדפות

בתשובה לשאלה אם גם ארצות אירופיות אחרות יזכו ליחס של העדפה, כגון בריטניה, מערב גרמניה, האוסטריה, בין המדינות ... ביחס של הערבים. הדברים נאמרו בעקבות שיחה שקיים נשיא טוניסיה בפריס עם נשיא צרפת ז'ורז' פומפידו.

מאגרים מלאים באיטליה

* חברות הנפט הגדולות של איטליה הודו למכוניות שלהם להגביל את מהירות נסיעתן ... המאגרים במדינה זו מלאים. באיטליה גוברת המחאה נגד המחסור המלאכותי בדלק ומספר עיריות החלו בפיקוח על כמות הדלק במאגרים המקומיים.

בממשלת איטליה שוקלת פניה למדינות הנפט הערביות כדי לדעת מה היא כמות הדלק שנועדה לאיטליה בהנחה שהערבים יהיו נכונים לנקוט פעולה כדי למנוע הכוונה לא רצויה של נפט.

התכליות יפאן

* ראש ממשלת יפאן קאקואי טאנאקה אמר היום כי שליחו המיוחד טאקאו מיקי, המסייר עתה במדינות המזרח התיכון, נושא עמו רשימה של 17 מפעלים שלגביהם יוכל להנתן סיוע כלכלי מצד מדינות ... ממשלתיים ביפאן. ... מיקי הגיע היום לערב הסעודית מאבו דבי.

* הוצאות בשבר הדלק מורגשות גם בבנגליה, שם קיימים קשיים בהובלת גז בוטן ודלק ...

איחוי האפיפיור

האפיפיור פאולוס לא יערוך את תפילת חצות המסורתית בליל חג המולד בבזיליקה פטרוס, אלא אם כן תבטל הממשלה את האיסור על נהיגת מכוניות פרטיות בימי חג — הודיע היום רדיו הוותיקן. בהודעה נאמר כי רצונו של האפיפיור למנוע אי־נוחות מהמאמינים ולא להגביר את העומס על התחבורה הציבורית.

מצב חירום בבריטניה

שביתת האטה ברכבת

לונדון, 12 (אי.פי.). מלכת אנגליה, אליזבט השניה, הכריזה על מצב חירום במדינה בעקבות שביתת האטה של 29 אלף נהגי רכבת שהחריפה את המצב הקשה השורר באנגליה, כתוצאה ממשבר האנרגיה.

מצב החירום מקנה לממשלה סמכויות נרחבות בכל הקשור לקיום שירותים חיוניים.

הרצוג מזהיר מנסיגה מלאה

טילים ערביים יהוו סכנה מתמדת לישראל

ניו־יורק, 12 (יופי"ע). הפרשן הצבאי האלוף (מיל.) חיים הרצוג אמר היום כי טילים ערביים עלולים להוות סכנה מתמדת לישראל אם הממשלה תסכים לנסיגה טוטאלית מהשטחים הערביים.

„אם נחליט לשוב לגבולות של 1967", אמר, „כי אז מבחינת טילים מודרניים יהיה התחום האוירי של ישראל בטל לגמרי".

בדברו במסיבת עתונאים בקונסוליה הכללית הישראלית הוא אמר כי אם יורשו הטילים הערביים לזוז אל גבולות 1967 יהיו מסוגלים לפגוע בכל עיר בישראל.

הוא אמר כי הוא מקווה שנסיגה ישראלית משטחים ערביים כבושים תהיה מלווה הקמת איזור מפורז לאורך הגבולות.

„פער אמינות"

הוא ציין כי בהתחלת הקרבות היה קיים „פער אמינות" בישראל. „כאשר מטרתך היחידה היא להשאר ב־

(סוף בעמוד 2, טור 4)

„2000 מחבלים מתאמנים בעיראק"

טהרן, 12 (ע"צ). זה חודש מתאמנים אלפיים איש, רובם פלסטינאים ומיעוטם בעלי נתינויות ערביות אחרות, במחנות אימונים בעיראק כדי להשתתף בפעולות גרילה נגד ירדן ונסיכויות המפרץ, וגם נגד סוריה ולבנון — כתב הערב העתון האיראני אטלעט.

דמשק, 12 (עי"ר, יופי"ע) — שלטונות התעופה האזרחית הסוריים אסרו היום טיסות של חברת התעופה האמריקאית פאן־אמריקן בשמי סוריה זמנית משום ש„הישענה את תנועותיה הקבועות בדמשק".

קיסינג'ר בטוח שועידת ז'נבה תפתח בזמן * מקווה לפתור בעיות נוהל בסיורו במזה"ת

מגיע הערב לקהיר וישוחח פעמיים עם סאדאת

מאת ארתור כהן, סופר „הארץ" בשווייץ

ז'נבה, 12 (מיוחד ל„הארץ"). בעוד המצב בז'נבה, ערב פתיחת ועידת השלום, איננו ברור ומצפים כאן להודעה החשובה ביותר לגבי הוועידה רק לאחר השלמת ביקורו של ד"ר קיסינג'ר במזה"ת, הביע היום שר החוץ האמריקאי בלונדון את בטחונו כי ועידת השלום תיפתח כמתוכנן בשבוע הבא הוא מקווה למצוא פתרון לעניינים הנוהליים התלויים ועומדים לקראת הועידה במהלך סיורו במזה"ת.

דברים אלה מסר עוזר מיניסטריון

(סוף בעמוד 2, טור 6)

נשיא הפיליפינים פרדיננד מרקוס (משמאל), נפגש אתמול עם סגן ראש ממשלה סוריה עבדל חלים חאדם במאנילה.
(צילום רדיו אי.פי)

ערפל בז'נבה

מאת ארתור כהן, סופר „הארץ" בשווייץ

ז'נבה 12, (מיוחד ל„הארץ"). עד כה לא נתקבל אישור על הרכב המשלחת הישראלית ואין יודעים את שמות המשתתפים בה, אך כמצפים כי בראשה יעמוד שר החוץ מר אבא אבן ונציג ישראל באו"ם מר יוסף תקוע אף הוא ישתתף בה.

כמצפים כי ד"ר קיסינג'ר ומר אבן יגיעו שניהם לז'נבה מישראל ביום ב' אחה"צ, אך אין בטוחים כי יגיעו באותו מטוס.

חוגים רשמיים שווייצים רמזו היום על אי־שביעות רצונה של ממשלת שווייץ לנוכח העובדה שארה"ב, בריה"מ והאו"ם, לא טרחו עד כה להכניסה בסוד ההכנות הנוגעות לועידת השלום העומדת להתקיים בחסותה.

(סוף בעמוד 2, טור 3)

מזג האויר

(ע). ירושלים 9—14 מעלות, רמת הגולן 7—13, חיפה 15—20, תל־אביב 12—20, אילת 11—23, מפרץ שלמה 15—24 מעלות.

מכינים מכרז לתחנת כוח גרעינית

600 מגוואט ב־400 מיליון דולר

מאת שלמה גרבר, סופר „הארץ" לענייני פיתוח

צוות משותף לחברת החשמל ולוועדה לאנרגיה אטומית מעבד מיפרט למכרז על הקמת תחנת כוח גרעינית בהספק 600 מגוואט שתעלה כ־400 מיליון דולר — מסר אתמול מר יעקב ארנון, יו"ר מועצת המנהלים של חברת החשמל, בתשובה לשאלה.

מר ארנון אמר כי הממשלה עדיין לא אישרה את הקמתה של תחנת הכוח הגרעינית, אלא עיבוד הנתונים המפרטים הקשורים בפירסום המכרז בעניין. עבודת ההכנה ועיבוד המפרטים יימשכו כשנה. לאחר התוצאות יוחלט סופית על הקמתה ועל ההשקעה הכרוכה. לפי התכנית תושלם הקמת התחנה, אם תוכן במועד, ב־1981.

צויין כי בתחילה תכננו הקמת תחנת כוח גרעינית בהספק של 400 מגוואט, אולם הסתבר כי הקמת תחנה גדולה תהיה יותר זולה לכל קוו"ש.

לפני כמה ימים הגיעה חוות דעתו של מר פיליפ ספורן, האמריקאי, יועץ הממשלה בענייני אנרגיה לגבי הקמת תחנת כוח גרעינית בארץ, כולל ההשקעה הכרוכה בכך.

חמדי כנען בביירות

ביירות, 13 (ע"צ). חמדי כנען, שהיה ראש עירית שכם, נמצא בתחילת השבוע בביירות לשיחות שיביאו לנקיטת עמדה אחידה מהפלשתינאים — מסר היום העתון אלליוואא.

התכניות להצתת התעלה לא הגיעו לשלב תיפעול ונועדו להטעיית המצרים

מאת סופר „הארץ"

התכניות להצתת תעלת סואץ באמצעות מתקני דלק לא הגיעו מעולם לשלב אופרטיבי ונועדו רק להטעות את הצבא המצרי. לאורך קו בר־לב היה רק מתקן אחד, שהקמתו הושלמה ב־1970, אך הוחלט לבטל את התכנית שכן המתקן לא יכול היה לשרת את מטרתו.

מהעובדות שנודעו מתברר כי הסיפורים שהתפרסמו בעתונות העולמית כדברי הרמטכ"ל המצרי ושר המלחמה מצוצים מן האצבע. וחיילי קומנדו מצריים מעולם לא חיבלו במתקני הדלק להצתת התעלה היות ולא היו כאלה. גם לא נכונה הטענה כי המצרים תפסו מהנדס ישראלי, שהתעסק ביום הראשון למלחמה כדי לנסות ולהפעיל את המתקן. לפי דברי שר המלחמה המצרי כוונת צה"ל היתה להציף את התעלה בדלק ולהציתו כדי למנוע מצבא מצרי לחצות את התעלה.

בתקופת הרמטכ"ל הקודם רב אלוף חיים בר־לב אמנם היו מחשבות להקים מתקנים אלו, אך בעקבות הנסיונות שנעשו במתקן הוחלט לבטל את התכנית מהסיבות הבאות.

* הצתת התעלה מחייבת כמות דלק גדולה מאד שצריכה להיות לא הרחק מהתעלה. קיום מאגרי הדלק הופך אותם לפגיעים לאש האויב ואפילו מהווה אתגר לחיילי קומנדו מצריים. פגיעה בהם מסכנת גם את חיילי צה"ל.

* הקמת מאגרי דלק קרקעיים או תת־קרקעיים מבליטה את המצאותם וכונת הסוואתם.

* הקמת המאגרים יקרה מאד.

* הפעלת המתקן להצתת התעלה מסכנת את החיילים במעוזים והאש עלולה לשרוף את כל הנקודה בדרכה, לרבות ציוד צה"ל במעוזים.

* בנסיונות שנערכו ב־1971 הסתבר שהמתקן לא פועל כפי שציפו. הסולר, המשמש להפעלת המתקן, לא התפזר באופן שווה והאש לא היתה אחידה. התברר כי האש לא תוכל לחסום בצורה יעילה מעבר של כוחות אויב על שטחים גדולים של התעלה, ובוודאי שלא לכל אורכה.

* כדי לא לסכן את חיי חיילי המעוזים היה צריך להקים את המתקנים בין המעוזים ובכך להגדיל את מספר החיילים — דבר שהיה גורר הקמת מעוזים נוספים.

* רוחב התעלה במקומות רבים נע בין מ־80 ל־100 מטר והמים בתעלה זורמים. לאחר שהתברר כי המתקן לא יכול לשמש למטרתו, הוחלט במטכ"ל להפעילו למטרות הטעייה כדי ליצור את הרושם כאילו המתקן אכן פועל. ב־1971 שוב נערך ניסוי במתקן היחיד שהיה, ניסוי ששכנע סופית כי המתקן איננו יעיל.

משליך רימון בחברון נתפס אחרי שפצע 8 תושבים

מאת יהודה ליטני, סופר „הארץ"

רימון, שהושלך אתמול ב־10 בבוקר בסביבות השוק בחברון, פגע ב־8 עוברים ושבים. שלם תושבי חברון הסביבה.

מתברר נמסר כי שוטר מקומי, שנפצע מהתפוצצות הרימון, פתח באש על משליך הרימון. עוד נמסר כי משליך הרימון, שניסה להימלט בין עוברים ושבים, נתפס לאחר מרדף קצר ברחובות חברון. כמה תושבים מקומיים נעצרו לחקירה.

בקטע שבו נזרק הרימון נסגרו החנויות לאחר השלכת הרימון. הפצועים הועברו לבתי־חולים בחברון ובית־לחם. חלקם שוחרר לאחר טיפול קצר.

שביתה של נשים

כמה עשרות נשים קיימו אתמול שביתת שבת למספר שעות בעירית אל־בירה במחאה על הגליית 8 תושבים מהגדה המערבית לירדן. סטודנטים בכללת המורים ליד רמאללה בבי־רזית ניסו אתמול לקיים הפגנת מחאה ברחובות העירה. כוחות משטרה, שהיו במקום, לא הניחו להם להפגין. לאחר מכן התארגנו הסטודנטים להפגנת־דומיה שעברה ברחובות ביר־זית, שאליה הצטרפו מספר תלמידי בית־ספר תיכון מקומי.

איגוד פועלי הבנין בשכם שלח אתמול מברקים לגופים בין־לאומיים ולראשי הממשל בישראל המביעים מחאה על הגליית השמונה.

חוסיין והפלשתינאים

מקורבים לשלטון הירדני הכחישו אתמול את הידיעות שהתפרסמו בימים האחרונים בעתונות בדבר פעילות מוגברת של תומכי המלך בגדה, לדבריהם ממתין המלך לפתיחת ועידת ז'נבה. אז תודע סופית עמדת הארגונים הפלשתינאיים לשיחות השלום. חוסיין מתכונן, הוסיפו חוגים אלה, להתייצב מול הארגונים הפלשתינאיים אם יתברר כי מטרתם לייצג בלעדית את הפלשתינאים.

נתגלה טרנזיסטור ממולכד

(ע). טרנזיסטור ממולכד נוסף נתגלה אתמול בשדות מושב ..., אולם הודות לעירנותו של חבר המושב נמנעה התפוצצותו. האיש מצא את הטרנזיסטור ליד ברז מים, אך נמנע מלגעת בו והזעיק את המשטרה.

לחץ למניעת פיזור העצרת כדי שתהיה פנויה לאפשרות של התערבות בועידת ז'נבה

מאת סופר „הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק, 12 (מיוחד ל„הארץ"). במרכז האו"ם גוברים הלחצים של כמה גושי־מדינות על נשיא העצרת הכללית שלא להכריז רשמית על פיזור העצרת אלא להשעותה בלבד. מטרתן היא להבטיח שהעצרת הכללית הכ"ח, שבה רוב למשלחות הפרו־ערביות ואין בה זכות וטו למעצמות הגדולות, תהיה פנויה להתכנס בהודעה קצרה כדי לדון בהתערבות אפשרית בהליכי ועידת ז'נבה אם זו לא תתנהל על פי רצון המדינות הערביות. נשיא העצרת מר בניטס (אקוואדור) עורך כעת התייעצויות כדי לגבש נוסחה ברוח זו.

ייתכן שהעצרת הכללית תסיים את הדיון בכל הנושאים שעל סדר יומה מלבד שאלת המזה"ת שטרם נדונה.

עזרת הערבים למזכ"ל

נמסר כי המשלחות הפרו־ערביות אינן מרוצות מהעובדה שלמזכ"ל קורט ולדהיים יינתן רק מעמד בלתי־פעיל בועידת ז'נבה ואפילו לא התפקיד של יו"ר הועידה. בכוונתן להבטיח לו מעמד ספציפי, ודבר זה עלול לשבש ולסתור את כל ההקשר הרעיוני של ועידת־ז'נבה ... הוחלטת מועצת הבטחון מ־21 באוקטובר 1973 על הפסקת־האש אינה קובעת כדבר מובן מאליו הענקת תפקיד לאו"ם בכריכה לשלום במזה"ת.

הגוש הפרו־ערבי איננו מגביל את מתקפתו באו"ם נגד החלטה הפסקת־האש ב־22 באוקטובר לעצרת הכללית בלבד. כפי שנמסר אתמול, פועל הגוש גם במועצת הבטחון. ... התייעצויות בלתי־רשמיות ... בהנחיות היו"ר הסובייטי כדי להחליט אם להתכנס לישיבה רשמית על המזה"ת ועל ועידת ז'נבה.

בכל מקום ייתכן שמועצת הבטחון תתכנס ביום ו' (מחר) לדון בשאלת קפריסין ... לדון גם בשאלת התפקיד של המזכ"ל בשיחות ז'נבה.

דובר האו"ם אמר היום כי המזכ"ל ד"ר ולדהיים לא גיבש סופית את תכניות נסיעותיו.

נראה שהמדינות הבלתי־מזדהות התחברו במועצה ... מעוניינות להבטיח לפחות שמזכ"ל האו"ם קורט ולדהיים יכנס את ועידת השלום בז'נבה ויהיה היו"ר שלה.

מרכז או"ם, 12 (עסס"א). שגריר ישראל באו"ם מר יוסף תקוע, נועד היום עם הנשיא התורן של מועצת הבטחון השגריר הסיני הואנג הואה ודן עמו על כוונת המדינות הבלתי מזדהות לזמן את המועצה.

(ע). על אף ההכחשה הרשמית של האו"ם, אמרו מקורות יודעי דבר כי ד"ר ולדהיים הודיע לאחדים מעוזריו הבכירים לעבוד הכן כדי ללוותו לשווייץ וכי הוא מצפה לצאת בשבת או ביום א'.

שיץ יבקר בישראל

מאת צ'ארלס ריצ'י, סופר „הארץ" בגרמניה

בון, 12 (מיוחד ל„הארץ"). ראש עירית ברלין קלאוס שיץ יערוך בקרוב ביקור בישראל, כנראה בראשית 1974. הדבר נחשב כאן כהפגנת סולידריות של שיץ עם ישראל. במהלך מלחמת יום הכיפורים עורר את זעמם של שגרירי ארצות ערב בבון על השתתפות בעצרת פרו־ישראלית. בבון נמסר היום כי חיל האויר של גרמניה המערבית יעביר 1000 חיילים של כוחות האו"ם מגאנה, סנגאל, קניה, נפאל ואוסטריה למזה"ת. ממשלת בון תישא בהוצאות המבצע שיסתכמו ב־1.8 מיליון מארק.

בריה"מ הקטינה תקציבה הצבאי

מוסקבה, 12 (עי"ר). בריה"מ הקטינה אתמול את תקציבה הצבאי הרשמי, לראשונה מזה 8 שנים. בטענה כי היא עושה זאת בשל הסיכוי להפוגה גוברת והולכת עם המערב — 17,600 מיליון רובל, לעומת 17,900 מיליון רובל השנה.

הקונגרס, ניכסון והמסים

וואשינגטון, 12 (יופי"ע). הוועדה הכספית של הקונגרס למס הכנסה החליטה היום לבחון כל היבט של מס ההכנסה של הנשיא ניכסון מ־1969 עד סוף 1972 ולא לצמצם את הבדיקה לשאלות שאותן הציע ניכסון בעצמו.

בריה"מ מבטיחה לאזרחיה יותר סחורות צריכה

מוסקבה, 12 (עי"ר). בריה"מ יצרה השנה למעלה מ־220 מיליון טונות דגנים — הודיע היום במושב הסובייט העליון הממונה על התכנון הממלכתי ניקולאי באיבאקוב.

באיבאקוב הבטיח כי בריה"מ תספק לאזרחיה כמות רבה יותר של סחורות צריכה ב־1974, אפשרויות שיכון רבות יותר, וכמות מזון רבה יותר על שולחנותיהם. הוא אמר כי התכנית מבטיחה גם „אספקה תקינה ובלתי־מופרעת" של דלק והסקה. בכל זאת קרא באיבאקוב לקימוצים בשימוש בנפט ובתוצרי דלק אחרים.

הסובייט העליון התכנס למושבו הדו־שנתי כדי לאשר את התכנית ל־1974 ואת תקציב המדינה. באיבאקוב אמר כי התפוקה התעשייתית תעלה ב־6.8% בשנה הבאה. הגידול הרב ביותר יהיה בתחום סחורות הצריכה. יושם דגש מיוחד על שיפורים ...

בגליון זה 12 עמודים — המחיר 70 אגורות

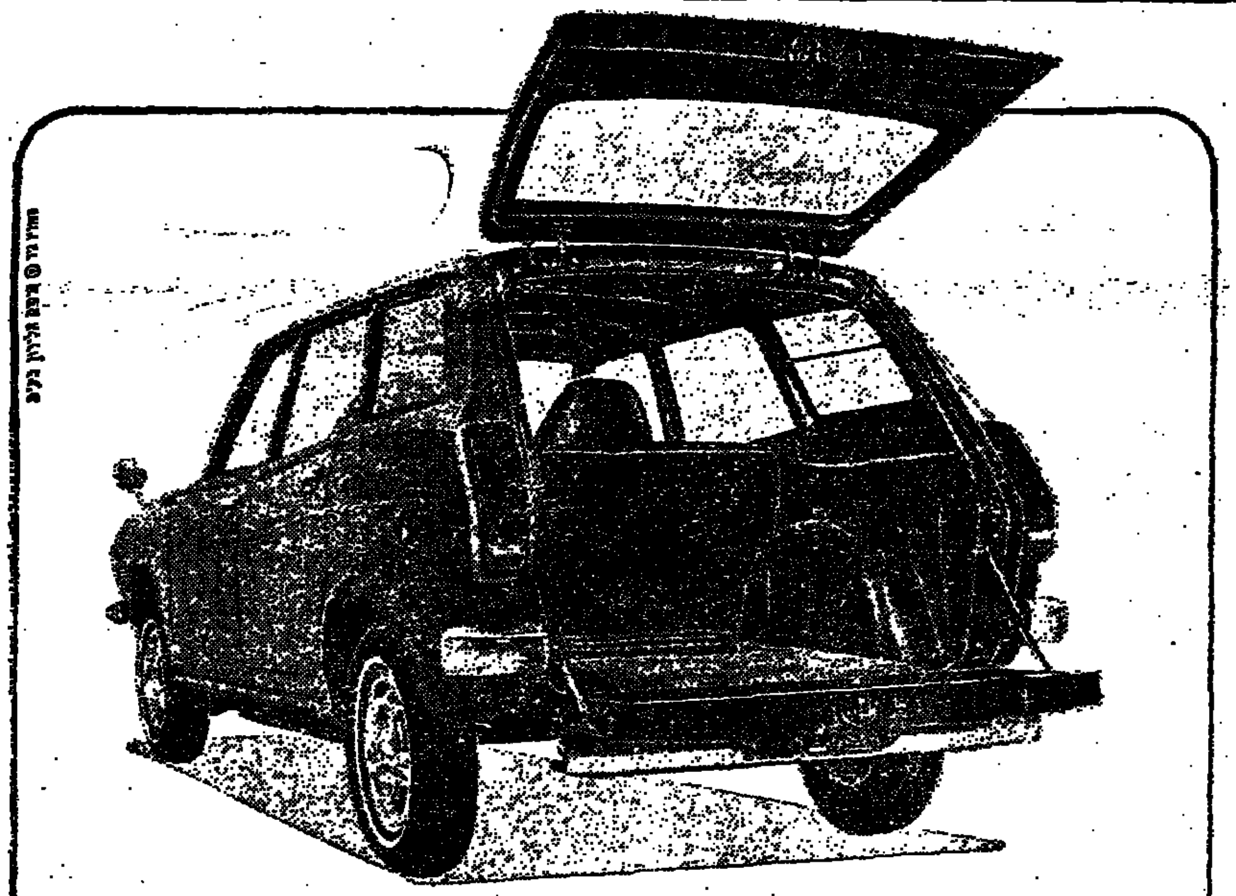

SUBARU STATION

הסטיישן היחידי בארץ עם

6 דלתות

תרצה את סובארו סטיישן/6 דלתות לעבודה? לא תמצא טוב ממנו בכושר העמסה ונוחיותה, מרחב הראייה, כושר התמרון בנסיעה וכושר הביצוע של המנוע בן - 1361 סמ"ק. המפתח עוצמה כפולה ויותר.

תרצה את סובארו סטיישן להנאה? לא תצליח למצוא מכונית כה ייצוגית וכה נוחה למען הנאתך והנאת כל בני משפחתך.

לא תמצא מכונית סטיישן „לעבודה ולהנאה" עם תכונות טכניות וייצוגיות רבות וחשובות כמו סובארו סטיישן / 6 דלתות. צריכת דלק כ־17 ק"מ לליטר. דגמים נוספים: סובארו 4/DL דלתות; סובארו GL קופה/2 דלתות; סובארו GSR קופה/2 דלתות; והשלאגר: מיני סובארו. 21 מוסכים בכל הארץ. 14 סוכנויות משנה. חלקי חילוף בלא הגבלה.

נציגים בלעדיים בישראל:

יפנאוטו בע"מ

ת"א, רח' יצחק־שדה 28, טל. 33184, 31051, 35098. * סניף באר־שבע: רח' הדסה 52, טלפון 72572

סוכני משנה למכוניות „סובארו" ברחבי הארץ:

תל־אביב: „אוטו הבית", רח' גבירול 15, (מאחורי קולנוע אלנבי), טל. 59137; „רכב הצפון", רח' אבן־גבירול 45, טל. 261915 ● רמת־גן: „רכבי פפירו", רח' ז'בוטינסקי 69, טל. 796061 ● נתניה: „המשתלה", רח' שהם 2, טל. 24356 ● ירושלים: „אוטו הקין", רח' דוד המלך 8, טל. 221588 ● חיפה: „שטראוס ובניו", דרך העצמאות 130, טל. 522729; „מכוניות אלנבי", רח' אלנבי 3, טל. 641910 ● חדרה: „פלורבן שלמה", רח' הנשיא 42, טל. 22670 ● אשדוד: „...", רח' רוגוזין 9, ת.ד. 34, טל. 22040 ● רמתיים: „סובארוקה", דרך השרון 60, הוד השרון, טל. 937308 — 924328 ● ראשון־לציון: „מוסכת ראשון לציון", רח' הרצל 2, טל. 948111 — 942770 ● נהריה: „מוסכת נהריה", רח' הראשי ע"י בנק ערבי, טל. 54324 ● פתח־תקוה: „...", ברכבא 38 ● אילת: „המוסכה", אזור התעשיה, טל. 2937.

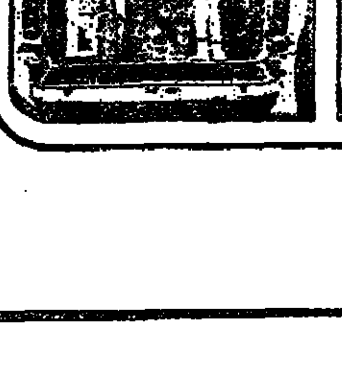
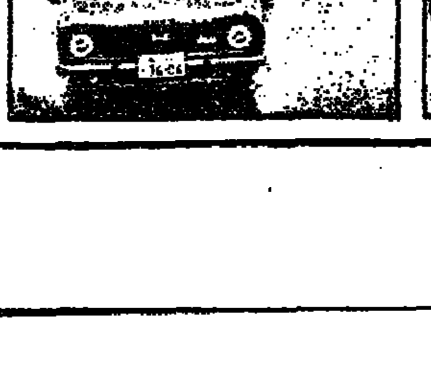
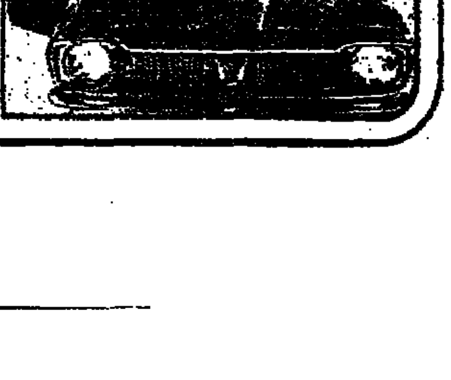

هكذا من الأصل

צרפת צופה כשלון לוועידת ז'נבה

מטרתה: לבודד את ישראל באזורים מפורזים

מאת סופר „הארץ"

צרפת רואה אפשרות שוועידת ז'נבה תיכשל ואין זה מן הנמנע כי היא עלולה אפילו לגרום לכישלונה בנסיון לחזק את עמדתה ואת עמדת ארצות אירופה המערבית כשתתגבש פתרון במזה"ת — סבורים חוגים דיפלומטיים יודעי דבר בפאריז.

(ראה באמצע ראשי — בעמוד 7)

בשיחות פרטיות הבהירו פקידים צרפתיים לפני יום הכיפורים שלדעתם נתון לכישלון המאמץ האמריקאי במזה"ת, שבא בעקבות פיסגת ניכסון־ברז'נייב. לאחר שעל ועידת ז'נבה הוחלט בעקבות ההבנה האמריקאית־רוסית שהתגבשה במלחמת יום הכיפורים, חדלו דוברי ממשלת צרפת להביע ספיקות כאלה בגלוי ובמקום זאת הגבירו להדגיש את הצורך בהענקת תפקיד לאו"ם ולארצות אירופה במשגת פיתרון למזה"ת.

מאבק מאחורי הקלעים

גישה צרפתית זו עומדת בסתירה להצהרות, שמסרו באחרונה פקידים רבי־דרג של ממשלת צרפת, והאירה זו מעידה על מאבק דיפלומטי המתנהל מאחורי הקלעים. מדיניותה הרשמית של צרפת כלפי ועידת ז'נבה הובהרה בנאומי שר־החוץ מישל ז'ובר בעת הוויכוח על תקציב משרדו: מעבר שעבר המזהיר הפר בוועידת החוץ של הסינאט, כי אין לעשות דבר כדי להפריע להתקדמות ועידת ז'נבה. עם זאת אמר שממשלות אירופה צריכות לחפש אמצעים חדשים — כצל ומעבר לוועידת ז'נבה — להשיג התקדמות בפעולות תיווך קיבוצית במזה"ת. ז'ובר הדגיש גם את הצורך בדו־שיח בין ארצות אירופה לארצות הים־התיכון (כלומר — ארצות־ערב).

דיפלומטים זרים בצרפת סבורים, כי למעשה מתכוננת צרפת לפעולה דיפלומטית שתבוא לאחר שתוכשל, כצפוי, ועידת ז'נבה. לדעת הדיפלומטים תהיה זו פעולה כלל־אירופית, שתוכרז בסופו של דבר במסגרת ועידה אירופית־ערבית. את התביעות הערביות הנוכחיות, כגון התביעה לשתף את צרפת ובריטניה בז'נבה, התביעה הסורית לשתף גם את ארצות אירופה וגם את ארצות אפריקה, רואים הדיפלומטים כראשיתה של מערכה זו.

עמדת בריטניה

בשיא סוגיית הנשיא בורגיבה, ערך את ביקורו אצל נשיא צרפת בכוונה הבהרות לדון בבעיות המזה"ת ולהוות לפומפידו על פיסגת אלג'יר. לפני כמה חודשים הציע בורגיבה לפתור את בעיות המזה"ת בשיבה לגבולות החלוקה.

הדיפלומטים אומרים שצרפת הרביה להעניק לעצמה תפקיד ראשון במעלה במזה"ת כמדינה המערבית שיש לה המגעים ביותר הקרובים בארצות־ערב ולהוות בכך משקל־שכנגד להשפעה הסובייטית. לגבי משלוחי הנשק העוקבים [illegible] מפקת בריה"מ, פועלת צרפת לאפשרות לספק נשק צרפתי לערבים המדינות הכוונים. באופן זה תוכל צרפת להפתיע באספקת נשק כמספק עיקרי לתעשייה לארצות־ערב.

מבורת צרפת

הדיפלומטים סבורים שצרפת — אשר לפני כשנה נחלה להכליל בתביעותיה בסוגיית המזה"ת את ענין הזכויות הלאומיות של הפלשתינים — תגביר את לחצה בוועידת ז'נבה בהעניקה תמיכה מירבית לפלשתינים ועל כך תקשה יותר ויותר על השגת פתרון בוועידה. מטרתה הסופית תהיה להביא לכך שישראל תהיה למדינה מבודדת, מוקפת איזורים נרחבים מפורזים, שבהם יוצבו כוחות של התברות הקבועות בכוננות הביטחון.

עמדות דומות מצאו את ביטויין גם במגעים של שגרירות ישראל עם משרד החוץ הצרפתי, לצרות הכחשה שנמסרו בעקבות ידיעה על כך ב„הארץ" אתמול.

בן־נתן מבהיר

פאריס, 12 (ע"צ). — שגריר ישראל בצרפת אשר בן־נתן הגדיר היום כ„בדותה גרידא" ידיעה שהופיעה (ביום ב') ב„הארץ" שבה נאמר כי ממשלת צרפת שוקלת הענקת הכרה דיפלומטית מיידית לבריכה פלשתינאית שתוקם בשטח הגדה המערבית של הירדן.

השגריר אמר כי בשיחתו עם המיניסטר הצרפתי לפני עשרה ימים נסבו הדיונים על היחסים בין שתי המדינות מבלי שהועלתה כלל שאלת הכרה כלשהי מצד צרפת במדינה פלשתינאית אם תקום.

קוורי פולברייט בדמשק

דמשק, 12 (ע"צ). — סגן שר החוץ הסורי ד"ר זאכריה איסמעיל נועד אמש בדמשק עם שני עוזרים של הסינאטור וויליאם פולברייט, יו"ר ועדת החוץ של הסינט האמריקאי, שניה עוזרים, סת טילמן וג'ורג' אבירת, שהגיעו אתמול לדמשק, עורכים סיור במזה"ת כדי לאסוף חומר להבהרת המצב המדויק באיזור עבור מר פולברייט.

ציתות בעתון

פאריס, 12 (ע"ר, ע"צ). השבועון הסאטירי הצרפתי קאנר אנשנה, שפירסם זה לא כבר שורה של ידיעות בלעדיות שהביכו את הממשלה, כותב בגליונו החדש כי שר הפנים הצרפתי ריימון מארסלין הורה אישית להתקין את מכשירי הציתות במערכת החדשה של השבועון, הוא כתב כי אנשי הסירות רגנול נגדי, בראשותו של המפקח גבר, הם שהתקינו את המכשירים.

ביירות, 12 (ע"ר). הפרלמנט הלבנוני החליט לקיים מחר ישיבה מיוחדת כדי לדון במה שתואר כי הוולפה הרי"ח סורי על תלונות ועידת הפיסגה הערבית באלג'יר בעתון הלבנוני אל נהאר.

נציגי הצלב האדום מישראל וממצרים דנו בק"מ ה־101 בפינוי הגוויות מהקווים

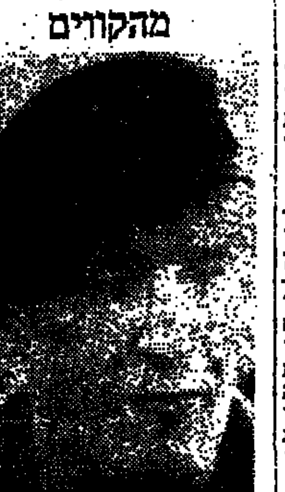

הגנרל הפיני סילסבואו: בקילומטר ה־101.
(צילום האריו אי.פי.)

(ע). נציגי הצלב האדום במצרים ובישראל קיימו אתמול ב־1 בצהריים פגישה באוהל השיחות בק"מ ה־101 — מסר כתב גלי צה"ל במערב התעלה.

השיחה נסבה על שלושה נושאים: פינוי הגוויות בין הקווים, פינוי הפצועים הנמצאים בבית־החולים בעיר סואץ, והעברתם של אזרחים מצריים וסטודנטים מרצועת עזה הרוצים לעבור לקהיר.

נציג הצלב האדום במקום מסר כי פעילות הצלב האדום היתה משולבת בהסכם קיסינג'ר. עתה מנסה הארגון להשיב מחדש את עצמאותו ולפעול ללא תלות באו"ם ובממשלות שני הצדדים. הארגון מהוזל להפעיל את השפעתו באמצעים מוסריים וההצלחה מותנית בהסכמת שני הצדדים.

ב־11 לפנה"צ ביקר בשטח המוחזק על ידי ישראל ממערב לתעלה מפקד כוח או"ם גנרל אנסיו סילסבואו. הוא מסר כי בא לראות כיצד מתנהלת פריקת השיירות לארמיה ה־3 ולעיר סואץ. לשאלה בדבר חידוש השיחות בק"מ ה־101 בין ישראל ומצרים סירב לענות.

משלחת ישראל באמנסטי מספרת על עינויים בשבויים ישראלים

פאריס, 12, (עסכ"א). — משלחת ישראל לוועידת אמנסטי הבין־לאומית, הדנה בנושא העינויים, האשימה אמש את מצרים וסוריה ברצח שבויים ישראלים ועינוי שבויים שנתפסו במלחמת יום הכיפורים ותבעה כי יורשה לנציגי הצלב האדום לבקר במחנות השבויים במדינות ערב. המשלחת הישראלית הודיעה על העובדות אלה במסיבת עתונאים שנערכה מחוץ לאולם הוועידה. נציגי המשלחת הישראלית הציגו תמונות ותצלומי מסמכים המעידים על כך שהמצרים והסורים רצחו שבויים ועינו שבויים ישראלים.

דובר המשלחת השופט זאב צלטנר אמר, שהחיילים המצרים ירו אל תוך קבוצות של שבויים ישראלים ועינו בזעם את חיילנו, והכו את השבויים הפצועים וסירבו לתת להם מים ומזון. הוא קרא לוועידת אמנסטי לגנות מעשים אלה בצורה החריפה ביותר.

חברי המשלחת ציינו כי ביקשו מהצלב האדום שיבדוק את הטיפול הניתן לישראלים במחנות השבויים של הערבים. הוסיפו כי הם מעוניינים בפירסום ספר שחור שיציין את שמות האחראים לעינויים ולהתעללות כך שצאצאיהם ידעו מה עשו אבותיהם.

„הכורדים — במצב קשה"

ביירות, 12 (ע"צ). התנועה הלאומית של הכורדים בעירק בהנהגת מוסטפה אלברזאני „נתונה עתה במצב קשה בעקבות החלטת הממשלה הסובייטית לחדול מלספק לה נשק" — הודיע היום העתון הלבנוני אלחיאת.

ערפל בז'נבה

(סוף בעמוד 1)

דירות שרד

מפקד משטרת ז'נבה הנרי שכוט אמר היום כי כל צעד אופף ערפל של הסדר האות. חוסר אינפורמציה את הסידורים לקראת הוועידה לא יכול אף הוא להבטיח יותר מאשר סידורי בטחון מעורפלים.

נמסר כי האמריקאים הזמינו 21 דירות שרד במלון שבו הזמינה גם המשלחת המצרית את מגוריה.

עד כה לא ידוע על משלחות ערביות, מלבד המצרית, שהזמינו מקומות בבתי־מלון. מן ההזמנה המצרית משתמע כי הוועידה לא תמשך יותר משלושה ימים.

המשלחת הסובייטית ובראשה שר החוץ מר אנדריי גרומיקו תגיע לז'נבה בשבת ותתגורר בבית הנציגות הסובייטית.

מזכיר האו"ם מר קורט ולדהיים יגיע לז'נבה מניו־יורק ביום א' ועמו קבוצה גדולה של עוזרים, בהם בראיין אל אורקהרט, מאנגליה, שארגן את כוח החירום של האו"ם בסיני, אנדרי לין מצרפת, דוברו של מר ואלדהיים, אנטון פרהופקה מאוסטריה, יו"ר הקבינט שלו והורברט גייר מארגנטינה, שלאחרונה ניסה לנהל מו"מ לחילופי שבויים בין ישראל לסוריה.

מציבים שולחנות

(יופ"יא). פקידי או"ם בז'נבה בעלו היום את אולם הוועידה המרכזי בארמון האומות וערכו בו נסיונות להצבת שולחנות בעלי צורות שונות — מרובעים, עגולים, ארוכים ואחרים — לקראת פתיחת ועידת השלום.

למרות הכנות אלה, אמרו דוברים רשמיים כי עדיין אינם יודעים היכן תיערך הוועידה. מעולם לא הכינונו ועידה כלשהי בתנאים כה מחורים — אמר אחד הדוברים בתרעומת.

אמו של חייל ישראלי ואשת טייס השבויים בסוריה פונים לעם האמריקאי בבקשת עזרה

וושינגטון, 12 (עסכ"א). אמו של חייל ישראלי ואשתו של טייס השבויים בסוריה פנו בבקשת עזרה לעם האמריקאי וביקשו כי תיעשה פעולה לשחרורם.

שתי הנשים סירבו להזדהות. מסיבות בטחון, כדי שלא ייפגעו קרוביהן השבויים.

האם של החייל, שאמרה כי היא מקיבוץ, סיפרה כי בנה בן ה־23 נתפס ביום הראשון של המלחמה. לדבריה היא ראתה אותו בתבנית בטלוויזיה הסורית.

אשתו הרה של הטייס סיפרה כי בעלה נפגע כאשר נחת ברמת הגולן ב־12 באוקטובר. היא יודעת על כך מראיון עמו בעתון לבנוני, ששודר גם ברשת טלוויזיה אמריקאית. היה זה הישראלי האחרון שנפל בשבי. יחד עם שתי הנשים בא גם אב של חייל, שנתפס ביום הראשון של המלחמה, אך הוא לא הופיע ברבים.

האם אמרה כי מסע המשלחת לארה"ב מומן על ידי משפחות השבויים. היא אמרה כי המשלחת באה לספר לעולם על סירוב הסורים למסור את שמות השבויים. היא הוסיפה כי יש אמהות אמריקאיות רבות מבינות היטב על מה אני מדברת, ובעצמה לפתוצאים אמרה: „באנו עזרו לי ולנשים אחרות, לאמהות ולמורים של השבויים".

האשה ציינה את העובדה כי ישראל פירסמה שמות של 367 שבויים סוריים המוחזקים בישראל, שבוע לאחר תחילת הפסקת האש. כל אחד מן הסורים האלה כותב לביתו ואילו ה־103 הישראלים המוחזקים על ידי סוריה טרם קיבלו כלום.

היא הוסיפה כי לפי הידיעות הרגו הסורים כ־4 שבויים ישראלים.

לפני כן נתקבלה המשלחת על ידי עוזר שר החוץ, רוג'ר דיוויס, שאמר כי מר קיסינג'ר מודאג בקשר לגורל השבויים הישראלים ויעלה את הנושא בביקורו בדמשק השבוע.

שלושת הישראלים יפגשו עם חברי קונגרס מחר וכן ייתכן שיפגשו עם הליגה האמריקאית של משפחות שבויי המלחמה האמריקאים.

„האחדות הערבית מתפוררת"

ניו־יורק, 12 (עסכ"א). נראה הדבר כי האחדות הערבית מתפוררת בכל שמתקרב מועד פתיחתה של ועידת ז'נבה — מציין היום כתבו של ניו־יורק טיימס בביירות. הכתב מציין כי הנושא היחיד שכל הערבים מסכימים עליו הוא הדרישה לנסיגה מלאה של ישראל מן השטחים שנכבשו ב־1967. לעומת זאת המחלוקת העיקרית נסבה בין ארגוני המחבלים, הרואים עצמם כנציגים הבלעדיים של העם הפלשתינאי, ובחור של כאלה הקליקים החוזים על הגדה המערבית ועל רצועת עזה, לבין ירדן, הטוענת כי היא השלטת החוקית היחידה על הגדה המערבית.

פניית מובוטו נדחתה

לונדון, 12 (יופ"יא). ראש ממשלת בריטניה אדוארד הית דחה היום פניות, מנשיא זאיר ג'וזף מובוטו בדבר הפסקת תמיכה בריטית להגבלות ברילה אפריקאית נגד המדינות בעלות שלטון לבן בדרום אפריקה — מסרו מקורות רשמיים בלונדון. מובוטו השמיע את פנייתו בשיחה בת 90 דקות עם הית, ביום השני לביקורו הממלכתי בבריטניה כאורח המלכה אליזבת.

חילופי־אש בצפון ובדרום

מאת סופר „הארץ"

חילופי אש במשק וירי פצצות מרגמות ומוקשים ציינו אתמול את מפולות השקט בחזית המצרית והסורית. בחילופי האש שהיו הושבה אש לשיתוק מקורות הירי ולא היו נפגעים.

גם אתמול, עיקר הפעילות היתה בגזרה המצרית, באשר המצרים ירו במשך היום אש במשק קל ובגזרת איסמעיליה הפעילו גם באזוקות. באזור עדביה פתחו המצרים אש גם בירי כתסמות. הושבה אש לשיתוק הירי.

בגזרה הסורית ירו הסורים אש מנשק ומרגמות לעבר כוחותינו המוצבים באזור בורות בית ג'אן. באותו מקום אמש שבו וחידשו הסורים את האש וחיילי כוחות צה"ל נכנסו לפעולה כדי לשתק את מקורות הירי. חילופי האש נמשכו לפרקים כשעה.

גמאסי — הרמטכ"ל

(סוף בעמוד 1)

במלחמת אוקטובר" — מסרה הסוכנות.

ההחלטות

ההמלצות גם קראו „לכוננות לשלב הבא בהרה מבקרים המוסכים בבחינה כדפיה ומעשית לנהל אותו סוג של מלחמה שניהלו הכוחות המזויינים המצריים זה לא כבר".

מקורות יודעי דבר מסרו כי חילופי הגברי נערכו בראש ובראשונה בגלל „המישנה הצבאי", שאיפשר לישראלים לחצות את תעלת סואץ ולהפקלס על שטח מגדה מערבית לתעלה.

המקורות צפרו כי שאולי המפקדים הוגמאס [illegible] נחשבו אחראים בכישלון ובמשבר לשביאה זו.

שכנה הידיעות לא פסרה אם שאולי המפקדים של הארמיות הד־2 וה־3 יוחלפו למפקדים חדשים.

קיסינג'ר לא ייפגש עם ערפאת

וושינגטון, 12 (ע"צ). משרד החוץ האמריקאי הכחיש היום את הידיעות במזה"ת שלפיהן מתכונן שר החוץ קיסינג'ר להפגש עם ערפאת בעת סיורו במזה"ת. הדובר במשרד החוץ אמר כי מעולם לא שמע על תכנית לפגישה כזאת.

ביירות, 12 (יופ"יא). יאסר ערפאת, [illegible] שר החוץ האמריקאי, הנרי קיסינג'ר, [illegible] הודיע היום [illegible].

נערך דיון ביחסים בין הותיקן ליהודים

ניו־יורק, 12 (עסכ"א). משלחות שייצגו את הוואתיקן ואת הקהילות היהודיות בעולם נועדו באנטוורפן בסוף השבוע שעבר כדי לבחון את היחסים בין הקאתולים לבין היהודים בהיבט גלובאלי — מסר היום הרב מארק טננבאום, מן הוועד היהודי האמריקאי שהשתתף בדיונים אלה. הרב אמר כי היתה זו ההתייעצות הקונסטרוקטיבית ביותר אי־פעם בין הצדדים, תוך דאגה משותפת בבעיות ההווה המצורבים כלפי ישראל. הרב טננבאום מסר כי הוואתיקן התערב בכפר פעמים במצרים ובסוריה בקשר לגורל השבויים במלחמת יום הכיפורים וכן במגעים עם ממשלות בריטניה בקשר למצב היהודים שם.

בתום הוועידה נתפרסמה הודעה משותפת שאליה את המגעים עליהם הושגה הסכמה כללית, בין היתר הוסכם על ניהול מחקרים משותפים על היסודות המקוריים הדתיים של זכויות האדם והחופש הדתי והבהרת מסורת [illegible] המודרניה הצורך לבנות קהילה עולמית.

כן הושגה הסכמה באשר לצורך להלחם בגזענות ובאנטישמיות בכל אתר.

פינחס ספיר — דוקטור

ניו־יורק, 12 (עסכ"א). תואר דוקטור כבוד הוענק היום בישיבה יוניברסיטי לשר האוצר פנחס ספיר, לסנאטור אדוארד קנדי, ולד"ר [illegible], בעל פרס נובל לכימיה. [illegible] בטקס ציין כי ספיר את [illegible] של ישראל להזק את [illegible], במיוחד בשטח האנרגיה.

קיבלו החלטות הוועדה המרכזת על עזרה למגוייסים

מאת סופר „הארץ"

כנס חירום של נציגי מועצות הפועלים, ההסתדרויות ואיגודים ארציים, מוסדות משקיים, מועצות ההסתדרות ומחלקות ביבור הפועל, אימץ אתמול את החלטות הוועדה המרכזת על אירגון עזרה למשפחות המגוייסים בשעת חירום.

[illegible] שהוצבו. לכל מועצת הסתדרות נאמר, שיוקמו צוותים לעזרה הדדית, ארציות ומקומיות, [illegible] במפעלים, שתפקידו יהיה לשמור על קשר בין המגוייסים למקומות העבודה [illegible] להם ולטפל בבעיות סוציאליות של משפחות המגוייסים. הוועדה המרכזת החליטה על הקמת קרן במפעלים, [illegible] והמקורות [illegible] עזרה למגוייסים ולמשפחותיהם.

★ התנועה [illegible] (רצ) פנתה אתמול [illegible] המרכזית בבקשה לקבוע כי [illegible] ליהודי הגולה [illegible] ובגלויות, אינן חוקיות. [illegible]

רבת עמון, 12 (יופ"יא). המלך ירדן פירסם אמש צו המנה את אחיו, הנסיך חסן, כנציגו האישי — מסר רדיו רבת עמון.

מושל מדינת ניו־יורק נלסון רוקפלר מודיע שיתפטר ב־18 לדצמבר.
(צילום האריו אי.פי.)

15 שנות מאסר לישראלי מנהל בר על רצח בגרמניה

פרנקפורט, 12 (ע"ר). בית־דין בפרנקפורט גזר אתמול על מנהל בר ישראלי 15 שנות מאסר לאחר שהורשע ברצח ידידתו האוסטרית ובשריפת גופתה. הנאשם [illegible] יוסף לוי (36) כי רציחתה של בתי גרובר (34) היתה מעשה „אכזרי שבוצע בדם קר". רק העובדה שהמרצחת ביצעה את לוי בסם „החזי יהודי בריב שקדם לרצח היא שהצילה את הנאשם ממאסר עולם — אמר השופט.

בית־הדין דן את ידידתו הנוכחית של לוי [illegible] פטרסון (31) לשמונה חודשי מאסר על תנאי והטיל עליה קנס 5000 מארק על שסייעה לו באמצעי להיפטר מגופתו של הנרצחת.

הרצוג

(סוף מעמוד 1)

היום אינך מקדיש זמן רב לשאלות מיסויות כגון אינפורמציה".

הוא אמר כי „הערכה מודיעין מוטעית" גרמה לכך שישראל הופתעה ע"י הערבים בפרוץ המלחמה:

„כל המידע עמד לרשותנו, אולם ההערכה של ידיעות המודיעין [illegible] בראשם של הגבוהים [illegible] באותה שעה היתה מוטעית" — אמר.

הוא אמר כי המטרה העיקרית לרבת המתואמים שלו היתה להזן בשבויי המלחמה הישראלים.

„סבורני כי הגיע הזמן שהעולם יתעורר ויקדיש את תשומת לבו למצוקת השבויים הישראלים בסוריה. הם יהיו מודע למה שאירע לשבויים שלנו שהיו בידי מצרים, שחלקם [illegible] לא שבו [illegible] המצרי ואחים בהם נהרגו בשבי ה־

קיסינג'ר בטוח שוועידת ז'נבה

(סוף מעמוד 1)

הצוות הבריטי מפי ד"ר קיסינג'ר בשיחתו עם עמיתו הבריטי.

פירוש הדבר הוא שרק ביממה או יותר לפני פתיחת הוועידה יוגבלו לציבור השאלות המעשיות בעריכת הוועידה.

תגובת פקידי או"ם

פקידי או"ם אמרו כאן היום שעדיין לא הוחלט סופית אם מזכיר האו"ם קורט ולדהיים יהיה יושב־ראש הוועידה, אולם אין ספק כי הוא יפתח אותה. בנאום האמור ישאו את דבריהם שרי החוץ של ברית"מ וארה"ב. דובר האו"ם אמר שבכל הנוגע לסדרי הישיבה אולם הוועידה כבר הולך במקבלות המתאימות.

שיגור ההזמנות

העתון המצרי אל אהראם כותב היום כי מזכיר האו"ם הוא שישגר את ההזמנות לוועידת ז'נבה ב־18 בדצמבר וכי שתי המעצמות מקיימות קשר מתמיד עם ד"ר ולדהיים בשאלת שיגור ההזמנות. העתון אומר כי ד"ר ולדהיים ישמש כיו"ר הוועידה רק בישיבות הראשונות ואחר־כך בישיבות הבאות ישמשו לסירוגין נציגי ארה"ב וברה"מ.

העתון, המשקף את הלך המחשבות של הממשלה המצרית, כותב כי ההשתתפות בוועידה תהיה מותנית לארה"ב ולבריה"מ כדי להבטיח שצד בוועידה האפשרות להגיע בפרק זמן קצר לתוצאות מוחשיות.

קיסינג'ר — לאלג'יריה ולקהיר

ד"ר קיסינג'ר יוצא מחר (היום) מלונדון לאלג'יריה לשיחות עם הנשיא בומדיין, שימשכו כמה שעות. משם ימשיך בדרכו לקהיר. מקהיר ייצא לביירות, דמשק, רבת־עמון, ריאד ותל־אביב.

שר החוץ האמריקאי ישהה בקהיר 24 שעות ויקיים שתי פגישות ממושכות עם הנשיא סאדאת כדי לאחר מכן לשם בהר (היום) לפנות ערב.

הבהרות מצריות

פקידים מצריים אמרו כי בפגישות עם קיסינג'ר יבהיר סאדאת לו שני ענינים: כי בידי ארה"ב הכוח לאלץ את ישראל לסגת לקווי הפסקת־האש של 22 באוקטובר, וכי מצרים לא תשלים עם הכשלה של ישראל בוועידת ז'נבה ולא עם הורה לבצע שיסוד לעוד 6 באוקטובר לגבי נקיטת צעדים לקראת נסיגה ישראלית מהשטחים.

מקורות דפי"ית בקהיר אמרו כי ועידת ז'נבה תימשך בשלב הראשון רק ימים ספורים ותיפסק עד ינואר. הם ציינו כי השאלה אם הנציגים המצרים יחזרו לז'נבה בינואר תהיה תלויה בכך שהישראלים יגלו [illegible] כוונה. הם ציינו כי אם לא תהיה הפיתה כהינה עלולים הצדדים להתהרר בכל עת.

עמדת פוריות השוק

מבקור בהוכן הבאמ נמסר כי ביר־י תשע ארצות השוק האירופי [illegible] להסכמה כי לא יתערבו בוועידת ז'נבה לפחות בשלב הראשון של הוועידה. לעומת זאת יתנו הצמיגות לקבל תפקיד לגבי הערבויות שיידרשו להשכנת השלום במזה"ת, [illegible] לצורך התייעצות בענין זה בבוא העת. [illegible] האירופית תאושר כפי שסבורים בשבת [illegible] ראשי הממשלה בוועידתם בקופנהאגן.

על זהות ההגנה

לפי הידיעות שהגיעו לוושינגטון [illegible] ישראל [illegible].

[illegible] בשוויץ [illegible] ד"ר קיסינג'ר [illegible] אם ישראל לא [illegible].

ההכחשות אבן

בשוויץ אין מתייחסים ברצינות להכחשותיו של שר החוץ אבא אבן על מה שהתפרסם בתקתוק בענין הדרישה של ד"ר קיסינג'ר להחות את הסכמה של הפרדת הכוחות שהושגה בקילומטר 101 לוועידת ז'נבה. עתון שוויצרי אחר — פינגס צייטונג — כותב בענין זה כי מתגין יהיה לצוף יותר את כל ההכחשות הרשמיות של שר החוץ אבא אבן שהופיעו בחודש האחרון ולבדוק כמה פעמים התברר בסופו של דבר שההכחשה לא הותאמה.

סכנת כיתור הדדי

בשיחותיו בבריסל בעת כנס נאט"ו [illegible] שם ציין ד"ר קיסינג'ר שקו החזית הנוכחי באיזור התעלה מסובך בצורה מסוכנת ועלול לאיים על שני הצדדים בסכנת כיתור הדדי. פרשנים צבאיים בשוויץ ציינו היום שבלייוון שקו החזית מסובך אין להבין מדוע ראה לנכון ד"ר קיסינג'ר להשהות קבלת הסכמה בק"מ ה־101.

קצין צבא שוויצרי אמר כי לולא התערבות הסטיים דיפארטמנט קרוב לוודאי שהשיחות בק"מ 101 היו מסתיימות בהצלחה, ואז לא היתה מתקיימת ועידת ז'נבה בשבוע הבא ובמקום זאת היו נמשכות השיחות המצריות־ישראליות ללא נוכחות שתי מעצמות־העל והאו"ם.

פקיד ממשלה בבון אישר היום כי מצרים הסכימה לנסיגת כוחות בשלבים בשיחות הק"מ 101.

קיסינג'ר כעס

(אי.פי.). מקורות יודעי דבר בבירה המצרית אמרו שד"ר קיסינג'ר הביע מורת־רוח כאשר הנציגים הישראלים והמצרים דנו על נסיגה מעבר לקווי ה־22 באוקטובר. קיסינג'ר — אמרו המקורות — היה מעוניין שהתפתחות דרמאטית כזו תעוכב עד לאחר פתיחת שיחות ז'נבה.

הפגישות בלונדון

(יופ"יא ורויטר). בלונדון נועד היום ד"ר קיסינג'ר עם שר החוץ הבריטי, סיר אלק דאגלס יום ועם ראש הממשלה, אדוארד הית. לדברי פקידים בריטיים סייעו שיחות אלה לשפר את היחסים המתוחים בין בריטניה וארה"ב, בעקבות הידיעה על איומים להתנקש בחיי ד"ר קיסינג'ר ננקטו בבריטניה אמצעי זהירות מקיפים. לא נודע מאיזה מקור באו האיומים.

הפגנה בלבנון

כ־10 אלפים איש הפגינו היום בצידון שבלבנון נגד ביקורו המתוכנן של קיסינג'ר ביום א' בלבנון וקראו סיסמאות המתנגדות את שיחות השלום בז'נבה כשיחות כניעה.

ארה"ב התאפקה

ארה"ב גילתה התאפקות רבה במלחמת יום הכיפורים עד שהמאבק הסובייטי הגיע לנקודה של התערבות מסיבית — אמר היום ד"ר קיסינג'ר בהרצאתו לפני האגודה לידידות אנגלו־אמריקאית בלונדון.

קיסינג'ר אמר כי ברגע שהחלה מעורבות סובייטית זו התעוררה השאלה אם תמשר השפעה כלשהי בידי המערב האם יוכל אי פעם לקייט בעיצוב העתיד הפוליטי של איזור, שבו תלויה אירופה אפילו יותר מאשר ארה"ב.

„קיבלנו על עצמנו ההערבות במאמץ של הספקה, והאוה לא בכדי לנקוט עמדה חד־צדדית בסכסוך, אלא כדי לגונן על האפשרות של התיזה לאחר המלחמה אחר המכרה של הסדר צודק ובר־קיימא, לדבר שכבה מבעולה הברית שלנו ביקשה משבה מאז 1967".

[illegible]

בדבריו אמר קיסינג'ר כי חילוקי הדעות בין ארה"ב לבין כמה ממדינות אירופה נתגלעו לא כל כך כתוצאה מאי התייעצות אלא כתוצאה מהשקפה שונה על מלחמה בצפות עתידה: האם המלחמה במזה"ת היתה בעיקרה סכסוך מקומי, או שהיתה לה משמעות יותר רחבה? האם משבר האנרגיה נגרם ביסודו על ידי המלחמה, או שמא יש לו גורמים יותר עמוקים? האם ניתן לפתור את משבר האנרגיה המשותף לכולנו ע"י [illegible] אחר כאשר פעולה קולקטיבית?

למשבר האנרגיה

מר קיסינג'ר ציין כי משבר האנרגיה אינו פועל יוצא של הסכסוך הערבי־ישראלי אלא פועל יוצא מהתפוצצות הצריכה העולמית. הסכסוך המזרח־תיכוני, אמר, רק הזריק את המשבר הבלתי נמנע הקיים, שהיה בא בין כך ובין כך.

ד"ר קיסינג'ר אמר כי הצעת ארה"ב היא שארצות אירופה, צפון אמריקה ויפאן, יקימו קבוצת פעולה משבעית יותר רחבה? [illegible] לשיתוף פעולה בכל תחומי האנרגיה. אנו מצפים לחברות השוק האירופי המשותף את הבחירה אם הן יצטרפו בגוף כזה כגוף אירופי באחד או בצורה נפרדת.

הוא ציין כי יש להזמין את הארצות המפיקות הנפט להשתתף בקבוצת פעולה כזאת מראשית פעולתה בעניינים הנוגעים לשני הצדדים.

ועידת ז'נבה סודית?

(ע). שר החוץ אבא אבן, אמר אמש בשידור בטלוויזיה כי ייתכן שהדיונים בוועדות בוועידת ז'נבה יהיו סודיים.

קיסינג'ר והשבויים

(ע"צ). כפי שנודע, מתכוון מר קיסינג'ר לבקש ממצרים לתווך אצל שלטונות סוריה כדי להביא לשיפור במצב שבויי המלחמה הישראלים בסוריה, שאלה זו גם עלתה, כפי שנודע, בשיחות שקיימו אתמול הנשיאים סאדאת ואסד. סבורים כי מר קיסינג'ר ישוחח עם בני שיחו המצריים על השאלה הפלשתינית.

תגובת מוסקבה על החלטת בית־הנבחרים

מוסקבה, 12 (יופ"יא). — סוכנות הידיעות הסובייטית תאס תקפה היום את החלטת בית הנבחרים האמריקאי [illegible] של ברה"מ בהקבלה לא להעניק לברה"מ מעמד של מדינה מועדפת ביותר במסחר.

בידיעה מוושינגטון כינתה תאס את המבקרים בבית־הנבחרים „אלופי המלחמה הקרה".

תגובת וושינגטון

וושינגטון, 12 (עסכ"א). הסינאטור הנרי ג'קסון הביע היום תקוה כי השלטונות הסובייטיים יבינו כי [illegible] את הגבלות ההגירה שלהם כתוצאה מן ההחלטה שהכביל הקונגרס על הסחר בין ברה"מ לבין ארה"ב.

דובר הבית הלבן החזיר כי הנשיא ניכסון יטיל וטו על חוק הסחר בכללותו אם יתקבל התיקונים.

תרומות יהודי שוויץ

מאת [illegible] כהן
סופר „הארץ" בשוויץ

באזל, 12 (מיוחד ל„הארץ"). 18 אלף יהודי שוויץ יתרמו כבר עכשיו 27 מיליון דולר למגבית החירום לישראל — התרומה הגדולה ביותר לנפש בין כל קהילות התפוצות, בצרפת, לכשל, מנה הקהילה היהודית כחצי מיליון נפש היא מסרה לה למגבית להרים 30 מיליון דולר. כבגלגה יהודת שוויץ כותרת [illegible] על ממשלת ישראל על כה להם [illegible] לגבי עמדת־ישראל בשאלות מדיניות, לרבות בשאלות משבר האנרגיה.

חודשה הפעילות בעקבה

רבת־עמון, 12 (ע"צ). פעילותן של חברות האספנה והאנייה בעקבה חודשה בנמל עקבה — מסר היום דובר של משרד התחבורה הירדני.

יוקם בי"ד ארצי לטיפול בעגונות מלחמה

(ע). — מועצת הרבנות הראשית החליטה להקים בית דין ארצי מיוחד לטיפול בבעיות של עגונות המלחמה. בית הדין יתכנס ליד הרבנות הראשית, יבוא בדברים עם כל הגורמים המטפלים בבעיית הנעדרים ויזכו את כל [illegible] בענין זה.

מת יצחק אדל

המלחין והמחנך המוסיקאלי יצחק אדל, מת אתמול באיכילוב בתל־אביב. בן 77.

נולד בורשה, השתלם במוסיקה ברוסיה, בקייב ובמוסקבה; עבד בין השאר, כמורה במוסד היתומים של יאנוש קורצ'אק בורשה. יסד את החברה למוסיקה יהודית.

עלה לארץ ב־1929 ועבד 40 שנה כמורה למוסיקה לזמרה וכמנצח על מקהלת בבתי"ס להוראה ובסמינר לגננות למורות ולבנות. בשנים האחרונות, לאחר פרישתו לגימלאות היה מרצה לתורת המוסיקה באקדמיה למוסיקה בת"א.

ספרו „יהדות המוסיקה" הופיע בשלוש מהדורות וחקרו על השיר הישראלי משמש עד היום ספר לימוד באקדמיות. השאיר בכתבים ספר חדש בנושא החינוך המוסיקלי, שלא זכה להשלימו. יצירתו המוסיקלית היוה חוויה רקע יהודי וישראלי.

השאיר אשה, אח ואחות.

פיצויים לנוסעי ק־ל־ם

מאת [illegible] סופרת „הארץ" בהולנד

אמסטרדאם, 12 (מיוחד ל„הארץ"). חברת התעופה ק־ל־ם תשלם לכל הנוסעים של מטוס הג'מבו שנחטף המריאו מביירות לבגדד הזק, פיצויים בסך 1000 דולר. לרוב הנוסעים במטוס היו יפאנים אך הסבל שעבר עליהם, איש נפגע וכל [illegible] ההחלטה נתקבלה אחרי התפוררות דעת הקהל ביפאן נגד [illegible] חברת התעופה ק־ל־ם.

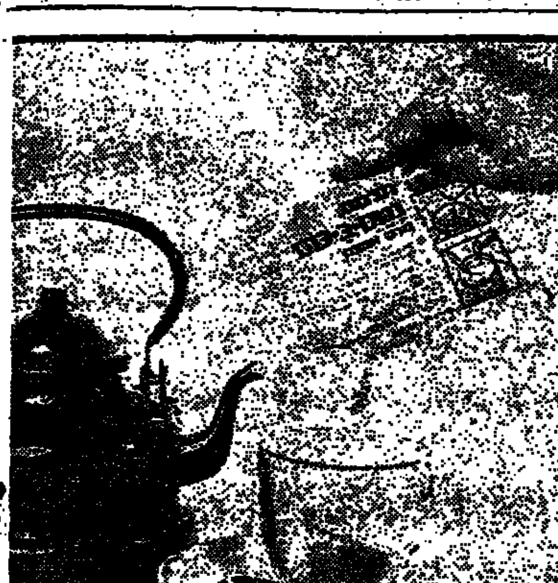

נמס·בּ·כוס
מוכן בין־רגע!
★מרק עגבניות ★מרק אפונה
★בורשט (המיצת סלק)
מוין־טעים ביותר!
רק מים רותחים והמרק מוכן.
שלחי גם לחייל שלך!
תלמה

לכל בעלי רכב פרטי בפתח־תקוה

המחסור בבלי רכב בתחבורה הציבורית יוצר קשיים לתושבי עירנו. רבים מהם אינם יכולים להגיע למקום עבודתם בשעה המחייבת, ולאחר מכן מתקשים גם לחזור לבתיהם. הבעיה חריפה ביותר בשעות הבוקר. אני פונה בזה ומבקש מבעלי רכב אורחי היוצאים לדרכם ביחידים בתנאים המיוחדים שנוצרו ובלב תם יעצרו כדי לאסוף הנחקקים לעבודה ובחזרה את המצויים להתיהם ואת החיילים הנמצאים לחופשותיהם.

עזרה הדדית במצב חירום מגבירה את יכולת העמידה בקשיים!

עצרו וקחו את הזקוקים!

י. פינברג, ראש העיריה

ע י ר י ת · ח י פ ה

מכרז מס' 68/73

להתקנת [illegible] צבוריים באזור העשיה מפרץ־חיפה, רח' 9 וכבישים 2, 3, 4

1. עיריית חיפה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע העבודות הנ"ל.
2. במכרז זה רשאים להשתתף רק קבלנים רשומים כחוק לענף נשוא המכרז, (חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות התש־1969), ועל המציע לצרף להצעתו צילום תעודת רישום כחוק.
3. המציע [illegible] בידי גזבר העיר בעת הגשת ההצעה [illegible] או בערבות בנקאית, [illegible] בסכום של —.0 ל"י לא יתקבלו כערבות שקים או צ'קים [illegible].
4. מסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל בחדר מס' 105 בהיכל העיר בשעות העבודה הרגילות, תמורת סכום של 100.— ל"י אשר יוחזר.
5. פרטים והסברים נוספים ינתנו לכל המעונין בחדר מס' 425 בה[illegible] העיריה.
6. מגישי הצעות יכניסו את הצעותיהם, שהוכנו על גבי הטפסים שהומצאו להם, לתיבת ההצעות שבחדר מס' 321 בהיכל העיר כשהן סגורות במעטפה, חתומה, עליה הרשום הכתובת הנ"ל [illegible] צבוריים באזור העשיה מפרץ־חיפה, רח' 9 וכבישים 2, 3, 4, לא יאוחר משעה 12.00 ביום ה' 27 בדצמבר 73. הצעות יוגשו בהתאם לתנאי המכרז וכל [illegible] עלול לפסול [illegible] לדיון.
7. העיריה שומרת לעצמה את הזכות לקבל את ההצעה כולה או חלק ממנה (סעיף זה למכרזים מיוחדים בלבד).
8. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהיא.

י. ציזיק — ראש העיריה

בצער רב אנו מודיעים על מותו ללא עת של יקירנו

דן מחול

פרטים על מועד ההלויה בטלפון 051/7031 או 051/7503

המשפחה

בצער רב וביגון קודר הננו מודיעים על פטירתו ללא עת של בננו, אבי ואחינו היקר

אגרונום

אמנון סרברו ז"ל

ההלויה תתקיים היום, יום חמישי י"ח בכסלו תשל"ד 13.12.73 בשעה 2.30 אחה"צ, בבית הקלמין בקרית שאול.

נפגשים ליד שער בית הקלמין.

המשפחה המתאבלת

קרן מילגות לזכר קהילת ברזוביץ וסביבתה

מודיעה על חלוקת מילגות לתלמידי בתי ספר על־יסודיים וגבוהים בשנת תשל"ה, לילדי הורים יוצאי ברזוביץ וסביבתה.

לקבלת שאלונים יש לפנות לה' שמואל אפשטיין רח' מגידו 6, תל־אביב.

לעונת החורף
מבחר גדול
של בגדי
תשלובת
פולגת
בגיר · אומן · LEE
בחנויות
אומן
תל־אביב, רח' אלנבי 100
ירושלים, דרך יפו 42
חיפה, רח' הרצל 18

המועצה המקומית קרית־מלאכי

מכרז מס' 25/73

הנחת קוי מים פנימיים

אנו מבקשים הצעת מחירים להנחת קוי מים פנימיים באורך כ־3,000 מ"א. במקומות שונים בקרית־מלאכי.

תיק המכרז ניתן לקבל במחלקת המים של המועצה, בשעות העבודה הרגילות, תמורת סך של —.50 ל"י שלא יוחזר.

סיור קבלנים יערך ביום ג' — ל' בכסלו תשל"ד (25.12.73) בשעה 10.00 במחלקת המים.

את ההצעות, בצירוף ערבות ו/או המחאה בנקאית בגובה 5% מערך ההצעה, לתקופה של 3 חודשים, יש להגיש במשרד רשום לא יאוחר מ־31.12.73.

אין אנו מתחייבים לקבל ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל־שהיא.

דוד [illegible], ראש המועצה

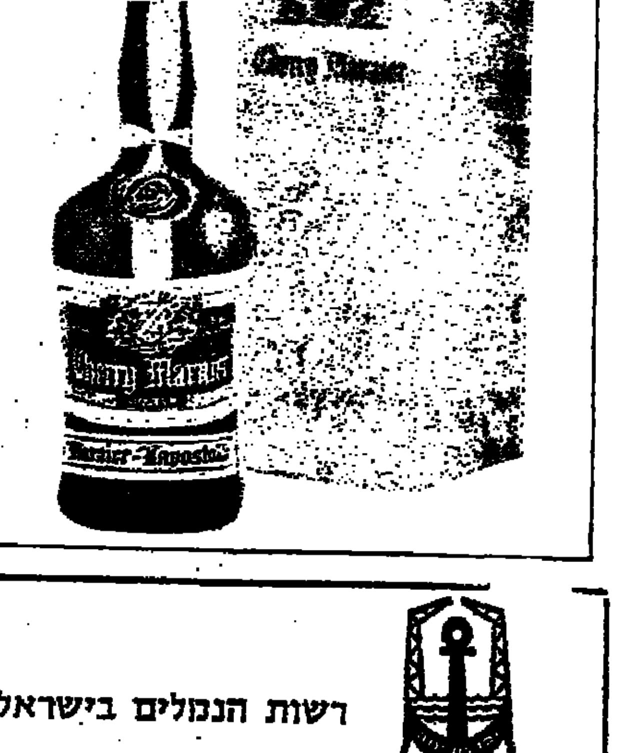

רשות הנמלים בישראל

בהענות לפניות ובהתחשב במצב מודיעה בזאת רשות הנמלים על הארכה נוספת ואחרונה של מועד מתן ההקלות מאגרות אחסנה למטענים ששהו בנמלים בין התאריכים 7.10.73 ו־5.11.73.

ההקלות יחולו על מטענים שתעודת המכס לגביהם הוצאה עד 25.12.1973 ואשר יפונו מן הנמלים עד 31.12.1973

למבוטחי
צור
ובני משפחתם

אם הסוכן שלכם מגויס
אנא פנו לאחד מסניפי החברה
בכל בעיות הבטוח
לייעוץ והדרכה,
ונשמח לעמוד לרשותכם

צור
חברה לבטוח בע"מ

תל-אביב — בתלת בניכין 68, טל. 52181
ירושלים — רח' מרדכי בן-הלל 1, טל. 234852
חיפה — רח' העצמאות 55, טל. 534543
— רח' העצמאות 65, טל. 524386

סקר: תפוקת התעשיה בנובמבר 75% מהיקפה הרגיל

מאת סופר „הארץ"

התפוקה התעשייתית בנובמבר הגיעה ל־75 אחוז מהיקפה הרגיל. [illegible]

קציני הים נוקטים אמצעים נגד מכירת אניות

מאת סופר „הארץ" בחיפה

איגוד קציני הים הורה אתמול לחברים המשרתים באניה שרה (3000 טונות מעגס), שהגיעה ל־טרייסט, לא לרדת ממנה ובדרך זו למנוע העברתה לחברה זרה שרכשה את האניה.

בעת ובעונה אחת הודיע האיגוד כי ימנע הפלגתה מהארץ של האניה פרינס, שאף היא נמכרה לגורם זר, במסגרת מכירתן על ידי צים של ארבע אניות מסוג אמהות.

האיגוד טוען כי יתיר העברת האניות לקונים, רק אם תובטח לכל אנשי צוותן עבודה באניות ישראליות אשר יפליגו בבעלי ים התיכון ובתפקידים מקבילים.

דובר צים אמר בתגובה כי ה־אניות שנמכרו צים ישנות ולא רנטאבליות הן. תחלפו באניות חדישות שבהלקן מפליגות בדגל ישראלי.

מחר יפגשו נציגי האיגוד וצים בתיווך ההסתדרות כדי למצוא פתרון לסכסוך.

פרופ' זאב בן חיים נשיא האקדמיה ללשון העברית

(ל.ע.מ.). מליאת האקדמיה ללשון העברית בחרה בישיבתה אתמול בפרופ' זאב בן־חיים לנשיא האקדמיה במקום פרופ' טור סיני המנוח. פרופ' בן־חיים היה עד כה סגן הנשיא; לסגן נבחר פרופ' ישראל אבי־רמסון.

באותה ישיבה הוענקו שני פרסים מקרן שיין ומלכה ואלצמאן בסך 3,000 ל"י כל אחד: לגב' יפה אליך־שטיינברג על מחקרה „בחינה קליטתם של המונחים שבמילון למונחי המכניקה", ולגב' כאיה פרוכסמן על מפעל מחקרי בנושא: „הקטגוריות המיוחדות המתמוטטות בעברית בת ימינו".

החקלאים הפרטיים:

מפלים אותנו לרעה

תלונה על הנהלת משרד החקלאות על שהוא מפלה לרעה את החקלאות הפרטית בחלוקת הזכות לרכישת כשר אית הזבה, הנעלותה על־ידי התאחדות האכרים. צויין כי מר דן הורם, מנכ"ל משרד התחבורה, הודיע בקשר לכך כי משרד החקלאות הוא המוסמך לחלוקת המשאיות. הובהר כי כאשר שהמשרד לא קבע כי הקלאות הפרטית תקבל חלק מן המשאיות — אלא רק המליץ על כך — הן נמכרו למשקים הקיבוציים ולמושבים בלבד.

עתה, בעונת ההדרים, טוענים הנציגים התאחדות, אין לפרדסנים רבים אפשרות להוביל את הפרי לבתי האריזה ומהם לנמלים. „בשעה שלקיבוצים יש טרקטורים ועגלות להובלה, כאשר חסרות להם משאיות, אין לנו כלים לתחליף".

כלל ופרט

ד"ר י. צילה, נגיד רומרי לשעבר — מקיבהנה, שם השתתף בפרצה בכנס רומרי ביזלאוכי.

אסותא אלישע

[illegible]

שרות
חיתולים
הביתה

לפנות לבתי־חולים
אסותא אלישע
תל־אביב חיפה
245215 87418

סערה בין גורמי הספנות

טוענים: לא קדם שיקול נאות להחלטה לייקר הדלק לאניות

מאת סופר „הארץ" בחיפה

העלאת המחירים המפתיעה של הדלק לתידלוק אניות על ידי הספקים בישראל שנכנסה לתוקפה בתחילת שבוע זה (ייקור כי שניים תצי), עוררה סערה בין גורמי הספנות כאן, הטוענים כי להחלטה שנתקבלה בנושא על ידי מינהל הדלק לא קדם שיקול נאות.

ייקור בהיקף זה (מ־47.5 דולר הטונה לדלק כבד ל־120 דולר) צריך להקפיץ את מחירי ההובלה הימית במידה ניכרת ולזה השפעה על מחירים של מספר ניכר של סחורות צריכה ועל מחיר היצוא הישראלי.

כפי שנודע הבטיח מינהל הדלק להתאים את המחירים כאן למקובל בנמלים שונים בים התיכון. סופר „הארץ" מציין שאם יתיה המחיר בישראל זול מאשר בנמלים האחרים, יוצר לחץ של צרכנים על מקור הדלק שלנו וכיום אין לעמוד להון זה.

כן מסר סופר „הארץ" כי המחסור בדלק לתידלוק אניות בנמלים שונים המחירים. המאמרים גרמו עצבנות בקרב חברות הספנות, ואין ספק כי נבנה התייקרות של דמי ההובלה הימית.

אתמול נתקבלה בחיפה הודעה כי חברה אחר לה כמה אניות המהלכות בקו דרום אמריקה לישראל וכה תביעה להעלאת דמי הובלה ב־34%.

הקבלנים מבקשים מבר־לב לבטל קרטל חברות הגז

טוענים: הכפילו את המחירים

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

מרכז הקבלנים פנה בשבוע שעבר לשר המסחר והתעשיה, מר חיים בר־לב, בבקשה לפעול לביטול קארטל חברות הגז. במיזכר דורשים הקבלנים שהמועצה להגבלים עסקיים תקבע שהקרטל אינו חל על חוזים שנעשו לפני שנכנס לתוקפו. מלשכתו של מר בר־לב נמסר אתמול כי השר העביר את הנושא לטיפולו של הממונה על סחר פנים במשרדו, המנסה להשיב המחירים [illegible]

[illegible] רה בין הקבלנים לחברות הגז בנושא זה. הקבלנים מדגישים במכתבם כי הצטרפותה של פזגז לקרטל להסכם עד כה אותו לבעין מגוחך, ולכן דרישת טובת הציבור לבטל את הקרטל.

הקבלנים אומרים כי בשבועות האחרונים הכפילו חברות הגז את המחירים שהן דורשות מלקוחות, ודמי הן דורשת כמחירים חדשים 650 עד 250 ל"י כדמי התקנת הגז, בעוד שבמשרד המסחר והתעשיה קבע (כפי שפורסם ב„הארץ") כי המחיר הסביר נע סביב 150 לירות. מקורות משרד המסחר והתעשיה אמרו בינתיים כי אם יתלונו צרכנים במשרד על כך, יפתח המשרד היקום נגד החברות באשמת הפקעת מחירים.

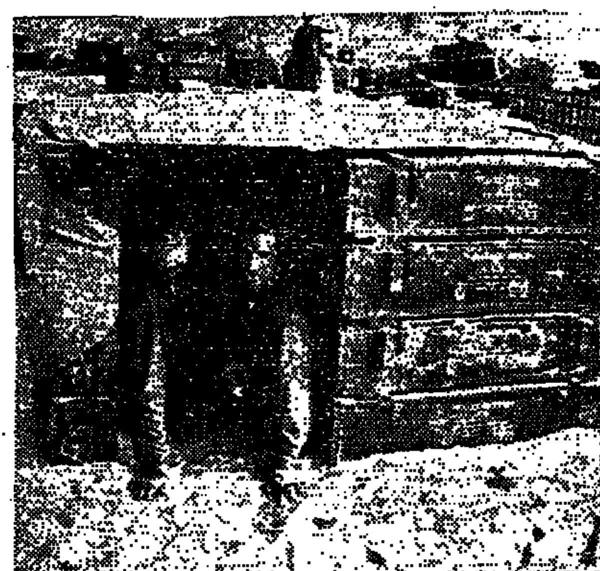

[illegible] בהזית סיני — למעלה: הגנה כסופות חול באמצעות ארגזי תחמושת ריקים. למטה: הקרחת אופנתית מאד בקרב חיילים רבים. (תצלומים: י.פ.פ.א.)

תומכים בהצעה להקפיא סידרי עליות וירידות לליגות הלאומית וא'

מאת סופר „הארץ"

נציגי קבוצות הכדורגל של המרכז תמכו בדיון אתמול בהצעה להקפיא חלקית את סדרי העליות והירידות הנוגעים לליגה הלאומית ולליגה א'. בדיון, שבו השתתפו ראשי הפועל בהתאחדות לכדורגל ומזכיר מרכז הפועל, הוצע לקיים בסיום העונה משחקי מיבחן בין שתי הקבוצות האחרונות בליגה הלאומית לבין שתי הקבוצות הראשונות בליגה א'.

שתי הצעות אחרות, לצרוף ליגה שתימשך שנתיים ולבטל את כל העליות והירידות לעונה זו, הוסרו מעל הפרק.

יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, מר מנחם הלר, הסביר, כי החלטתן של קבוצות הפועל — על סמך הצעה שגיבש יו"ר הועדה המקצועית של ההתאחדות — עודנה בגדר הצעה בלבד בשלב זה. הצעה זו, אמר, תועלה לדיון בהתאחדות לכדורגל אבל לא תאושר אם תהיה התנגדות כלשהי מצד נציגי מכבי וביתר בהתאחדות.

נצחון לסגל הלאומי

הסגל הלאומי בכדורגל ניצח את־מול את הפועל רמת־גן בליגה א' 0:3 במשחק מיבחן שהיה במגמתיים לעיני כמה מאות צופים.

שהקני הסגל גילו שיפור במשחק השדה אבל עדיין היו לא יעילים בהתקפה. חלוצי רמת גן בעצמו כמה כדורים לקורות השער של הסגל וקבוצת הפועל הזתיקה. מאמץ 67 דקות לחצה היטב. רק אז כבש יהושע פייגנבוים את השער הראשון לזכות הסגל הלאומי. יצחק שום העלה את התוצאה ל־0:2 בדקה ה־80 ופייגנבוים כבש את השער השלישי בדקה ה־84.

מכבי ת"א ניצחה את מכבי ר"ג 82:99

מאת סופר „הארץ"

במשחק מבחן, לקראת השתתפותה בגביע אירופה לכדורסל, ניצחה אמש קבוצת מכבי תל־אביב את מכבי רמת־גן 82:99 (43:54) בהיכל הספורט ביד־אליהו.

בית המשפט הגבוה לצדק הוציא צו על תנאי נגד שר המשטרה הורה לו לנמק תוך שלושים יום, מדוע לא יקבל לעלייה הראשון לציון בה היו הנימוקים שהביאו להעלה לסעף 500 דונם משמורי התולות של ראשון לציון לשטח השיפוט של בנ"רים.

ליטורי עתונאים צפויים ב„דבר" בעקבות חילופי מנהלים

גרעון מצטבר של 27 מיליון לירות

מאת אבנר ברזילי סופר „הארץ"

[illegible] נכ"ל הצוש, מר אפרים רייגר, [illegible] ע כמנכ"ל בכאן ההסתדרות [illegible] ר' בהקומו על מר גדעון גאבן [illegible] ויע לפני חודשים אחדים על [illegible] תו לפרוש. דפוס „דבר" הועבר [illegible] לות קונצרן הצוש וכעתה יופעל [illegible] עצמאי. לפרות מינוי כמנכ"ל [illegible] ע גם כמנהל „דבר", יבאר ה[illegible] ן עצמאי ולא יהיה חלק מהקונ־[illegible]

[illegible] קרב חברי מערכת „דבר" רווח החשש כל מינויו של מר ריינר [illegible] ביל פירוטו בצמצומים דראסטיים [illegible] ם כל בכות האדם של העתון. [illegible] קיד עליו הוליכה ועדה מיוחדה ההסתדרות נמסר לפר ריינר [illegible] לית, כמנכ"ל הצוש, לייעל כב־

פר מפעלים בעקבות פיטורי עובדים רבים. ב„דבר" כ־80 עתונאים קבועים במיסרה מלאה המועסקים גם בבוסף השבועי „דבר השבוע", „דבר לילדים" ובעתון המנוקד „אמר".

לפני יותר משנה קבעו כלכלני ההסתדרות בדו"ח מפורט על „דבר" שכדי להבריא את העתון יש לצמצם את מספר העובדים. הדעה היא כי מדובר בכ־25 עתונאים שיפוטרו שלהם ימולמו כנראה פיצויים מוגדלים.

המינוי של מר ריינר נעשה בעקבות הפסדים כספים גדולים שנגרמים בשנים האחרונות לעתון דהגיעו לשיא השנה כאשר הסתכמו בכ־5 מיליון ל"י. סך כל ההפסד המצטבר של „דבר" מסתכם עתה ב־27 מיליון ל"י בקירוב. מצבו הכספי של „דבר" עורער עוד יותר מאז המיזוג עם בטאון אחדות העבודה „למרחב" לפני כשנתיים. בעקבות המיזוג צורפו ל„דבר" 18 עתונאים נוספים ומספר שובבי דפוס.

Pontiac 1974

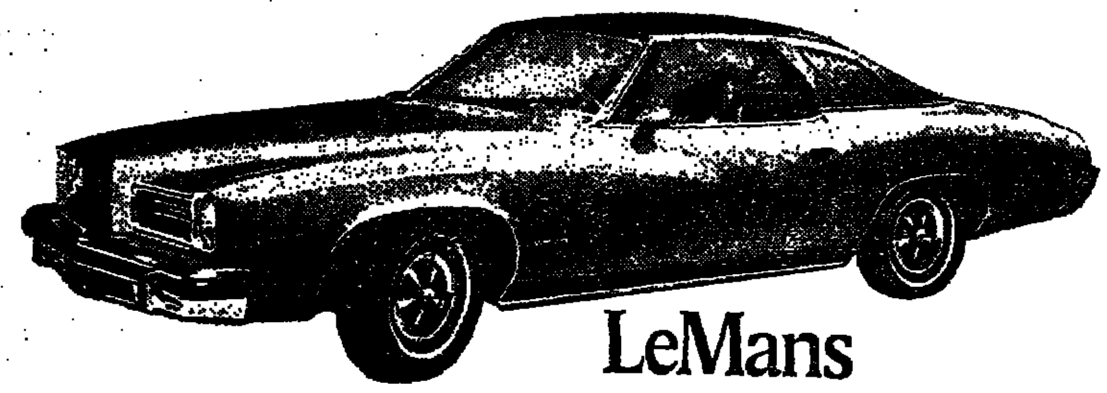

LeMans

עכשיו אתה יכול לקבל תמורה גדולה יותר בעד כספך.

הרשה לעצמך הכנה להנות מהנהות, והבטיחות של בניה אמריקאית בדרגה עליונה.

פונטיאק — גאוות ג'נרל מוטורס.
פונטיאק, כרגיל, צועדת בראש גם הפעם
בבחינת השכלולים הטכניים,
אביזרים הדיקים ועיצוב מעולה.

Firebird

כי כך דרכה של פונטיאק מאז ומתמיד!

Ventura

GM "NOA" COMPANY LTD. חברת "נוע" בע"מ
N
ת"א, רח' המסגר 40 טל. 31431-2 • חיפה, רח' יפו 94 טל. 521369

המערך

מפלגת העבודה הישראלית — מפלגת הפועלים המאוחדת

מחוז ירושלים

עצרת עם

בהשתתפות

הגב' גולדה מאיר

שתתקיים היום יום חמישי י"ח בכסלו תשל"ד, 13.12.73
בשעה 7.00 בערב בבנייני האומה

הציבור מוזמן

תחבורה לאחר העצרת מובטחת

תן כח לשלום ולבטחון

הצבע אמת

אנו מקיימים טיסות

לאילת
לאופירה
(שארם א־שייח)
לראש פינה
מתל־אביב
מירושלים
וחיפה

אנו ממשיכים לבצע תוכניות נופש
וירח הדבש באילת.

עתה הזמן להנפש ולהרגע באילת המקסימה

פרטים בכל משרדי
ארקיע
ואצל סוכני הנסיעות.

ארקיע קווי תעופה
בישראל בע"מ

מערכות
אזעקה

חברת „השמירה" בע"מ מתכבדת להודיע על המשך השרות התקין למערכות האזעקה בכל סניפיה ברחבי הארץ.

•

לידיעת חברות הביטוח, סוכני הביטוח וכל המעוניינים בהתקנת מערכות אזעקה, אנו ממשיכים, לזמן מוגבל, בהתקנת מערכות אזעקה במחירים הקודמים, למרות ההתייקרויות שחלו בעקבות העלאות המכס ומס הקניה.

בענין פרטים והזמנות נא לפנות:
חברת השמירה בע"מ
תל־אביב: רח' אנגל 8, טל. 623084, 621975
ירושלים: רח' כורש 12, טל. 227865
חיפה: רח' הנמל 33, טל. 640972

אגודת האינג'ינרים והארכיטקטים בישראל
איגוד האינג'ינרים להשמל

הועדה הישראלית למאור המסונפת לועדה הבינלאומית למאור C.I.E.

מסיבה בלתי נראית מראש

נדחה

הסימפוזיון ה־21 למאור

מחודש דצמבר 1973 לבוקר מאוחר יותר
על המועד החדש תבוא הודעה
בבולטין אגודת האינג'ינרים והארכיטקטים בישראל

ליגה למלחמה בשחפת
ובמחלות ריאה
חיפה
מודיעה
על אסיפה כללית רגילה
שתתקיים ביום א' כ"א כסלו 16.12.73
בשעה 6 בערב בקפה גן רימון, הברושים 10.

מוסד ון ליר בירושלים

עיון ודיון בצוותא (TEACH IN)

עיון ודיון פומבי בהשתתפות פעילה
של הקהל

הנושא: חופש תמרון של ישראל
ביחס לארה"ב ובריה"מ

מנחי הדיון: ד"ר גליה גולן
ד"ר אריה גורן
ד"ר יאיר עברון
ד"ר גבריאל שפר

הדיון יתקיים היום יום ה', 13.12.73 החל מ־7.30 בערב במוסד ון ליר, רח' ז'בוטינסקי 43, ירושלים

לידיעת כל העוסקים
בענף הבניה!

זה עתה הופיע

ספר השנה בענף הבניה

בצרוף לוח שנתי שימושי לשנת 1974
ואפשר לקבלו חינם

אך ורק העוסקים בענף הבניה (העצמאיים) יוכלו לקבלו ע"י פניה ל־ פרסום מלכה בע"מ תל־אביב, ת.ד. 21102 בצרוף שמם, כתובתם והענף בו הם עוסקים (נא לכתוב בכתב ברור).

המפרסמים בספר יקבלוהו בדואר.
קבלני במן יוכלו לקבל הספר בסניף ארגון הקבלנים באזורם.

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל
המדור ללמודי חוץ

נותרו מקומות בקורסים הבאים:

1. קורס אנגלית למזכירות אנגלית — המורה גב' ל. גידרון
2. קורס אנגלית מתקדמת לשיחה — המורה גב' ל. גידרון
3. קורס אנגלית להכנה לבחינות הכניסה להשכלה גבוהה — המורה גב' י. סובול

המעוניינים להרשם נא לפנות בדחיפות אל:
המדור ללמודי חוץ, ת. ד. 4959 חיפה
חדר 22 א' הבנין הראשי הטכניון הדר הכרמל
טל. 661151, 667818—04.

המפתח לפרסום בארץ
פרסום ב־הארץ

هكذا من الأصل

"מספר התנ"ך ינקו ישי רון וכל אותם בנים את הרוח הגדולה שהביאה אותם למעשיהם המופלאים. ואין עוד אומה ולעם שתקיים זכתה כמה לחייל שנפל —' כלימוד של ספר הספרים".

מתוך דברי ההקדמה של דוד בן-גוריון ז"ל לספר

הגות במקרא

מבחר מתוך עיוני החוג לתנ"ך לזכר ישי רון, שנפל בקרב על גדות תעלת סואץ.

בקובץ משתתפים:

יוחנן אהרוני	חיים גבריהו
יהודה אליצור	משה גרינברג
ישראל אפעל	נחמה ליבוביץ
מאיר בלוך	אברהם מלמט
דוד בן גוריון	א. נהר
יוסף ברסלבי	אריה סימון
יהושע עמיר	מרדכי פירון
זאב פלק	ערן רון
א. פ. רייני	

עם עובד

סקר המכון לפריון עבודה קובע:

רבע ממפעלי התעשיה הקטנים לא פעלו בחודש נובמבר

מאת אלעזר לוין, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

רבע ממפעלי התעשיה הזעירה והבינונית לא פעלו בחודש שעבר, בשל קשיי המלחמה — מצא סקר של מרכז הסיוע לתעשיה זעירה במשרד העבודה.

נסקרו 303 מפעלים בענפים שונים בכל הארץ. 40 מהם היו סגורים ועוד 33 היו "משותקים", בעליהם. היו אף מפעלים לא עבדו בהעדר עובדים. רק 47 מפעלים, כי 15% מכלל המפעלים, הודיעו כי אין להם בעיות.

עוד מעלה הסקר, כי לכ־120 מפעלים מבין הפתוחים מחסור בכוח־אדם, ל־93 בעיה של העדר הזמנות ול־81 קשיי מימון. רק ל־26 מפעלים בעיות הובלה, והסיבה לכך היא כנראה שמפעלים קטנים מצליחים להוביל בעזרת טנדרים. 32 מפעלים התלוננו על קשיים באספקת חומרי גלם.

ענף העץ נפגע במיוחד

נראה כי מבין הענפים שנסקרו, המצב הקריטי ביותר הוא בענף העץ. מתוך 54 מפעלים שנבדקו, רק לאחד אין בעיות, ר־16 אינם פעילים. רק ששה מפעלים קיבלו הזמנות חדשות, מהיתר של משרד הבטחון. היתר עובדים רק על הזמנות ישנות, אך חלקם הפסיקו את הביצוע בשל קשיים כספיים של הנוגעים. לכל המפעלים, פרט לשלושה (שאחד מהם קיבל מקדמה ממשרד הבטחון) קשיי מימון, המגיעים עד 300 אלף ל"י למפעל. רוב הסוחרים והלקוחות הפרטיים אינם משלמים. רק בודדים מבין הקבלנים משלמים לנגריות. התפוקה ירדה ב־45%, גם בשל מחסור בכוח אדם וגיוסים בי אספקת חומרי גלם. תנועות הייצור שובשו. רק מפעל אחד עבד בשעות נוספות — האחרים עובדים שבוע מקוצר או 7 שעות ביום.

גם בענף הדפוס, קובע הסקר, ברור שהידרדר של הזמנות חדשות. בדפוס רבים בשאלה עם עודפי נייר, בשל הקפאת ההזמנות של הפלגים לקראת הבחירות. בבתי הדפוס העובדים לשתות ארוך השבוע בה יותר, אך מצבם של אלו העוסקים בעבודות אקראיות, בגודל כתובה. שירותי הצילום כמעט בשותקים. הדפוס עדיין גיוונה מההזמנות קודמות ותפוקתן כגינה ל־70% בנורמלי. 12 מבין 31 המפעלים שנסקרו לא פעלו.

בענף המתכת התמונה מעורבת. מבין 94 מפעלים שנסקרו, 30 לא פעלו, אך ל־12 אין כלל בעיות — בעיקר כמפעלי עיבוד עבור הקבלים הזמנות ממשרד הבטחון והתפוקתם עד 70% מהנורמלי. נהלו לישעה הזמנות בהפוגת הרשות, לא בקנה מידה ביתי. במפעלים העובדים לענף הבנין ולמוצרי צריכה (כגון חלקים למכונות כביסה) מרגישים מחסור בהזמנות. בהיצפת המפעלים מחסור בכח אדם בקבוצי, והכוח אנשי כפיה פוגע בביצוע הזמנות. לחלקים במפעלים קשיי מימון, ביחוד במוצרי צריכה ובנין. יש מחסור בהיצויות.

הפצי־הן התיירות

39 מפעלים נסקרו בענף הכפצי הן, הבעיה העיקרית כאן היא היצור הזמנות (על כך התלוננו 27 מבין 31 המפעלים העובדים) — בשל שיתוק התיירות. המפעלים התקיים המוכבים ליצור למלאי. יש בעיות מימון: קשיים בלי כיסוי.

עוד מצא הסקר, כי 11 מבין 45 מפעלים בענף הטכסטיל וההלבשה אינם פעילים, והבעיה העיקריה בענף זה היא מחסור בכוח אדם. בענף כותבי עור ההבלה פעלים כל 9 המפעלים שנסקרו, בענף הבנין נבדקו 12 מפעלים, כאן הבעיה העיקרית היא הובלה.

הוקמה רשות נאות מרפא לניצול מעיינות מינרליים

הרשות הוסמכה להחליט על סיווג מפעלים

(ל). רשות נאות־מרפא, ראשונה מסוגה בארץ, ומן הבודדות בעולם, שתפעל לפיתוח ותכנון משאבי מרפא בישראל, כוננה אתמול על־ידי שר התיירות משה קול ושר הבריאות ויקטור שם־טוב לישיבת המליאה הראשונה, שנערכה בבית הספר למלונאות תדמור.

ניצול מעיינות מינרליים

הרשות, שחוק הקמתה אושר לפני המלחמה על־ידי ועדת הכלכלה של הכנסת, תהיה כגוף גורם ממלכתי לניצול מעיינות מינרליים ואוצרות אחרים למטרות תיירות ומרפא. היא תהיה מוסמכת להחליט, בין היתר, על סיווג שטחים ומפעלים לאיזורי מרפא, לרבות הפיקוח על השירותים שייתנו להם, ולערוך סקרים ומחקרים לניצול מקורות המרפא למטרות ריפוי ותיירות.

שרי התיירות והבריאות מינו על־פי החוק, באישור הממשלה, את 17 חברי הרשות, עליהם נמנים נציגי מוסדות רפואיים ומדעיים בישראל, אישים בעלי מעמד מדעי ונסיון בניהול מקומות מרפא, נציגי מינהל מקרקעי ישראל, מרכז לשלטון המקומי, ארגון המועצות האזוריות, משרד האוצר והחברה הממשלתית לתיירות. לתפקיד יו"ר הרשות נתמנה פרופ' ע. זוהר ולסגנו ד"ר ג. אבלס. למנכ"ל הרשות נתמנה מר שמואל סגל.

תוכנית־אב

שר התיירות הודיע, שהרשות תיגש לעריכת תוכנית־אב ארצית של מקומות המרפא בארץ ומשרדו יסייע בעבודות התשתית הדרושות. לכך, שר הבריאות, שהביא את ברכת משרדו אמר, שפיתוח מקומות מרפא ייביאו לפיזור האוכלוסיה ולפיתוח איזורי הספר.

יו"ר הרשות, פרופ' ע. זוהר, שהתווה את פעולות הרשות אמר, כי ייעשו מאמצים להבטיח שכל מקומות המרפא יעמדו גם לרשות מיעוטי היכולת. הוא הדגיש את המשימות להבטיח תיפעול מינימלי מתאים במתקנים והמשך ביצוע מחקרים מדעיים.

מי־ים למרפא

מנכ"ל הרשות, מר ש. סגל מסר, כי מחקרים ראשונים שבוצעו גילו שישנו סיכוי לניצול מי־ים למטרות מרפא ולשיקום מחלות פרקים. הוא סיפר על כוונת הרשות לפעול לניצול מים מינרליים לשתיה.

בהתייחסו לתקנות הרשות אמר היועץ המשפטי של משרד התיירות, עו"ד דב קולגי, שהרשות תצטרך לפעול בעתיד להקיפה מערכת תקנות שנועדה שתבטיח את הסטנדרטים להפעלת מקומות מרפא ושמירת רמתם הנאותה. על התקנות לקבוע, בין השאר, גם כללים בענין סדרי מתן הטיפול בנאות המרפא, ההכשרה המקצועית של הצוותים ופיקוח התברואה.

יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת, ח"כ א. שכטרמן, הגדיר את החוק כ"בעל שיניים" ולכן גם ישמש בסיס טוב לפעולות הרשות.

הועד־הפועל של ההסתדרות יתכנס היום בתל־אביב

מליאת הועד־הפועל של ההסתדרות עומדת להתכנס היום בשעה 10.00 בבוקר באולם הישיבות של הועה"פ בתל־אביב, להמשך הדיון על פעולות ההסתדרות בתקופת המלחמה. כן ידונו אישור הרכב הועדה המכינה לועידת ההסתדרות הי"ב ה־12, רשמות.

נדבנים משוויץ תרמו 1.7 מיליון דולר להקמת 7 קתדראות

מאת סופר "הארץ" בחיפה

משפחת שמואל לוונפלד ומשפחת ראובן קונין, שתיהן משווייץ, תרמו סך של 1.7 מיליון דולר להקמת קתדראות בשבעה מוסדות להשכלה גבוהה בישראל. הקתדראות הן: בתכנון ערים בטכניון, בבריאות הציבור באוניברסיטה העברית בירושלים, (פרופ' הלל שובל); בגנטיקה במכון וייצמן (פרופ' מיראן פוגל), בפילוסופיה של ההיסטוריה באוניברסיטת בר־אילן (פרופ' אבנר לוי ולגבו), בחינוך מיוחד באוניברסיטת חיפה (פרופ' תרזה אורבך); בקרדיולוגיה באוניברסיטת תל־אביב (פרופ' מוריס נויפלד), בסוציולוגיה רפואית באוניברסיטת בן־גוריון בנגב (פרופ' אהרן אנטונובסקי).

נאסרה כריית חול בחוף רצועת עזה

(ל.) — על כנת לבנות המשך הריסת חוף הים ברצועת עזה כתוצאה מכריית חול (זיפזיף) — הוציא אתמול קצין מטה לענייני פנים ברצועה צו האוסר המשך הכרייה, על כך מסר דובר מטה העצים.

איסור זה שהונהג לפני שנים בישראל לא היה קיים ברצועת עזה בשל העובדה, שלא נדרשו כמויות ניכרות של חול (זיפזיף) לבניה. עתה עם הגברת הבניה ברצועה ועבודות, מתכונת סכנה לבריכת חופי הים. תמיד היתה הכריה ואת הצו.

מוסלמים ישראלים לא יעלו השנה למכה

מאת סופר "הארץ" בצפון

מוסלמים ישראלים לא ישתתפו השנה בעליה לרגל למכה בגיגה למקומות. המוסלמית הערביה שתבטיח לראשי העדה המוסלמית בישראל את עזרתה בנושא זה, נעלמה עם פרוץ המלחמה. זאת מסר לסופר "הארץ", שייך מוחמד חביש, הקאדי של עכו, שנמצא בקשרים עם השייכות.

מודול ביטון בכרמיאל אינו עובד מחוסר רכב

מאת יהודה אריאל, סופר "הארץ"

מפעל מודול־ביטון לקונסטרוקציות בתים טרומיים בכרמיאל, השייך לחברת כלל, הפסיק את הייצור מאז פרוץ המלחמה, מחוסר משאיות להובלת חומרי גלם והוצאת הקירות לאתרי בניה בצפון הארץ. מתוך 200 עובדים שהיו במפעל נשארו כ־30 איש, המועסקים באחזקה והשלמת עבודות.

תושב גבעתיים זכה ב-250,000 ל"י בלוטו

בהגרלת הלוטו האחרונה שהתקיימה ב־11.12, ניחש תושב גבעתיים את ששת המספרים הנכונים וזכה ב־250,000 ל"י.

חנוכיה עשויה כסף תשורה להולנד

(ע). חנוכיה עשויה כסף טהור, תשורת מועצת הנוער שליד עיריית תל־אביב לבני העיר התאומה כרדינגן שבהולנד, הוצגה אתמול, בפני שגריר הולנד בירושלים, מר גרים י. יונגיאנס, כסמל הוקרה ותודה לעם ההולנדי.

החנוכיה עוצבה ויוצרה בידי הרב אבן יואב בן דוד, מהמחלקה לצורפות באקדמיה לאמנות ולעיצוב בצלאל בירושלים. הובה אל על גסלה של עצמה להעביר את החנוכיה להולנד ללא תמורה.

הקהק"ל תחלק צמרות ברושים לחג המולד

לקראת חג המולד תחלק הקרן הקיימת, לעדות הנוצריות צמרות ברושים, אשר תשמשנה כתחליף לעץ האשוח. כ־1000 צמרות ברושים יחולקו למשקיפי או"ם; לסגל הדיפלומטי, לבעלי הכנסיות וכדומה.

צמרות הברושים, שנכרתו למטרת דילול יערות, יחולקו חינם ב־20 לחודש זה. אולם ספאת המחסור באמצעי התחבורה ימסרו העצים ביערות. לתושבי נצרת והסביבה יחולקו עצים ביער בן־שמן. לתושבי ירושלים ביער ירושלים בסמוך ליפתה.

הקרן הקיימת הקצתה כ־250 עצים מיערותיה לעירית ירושלים, והחלוקה לפי שיקוליה.

בזאר מציאות יפתח במוצאי־שבת

בזאר מציאות, שכל הכנסותיו יוקדשו לקרן לשיקום פצועי צה"ל, יפתח במוצאי־שבת (15 בדצמבר) בשעה 5.30 אחה"צ, בחנות הרהיטים מרדו ברחוב אבן גבירול 65 תל־אביב.

זו הפעם השניה שנערך בזאר במקום, לאחר שאירוע קודם שנערך מיד לאחר פרוץ המלחמה, הניב הכנסה של רבבות ל"י.

הבזאר מאורגן על־ידי קבוצה של נשים מתנדבות, שליקטו אוסף גדול של כלי־בית, בגדי נשים וילדים, תמצי נוי, צעצועים ועוד.

לצורך קיום הבזאר, פתו הרהיטים בחנות על־ידי בעלי המקום.

מנכ"ל הסוכנות קובל על מחדלים בחינוך הציוני

(ע). — אהוד מלקוי בלחמת יום הכיפורים הוא הצורך בתיקון המחדל שהתגלה בחינוך הציוני, מתחל ההכבבא באוצר־ידע על הערכים הלאומיים בקרב התלמידים. זאת אמר מנכ"ל הסוכנות היהודית, מר משה ריבלין, בכנס מרצים ומדריכים שנערך שלשום בחיפה במטה התנועה הציונית בישראל.

מר ריבלין הכעים, כי מפעלי ההסברה של התנועה הציונית, המקיפים רבבות תלמידים, באים להשלים את מערכת החינוך ולא באים במקומה. כדאי לשלב בערכת החינוך גם נושאים אקטואליים המעוררים בקרב, כגון העליה מרוסיה, רוח ההתנדבות של העם היהודי לעזרת ישראל ורוח ההקרבה של הלוחמים בחזית. כל זאת כדי להמחיש את זכותנו על הארץ והזיקה של העם היהודי למדינתו.

המטה הארצי קבע נוהלים לשחרור דחוף של אנשי מפתח משירות מילואים

(ל.) למעלה מ־50% ממפעלים הגישו בקשות לשחרור כאלף אנשי מפתח משירות מילואים בשבוע הראשון לפעולת המטה הארצי לשחרור אנשי מפתח. על כך נמסר בישיבתו הראשונה של המטה הארצי שהתקיימה אתמול בראשותו של יו"ר המטה, מר שלמה אבירי.

אושר מסלול השחרור לקבוצות

בסבר זה אישר כלל את הגיוס לשחרור אלפי גמים שהגישו הבקשות הרשמיות לאחר שהכנסה קבע, שאין באפשרות ללון בפניה לשחרורים של קבוצות גדולות, אלא בשחרור אנשי מפתח ספציפיים, לאחר בירור בכל בקשה ובקשה. המטה ממליץ להעביר את טפסים תבורה התבורה לגורמים הנוגעים בדבר.

בקבעו הנהלים המאפשרים דיון ה"ד והיהור בשחרור אנשי מפתח, הכלכלות הדרות הצגויות לשחרורים מתקרבים באופן שותף לצה"ל. מהמלצות שהוגשו בסוף השבוע הראשון כבר נענו באופן כלא או חלקי לכמלה ממנהגים המפעלים.

הרכבה תשובה לב לצורך, שהמפעלים יגישו לועדות מספר שעות של עובדים כבורסים, המטה מבקש כלא את תפקידי המפתח במפעלים, כדי להקל על צה"ל להרצגות לאותן ואפשרויות.

הפרסים הגדולים בפיס בירושלים וגבעתיים

בהגרלה הפיס שהתקיימה ב־6.12 זכתה בסך 150,000 ל"י עקרת בית מירושלים. בפרס השני של 150,000 ל"י מתחלקים שני תושבים מגבעתיים שרכשו את הכרטיס במשותף.

מחיפה באהבה

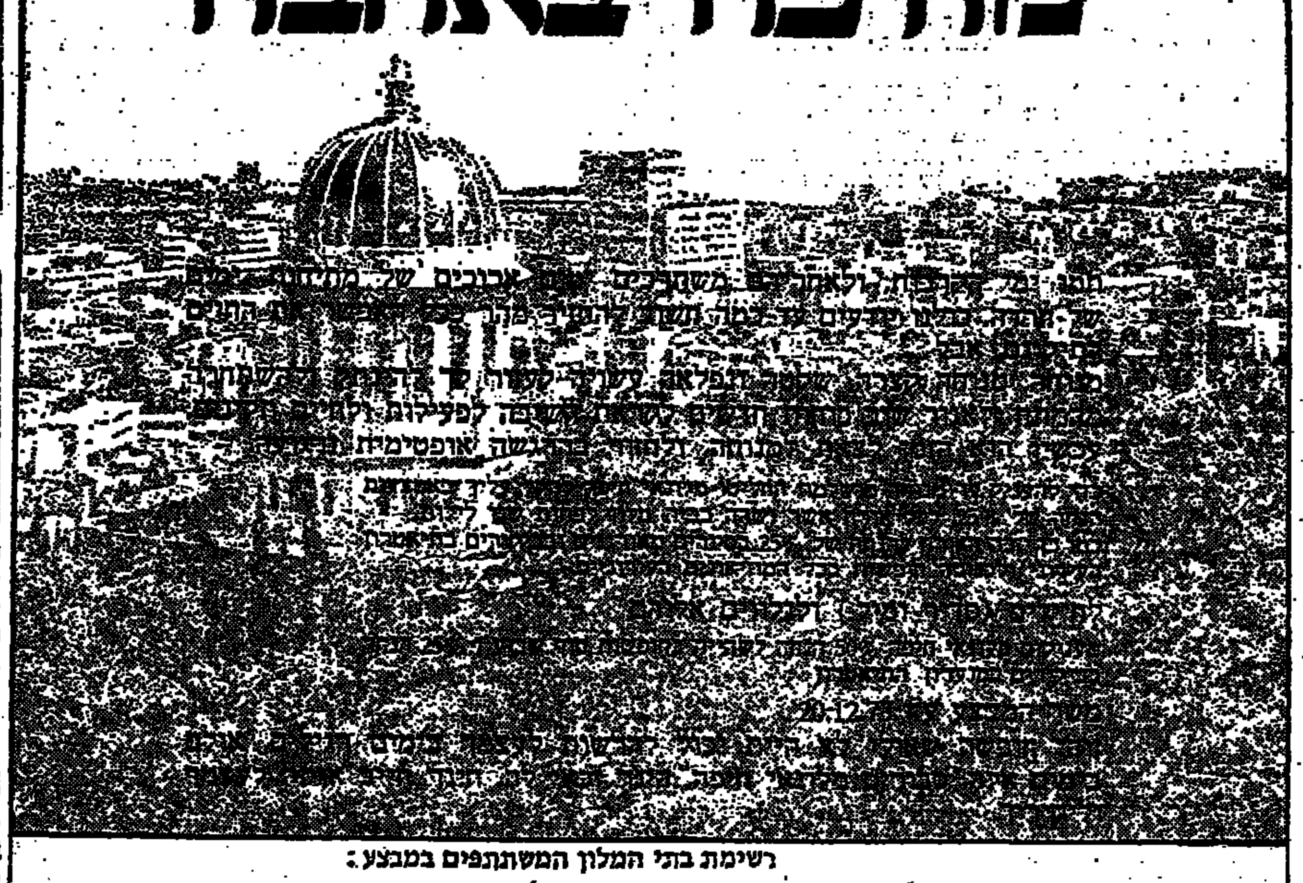

רשימת בתי המלון המשתתפים במבצע:

הדר הכרמל

	טלפון (קידומת 04):
ציון —	664311
אפינגר —	522545
תלפיות —	662753
נשר —	662311
דפנה —	662993

הר הכרמל

	טלפון (קידומת 04):		
דן כרמל —	86211	הוד הכרמל —	81001
שולמית —	242811	לב הכרמל —	81406
בריהודה —	81632	קורן גולד —	245111
		רחל —	82521
		שושנת הכרמל —	81046
		לאה —	81567

הודעה לאספני בולים

ביום 23 באוקטובר ש. ז. הופיעו הבולים הבאים:

„30 שנה להצלת היהודים בדנמרק"

„יובל הטכניון"

„מנוף הארץ".

בהמשך להודעה שפורסמה בעיתונות לקראת הופעת הבולים האלה, בדבר מתן אפשרות נוספת לרכישת הבולים והמעטפות לאספנים שהיו מגוייסים באותו מועד, — מופנית תשומת לב האספנים הנ"ל לעובדה, שיוכלו לרכוש את הבולים והמעטפות באשנבי השירות הבולאי

ביום ראשון כ"א כסלו תשל"ד 16.12.73

כתובות אשנבי השירות הבולאי:

ירושלים:

סניף הדואר המרכזי, רח' יפו 23
סניף הדואר הדסה — בית החולים הדסה
סניף הדואר בקרית האוניברסיטה
סניף הדואר הורדוס, רח' שלמה אירנץ
סניף הדואר מגדל דוד

תל־אביב—יפו:

לשכת השירות הבולאי, שד' ירושלים 12
אשנב השירות הבולאי, רח' פינסקר 2

חיפה:

רח' הנביאים 22 א'
אילת: בית הדואר המרכזי
אשקלון: סניף הדואר, אפרידר
באר שבע: בית הדואר המרכזי
טבריה: בית הדואר המרכזי
נהריה: בית הדואר
נתניה: סניף הדואר רח' הרצל
ב. ת. לוד: בית הדואר
עפולה: בית הדואר
רחובות: סניף הדואר רח' הרצל
קרית שמונה: בית הדואר

השירות הבולאי

ביתן בתוועדון התיאטרון

דוד מנביצ'

התכנית הסטירית החדשה

"המלחמה האחרונה"

(שם זמני)

בהשתתפות:

גליה ישי, אהרן אלמוג, דני מסנג.

ליד הפסנתר: אבנר קנר

מחר, 2 14.12 הצגות ב־9.00—11.00

מוצ"ש 2 15.12 הצגות ב־7.45—9.45

כרטיסים במשרדים, ובערב בקופת המועדון.

התיאטרון לישראל

הערב 13.12

הבימה:

שלום שלום ואין שלום: ליה היים

הקאמרי:

בלק פלה: תל־אביב

התיאטרון העירוני חיפה:

מפולים אדירים: חיפה

בבריה בבאי: צה"ל

Botschaft der Bundesrepublik Deutschland

Kulturzentrum

קורט וינקלר

בערב קריאה ודיקלום

יש גם כאלה

מראות וחזון

(טקסטים מהוגו פון הופמנסטל עד גונטר אייך)

בירושלים

בית הלל, רח' בלפור 4

יום חמישי 13.12.73

בשעה 19.30

בחיפה

בית רוטשילד, אולם התיאטרון הקטן

יום רביעי 19.12.73

בשעה 16.30

הזמנת מקומות (ללא תשלום) בטלפון 03-231370

מבחר עשיר של מתנות

לחג החנוכה ויום האם

תקליטים וקסטות חדשות (שירי המלחמה, ספורי פוגי וכו')

פוסטרים חדשים — חדושי הפופ האחרונים

כרטיסי ברכה מרהיבים לכל מטרה

מוצרי נייר ססגוניים

מתנות לכל גיל ולכל ארוע

בחנות החדישה והיפה בחיפה

מוסיקה ופופ בע"מ

שד' הנשיא 131, מרכז הכרמל

לחיילים הנחה

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

כנרות

מרכז מוסיקה אסכה

עין-גב

3 קונצרטים למנויים

קונצרט מס' 1

יום חמישי 27.12.73, 9.00 בערב

המנצח: פטר מאג

הסולן: יאנוש שטארקר, צ'לו

בתכנית: מוצארט — סימפוניה מס' 35 („האפנר")

הינדמית — קונצרטו מס' 2 לצ'לו ולתזמורת

מנדלסון — המוסיקה ל„חלום ליל קיץ" (במלואה)

קונצרט מס' 2

יום ראשון, 17.2.74, 9.00 בערב

המנצח: וויליאם שטיינברג

הסולן: אלפרד ברנדל, פסנתר

תכנית מיצירות בטהובן

הפתיחה „קוריאולנוס"

קונצ'רטו (פרטים יפורסמו)

סימפוניה מס' 3 ב־מי במול מאז'ור

קונצרט מס' 3

יום רביעי, 10.4.74, 9.00 בערב

המנצח: פיירו בלוגי

בהשתתפות זמרים מן האופרה „לה סקאלה"

דוניצטי — „דון פאסקוואלה",

אופרה בשלוש מערכות

(עם תפאורה ותלבושות)

הזמנת כרטיסי מנוי: כנרות, דואר עין־גב (בכתב בלבד). במעלי עירית עין־גב, טלפון 50168 משרד חברה טייל כנרת טבריה, טלפון 21831

המועד האחרון להזמנת כרטיסי־מנוי הוא יום חמישי, 20.12.73

האגודה למען החייל בישראל

לחייל שלך

400 מוכרי ספרים ברחבי הארץ לשרותך

ב־31 בדצמבר

אתה קובע את

גורל המדינה —

גורלך

אתה מכריע —

בין שאיפה לשמור על אפיה היהודי של ישראל-

לבין המגמה לספח אוכלוסיה ערבית רבת ממדים.

ביום הבחירות עליך להכריע

בין ריאליזם מדיני ובטחוני

לבין סיסמאות שוא ונוקשות מדינית.

תן כוח לשלום ולבטחון

הצבע אמת

המערך/מפלגת העבודה הישראלית · מפ"ם

נקניק נקניה זוגלובק

כשר

ת.ד. 70 נהריה, ישראל

ב

הבוקר ברדיו

בשעה 07.35 בגל ב'

* לוחמים בני ישיבות ההסדר
* סקירה על ספרו של פרופ' אריאן „העם הבוחר".

דבר החזית הדתית־לאומית

ירושלים

אדיסון: היום, אתמול ומחר
אור־גיל: פולניג
אוריון: בערת הטלפון הבלש
אורנע: אקדח שחור
ארנון: ג'ו
הבירה: הבבדיסים מקסן טוגו
חן: בן הבילי
ירושלים: כסבכי המאפיה
סמדר: הטוב הרע המכוער
עדן: מרדף בערבה
רון: הפרפר

חיפה

אורה: הבלונדיני עם הנעל השחורה
אורות: אהבה על הסוס
אורלי: קברט
אמפיתיאטרון: שאפט באפריקה
ארמון: אתה חי רק פעמיים
בית־הסטודנט: מקרין
גל־אור: נולד לאלימות
הן: כל מה שרצית לדעת על המין אבל לא העזת לשאול
מוריה: יחפים בפ"ק
מירון: זעם השמש
עצמון: הבריחה
עממי: נשים אוהבות
רון: הרפתקה במצולות
שביט הכרמל: הרפתקנים

קריות (חיפה)

אורות: זמנים מודרנים
בית־העם: הארטיסטים בחופשה
סביון: הארטיסטים בחופשה
ניצן: משפחת האקרובטים
היובל: שלום, שלום ואין שלום
ספיר: זמנים מודרנים

ראשון־לציון

תפארת: הוי זמנים במערב

חדרה

גן־יהוד: מספר חוק
חוף: יום הנקם

הרצליה

דוד: הקשר הצרפתי
היכל: הפרופסיונלים
תפארת: קרקס האש
דגניה: יסורי יתום

רמת־השרון

גיל: תפוס לי כוכב

נתניה

אסתר: מכתורי הלילה
יגיל: אגרוף הזהב
סבודין: האלוף
שרון: הדרקון

רמת־גן גבעתיים

אורדע: מלכודת לביבי סיטר
אורלי: הורוגימוס מרקין
ארמון: הבו נשים למנסור
אואזיס: המכבו האנורון 9.00—30
הדר: הבריחה
לילי: מה מעיק על פורטנוי
רבת־גן: קוראים לי רוח הקודש
שבים: הגנב סבא לסעוד

פתח־תקוה

הדר: הרחוב האחורי 7—9.15
היכל: נצחונים לנצח
שלום: קברט

חולון

ארמון: בית הזכוכית
רינה: גבר עם כבוד

בת־ים

ארנים: אגרוף הברזל
בת־ים: לוס אמיגוס
עצמאות: 4 זבובים על קטיפה אפורה
רמת־יוסף: רוצה לשנות הקיץ

יפו

ציון: צנחנים לנצח

תל־אביב

אופיר: הבמלט מאי השדים
אורלי: גבר הקבלן
אלנבי: נשיא על הכונת
אסתר: במלכודת החופש
אורדן: גירמיה ג'ונסון
בן־יהודה: קליבר 9
גורדון: הבלונדיני עם הנעל השחורה
גת: פיט וטילי
דקל: לאדוני באהבה
דרייב אין: 4—7.15 — ליצנים 9.30 — המרוץ לזהב
הוד: הבריחה
זביר: מהיק
חן: התפישה הכפולה
מוגרבי: בבדידות הוד מלכותה
מקסים: דיבורין מס' 2
פרנק: מלך הקראטה
לימור: עד שהבם יפריד ביניהם
מרמיד: הזאון
סטודיו: יומנה של בתולה
סינרמה: 55 יום בפקינג
סינמה 1: הרבמנטה
עדן: הזרה
פאר: הורס
פריז: בית הבנות
צפון: קיץ של התבגרות
רמת־אביב: השוד האלגנטי
תכלת: שתק אותה סאם
תמר: המנגנון בהולם
תל־אביב: גם באנשים אוכלים שבועית

על רקע הדבקת הפיגור במשלוחים והשגת מחירים טובים

הפרדסנים חוששים להשפעת האטה כלכלית ומשבר הדלק על שיווק הדרים באירופה

מאת מרדכי צבי, כתב „הארץ" לענייני כלכלה

חששות מפני האטה כלכלית באירופה וקשיים בהספקת דלק עבירה על מכירות פרי הדר בשוקי היבשת. הפרדסנים שרויים בדאגה מפני ירידה משמעותית בתמורה שיקבלו בעד הפרי הנמכר בחו"ל, במיוחד בשל ההובלה התלויה במחירי הדלק.

פרדסני ספרד אינם שולחים פרי לאנגליה אלא אם הקונה מתחייב לספק דלק למכוניות ההובלה ריקות.

הובלה ברכבת

עקב קשיים באספקת דלק אירופה חוששים רציניים בהובלה היבשתית באירופה והיכרות נטיה לצמצם את שיווק פרי ההדר באמצעות משאיות ולעבור לשימוש ברכבת משא.

בעבר היה לפרדסני ספרד יתרון ניכר עקב קירבתם למרכזי השיווק והם הרבו להפעיל צי משאיות שהיו מגיעות במהירות רבה יחסית לכל פינות היבשת.

שנה ריכזו את עיקר השיווק לאירופה, שוודיה ובלגיה והמעיטו במידה ניכרת את השיווק לאנגליה.

בנוסף לקשיי הספקה מצטרפת דאגה תמורה העלייה החלולה במחירי הדלק. לפי חישובים ארעיים שנערכו בארץ עלולה התייקרות הדלק להביא לירידה של 20 סנט להיבה בתמורה שמקבל הפרדסן לפי מחירי פ.ו.ב. היצוא הישראלי השנה צפוי להגיע ל־50 מיליון תיבות, הירידה בתמורה הכוללת והיה משמעותית.

הלכי־רוח קודרים

לבד ממשבר הדלק משפיעים על הכרזה הלכי־רוח הקודרים שבאו על אירופה, השרויה באימת משבר כלכלי קשה. בשבוע שעבר נתן הדבר אותותיו במכירות פרי ההדר הישראלי, אף כי הסיכומים עד כה מציגים את הדעת, לאור הנסיבות.

מראשית העונה ועד 11 בדצמבר נשלחו לשוקי חו"ל 6.1 מיליון תיבות, מזה 2.5 מיליון הדר גמל אשדוד והשאר דרך חיפה. המכירות והמחירים שנתקבלו עד כה מראים על שיפור ביחס לעונה הקודמת כפי שמראים הנתונים הבאים:

✱ אשכוליות — נמכרו כ־1.5 תיבות. לפי מחיר ממוצע פ.ו.ב. של 3.22 דולר לעומת כ־1.45 מיליון תיבות במחיר 2.87 דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

✱ תפוזים — נשלחו 900 אלף מיכלים, נמכרו 600 אלף לפי 3.30 דולר למיכל, בהשוואה ל־700 אלף מיכלים לפי 2.65 דולר אשתקד. הפיגור במכירות יודבק השבוע כי קיים ביקוש ער של הפרות.

✱ שמוטי — בשבועיים האחרונים נמצאים המשלוחים לחו"ל בתנופה הפיגור הדבק. נשלחו לחו"ל כ־1.5 מיליון תיבות, כמות כמעט זהה לזו שבעונה שעברה.

שיפור בהובלה יבשתית

שיפור בולט חל בהובלה היבשתית בארץ. ביום ב' השבוע הגיעו לנמלים 260 אלף תיבות, כמות שיא לעונה. הפרי מגיע לשווקים במצב מצוין. העובדה שהכמויות ששלחה ישראל לשוקי חוץ גדלה ברציפות עוררה איכון בקרב הקניינים וגופי השיווק באירופה, המחשיבים הספקה שוטפת ורצופה.

מאמץ ניכר למכור כמות גדולה של פרי ייעשה השבוע ובשבוע הבא, לפני חג המולד. השנה תאריך חג המולד כ־10 ימים ומפעלי התעשייה רבים הודיעו על הפסקת הייצור ועל שליחת הפועלים לחופשה ממושכת. משום כך יוחדש שיווק פרי ההדר רק בראשית ינואר הבא ויהן בלי ספק אותותיו בהיקף המכירות הכללי בעונה.

מאות חיפאים חתמו אתמול על מברק הזדהות עם ג'קסון

כרזת המתחימים הזכירה לקחי יודנרט

(צ). — כמאות חתימות להזדהות עם עמדתו של הסנטור האמריקני הנרי ג'קסון נאספו אתמול תוך שעות בחוצות העיר חיפה, על ידי קבוצה פעילים הפועלת בשם חוג אזרחים לבעיות השעה הכללית.

הפעילים הציבו הכן התחנה בחוצות הבנקים בחיפה ובו התותימו עוברים ושבים על מברק הנשלח אל הסנטור ג'קסון בוואשינגטון. במברק הם מבקשים „בהדרה נאשית בת עודתו של הסנטור לעצירת כור העריץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר.

מבקש להסביר לסובייטים

לדעת מתחימי העצומה מבקש קיסינג'ר להסביר את המדינית לסובייטים ולהביא הרבן שלישי על מדינת היהודים. במברק נאמר: „דעת הקהל בישראל תומכת בדעותיך על בעיית האיזור".

ליד הדוכן והתהגשה היתה התקהלות ונחלפו דברים בין עוברים ושבים. זאת על רקע כרזה שהוצבה במקום, אשר בה נקראת הממשלה לזכור את לקחי היודנראט בהונגריה, כאשר המנהיגים היהודיים הודיעו והלכו שולל בהבטחות שקר וכתוצאה מיליון יהודים הוסעו למשרפות.

הכנות להפגנה

הציבור נקרא להשתתף בהפגנה, אשר תוג האזרחים למניעת שואה מדינית מתכונן לקיימה בגמל התעופה לוד ביום הגיע קיסינג'ר לישראל.

שר הבטחון, רב אלוף משה דיין, ביקר אתמול חיילים פצועים המאושפזים בבית החולים הדסה בירושלים כאן בהלחמת יום הכיפורים.

דינמיקה של זורמים — נושא לכינוס מדעי בינלאומי בשבוע הבא בחיפה

ענף מדע מתימטי־פיסיקלי הכרחי לעוסקים בהנדסת תעופה

(ע). — הכינוס הבינלאומי על ההתפתחויות בדינמיקה של זורמים ייפתח ביום ב' הבא (17 בדצמבר), במלון דן־כרמל בחיפה, בהשתתפות גדולי המומחים בעולם בתחום זה.

אין ספק כי הרצאותיהם ופגישותיהם עם מדענים ישראליים יתרמו רבות לקידום תעשייה־התעופה הישראלית.

במסיבת עתונאים שנערכה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב אמרו יו"ר הועדה המארגנת של הכינוס, פרופ' יוסף רום מהטכניון, וחבר הועדה המארגנת פרופ' שלום אבר באל, כי דינמיקה של זורמים היא מדע מתמטי־פיסיקלי, שבלעדיו כל התחום הרחב של הנדסה תעופה אינו יכול להתקיים.

צורות הכנף

כך, למשל, עוסק מדע זה בבעיות הקשורות בצורת הכנף של כלי הטיס ליצוב הכנף היעילה ביותר לביצועים מגוונים. בקשר לכך יש לזכור, כי כנף־מטוס הטובה לכלי־טיס לתובלה — אינה הכנף המתאימה לביצועים של מהירות גבוהה ביותר. גם המסבר הקוויי של בום על קולי — נעשים באמצעות התאוריה של דינמיקת זורמים.

המדברים ציינו, כי הנושא של דינמיקת זורמים הוא מרכזי ביותר בכל הפעולות הקשורות בפיתוח המנועי ובהוראות הנדסה התעופתית. הידע של דינמיקת זורמים הוא תנאי הכרחי לתיכנון מינהרות־רוח, שבלעדיהן אין פיתוח מטוסים, מכל הסוגים.

טילים ומנועי רקיטות

הדברים אמורים לא רק לגבי ייצור מטוסים אלא גם לגבי טילים ומנועי רקיטות. אי אפשר, למשל, לחשב מראש את המסלול של מנוע התותח בלי להשתמש בתורת הבליסטיקה, שהיא יישום של דינמיקת זורמים. כאשר משתמשים ברקיטות — הודיפה של הדלק מתוך הרקטה מוסברת ומחושבת באמצעות התורה של דינמיקת זורמים.

צמרת המדענים

אשר לכינוס הבינלאומי מסרו הדוברים, כי הקבוצה הבכירה ביותר של מדענים ופרופסורים בתחום דינמיקת הזורמים, מארה"ב ובריטניה, תגיע בעת לישראל. „לא יהיה זה שגזם לומר, שרק לעתים רחוקות מאד נערך כינוס בינלאומי, שבו משתתפת צמרת המדענים בעולם, האלה יבואו להרצות בישראל. בואם של כ־20 מדענים אלה יתרום רבות בתחום זה, שעתה לראשונה בישראל בראשית שנות ה־50, עם ייסוד המקולטה לאוירונאוטיקה בטכניון בחיפה. פקולטה זו נוסדה על־ידי פרופ' סידני גולדשטיין, הנכנס הנרכזי בישראל נערך לכבודו, עם מלאת לו 70 שנה.

בכינוס ישתתפו כ־200 מדענים ומהנדסים שעיסוקם בשטח התעשיה האוירונאוטית: רפא"ל, התעשיה האוירית, התעשיה הצבאית, מנהל ביטוסאות, מכוני מחקר ועוד. בין המשתתפים יהיו כ־20 מדענים אמריקאים, כ־20 מדענים ארים אחרים.

הצרפתי חזר בו

הדוברים סיפרו, כי על הכינוס התולים לפני שנה, „כשפנינו למדענים שונים כולנו בכך פניות גם למדענים סובייטים. אחד מהם, פרופ' ליאוניד סדוב, השיב לנו בחיוב ואף ציין כי יכתוב הרצאה להשמיעה בכינוס. בינתיים נודע כי סאדוב חתם בבריה־המועצות על עצומה נגד המדען אנדריי סחרוב והולטנו שלא לחדש את ההזמנה אליו. אחרי מלחמת יום הכיפורים לא פנינו אליו יותר. מדען מצרפת קיבלנו הודעה שהוא מתעתד לבוא, אבל לאחר מכן הודיע לנו כי משרד החוץ הצרפתי המליץ בפניו שלא לנסוע לישראל", סיפרו מארגני הכינוס.

הכינוס הבינלאומי נערך בחסות האקדמיה הישראלית למדעים, הטכניון, המועצה הלאומית למחקר ופיתוח, מכון ויצמן למדע, אוניברסיטת תל־אביב ואוניברסיטת הנגב.

מקורות מקצצת בהוצאות כלליות

הנהלת מקורות מגבשת תוכנית, שמטרתה להביא לחסכון בהוצאות הכלליות הקבועות של החברה. בשלב ראשון צומצם הקמ"ש לעובדים המחזיקים ברכב. החברה בשיעור של 15—13 אחוז, בממוצע ארצי. עתה שוקלים הגבלות וצמצומים בתחומים נוספים.

יצויין, כי הנהג של יום שבתון לרכב הנהוג בחברה החל ב־25 בנובמבר, היינו עוד לפני פרסום התקנות הממשלתיות.

תיקון

בידיעה „תמצוך נגד הנהלה עירונית מקיר אל קיר בתל־אביב" שהופיעה ב„הארץ" (12.12) הודפס בטעות: „...כר רבינוביץ הבטיח עוד לתבוע מהממשלה הענקה זכויות לשיכון לעולים חדשים בזוכות לאלה הניתנות למשתחררים מהצבא והמשירות המילואים..." צריך להיות: כר רבינוביץ הבטיח עוד לתבוע מהממשלה הענקת זכויות לשיכון לחיילים משוחררים מהצבא ומשירות מילואים בדומה לזכויות הניתנות לעולים חדשים.

בחו"ל ובארץ מועדפים רדיאטורי GARZA הנודעים

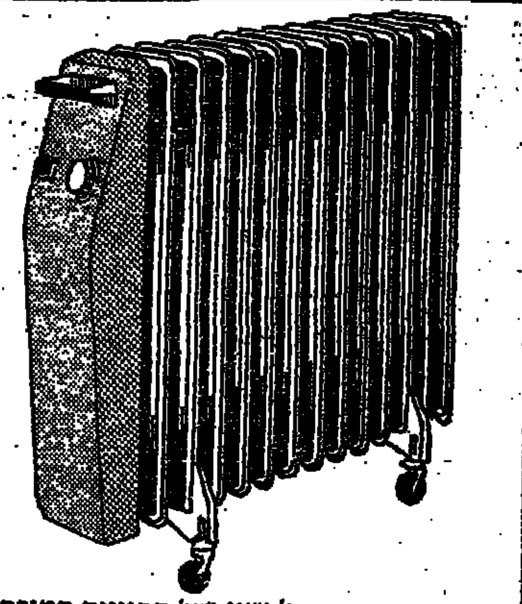

✱ טרמוסטט אלקטרוני.
✱ שומר חום זמן רב לאחר ניתוק החשמל.
✱ אושר ע"י מכוני תקנים בארץ ובחו"ל.
✱ אחריות ושרות לשנתיים אפשרות הארכה ל־8 שנים.
✱ דגמים שונים בהתאם לצורך הקונה.

להשיג בכל החנויות המובחרות לדברי חשמל

יבואנים ומפיצים בלעדיים של רדיאטורי GARZA

פרפקטשן הצפון בע"מ, חיפה, רח' נתנזון 10, טל. 666794
יוסף חיים, חיפה, רח' יל"ג 18, טל. 534988—537421
רדיו „אביב", רמת־גן, רח' ז'בוטינסקי 62, טל. 722755

משרד העבודה — שרות התעסוקה

בשנים הקרובות צפוי פיתוח נרחב של ענפי המתכת והאלקטרוניקה

במקצועות מתכת ואלקטרוניקה דרושים כבר היום עובדים רבים נוספים

גברים, נשים ובני נוער

שטרם בחרו לעצמם מקצוע
שאינם עובדים — ויכולים ורוצים לעבוד במקצועות מתכת ואלקטרוניקה
שעבדו או עובדים במקצועות אחרים ורוצים להסב את מקצועם למקצוע שעתידו לפניו;
שפרשו מסיבות שונות מן המקצוע ורוצים לשוב אליו
מקצועות המתכת והאלקטרוניקה מצפים לכם.

עבודה במקצועות המתכת והאלקטרוניקה היא גם תרומה גדולה למאמץ המלחמתי.

תוכלו לרכוש מקצוע בקורסים של משרד העבודה,
תוכלו לרכוש מקצוע בדרך של אימון תוך כדי עבודה,
תוכלו להסב מקצוע קרוב, למקצועות המתכת והאלקטרוניקה — בקורסים להסבה מקצועית.

תוכלו לעבוד במקצוע חשוב ומועיל.
פנו אל לשכות העבודה של שרות התעסוקה

למה מר בגין מטעה את הציבור?

מר בגין אומר עכשיו, כי איננו מתנגד, שילכו לג'נבה "לדבר" עם הערבים.

מר בגין-אתה מטעה את הציבור.

כי אתה, מר בגין, התנגדת בתוקף לקבלת כל היזמות המאפשרות עכשיו את תחילת השיחות.

בלי יזמות אלה של הממשלה-
אין שיחות עם הערבים.
בלי יזמות אלה-
אין משא ומתן בג'נבה.

לכן, מדוע להטעות את הציבור?

ב־31 בדצמבר-

תן מנדט לשלום תן כוח לביטחון.

אמת
הצבע המערך / מפלגת העבודה הישראלית-מפ"ם

מכרז

הברת פי גלילות מסופי נפט וצנורות בע"מ מעמידה למכירה את כלי הרכב הבאים: —

א) ג'יפ 1970, מס' 732—251. את הג'יפ אפשר לראות החל מיום 12.12.73 עד 23.12.73, בין השעות 08.00—14.00 במסוף החברה בגליל ים, מול הקאונטרי־קלוב, טלפון: 03—412131.

ב) טנדר קומנדקר 1970, מס' רישוי 880—676. את הטנדר אפשר לראות החל מיום 12.12.73 עד 23.12.73, בין השעות 08.00—14.00 במסוף החברה בירושלים טלפון: 02—523212.

עם ההצעה יש לצרף המחאה בגובה 10% מסכום ערך ההצעה. כל המציעים להגיש הצעותיהם למכירה החברה עד תאריך 23.12.73 שעה 13.00.

החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3398/73

בענין: צוואת המנוחה בליה יעקובוביץ ז"ל.

המבקש: דב יעקובוביץ ע"י ב"כ עו"ד מ. שויג ו/או א. מרזהב מרח' דניאל פריש 8, תל־אביב.

הזמנה בדבר קיום צוואה

להוי ידוע כי המבקש הגיש לבית המשפט בקשה לתתן צו קיום צוואת המנוחה בליה יעקובוביץ ז"ל שנפטרה ביום 16.10.73, והריני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הנדונה להתנגד לבקשה, להגיש את התנגדותו תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

לעולים פטורי מס!

תאריך אחרון לקבלת הזמנות: 20 בדצמבר 1973 ועד בכלל.

SONY®

בואו לראות, לשמוע ולחוש מוסיקה!

הדגמה בסטודיו שבאולמי התצוגה: ישפאר בע"מ, מגדל שלום, ת"א, אחד העם 9, טל. 52431-2.7

هكذا من الأصل

יומן מערכת הבחירות

גולדה נכנסה לפעילות במערכת הבחירות

„נראה שמכתיבים לי את הרכב הממשלה"

מאת כתב „הארץ" לענייני מפלגות

ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר, נכנסה אתמול באורח פעיל לעבודה המפלגתית במטה על מערכת הבחירות של המערך.

גב' מאיר נפגשה עם מטה ההסברה של המפלגה והורתה אותו על קווי ההסברה במערכת הבחירות. היא דחתה בתוקף את רעיון הקמת ממשלת ליכוד לאומי אחרי הבחירות, והגדירה את תעמולת הליכוד בנושא זה כ„גניבת דעת". לדבריה מייצגים המערך והליכוד „שתי תורות מדיניות שאין ביניהן כשותף". עם זאת תבעה להתקיף גם את הרשימות השמאליות. הגיבה בזעם על מאמר של פרופ' טלמון שהתפרסם ב„הארץ" ועל מחאות אחרות על ביקורת על קו הממשלה אותה משמיעים אנשי האוניברסיטאות. לדבריה קיימת גם קבוצת פרופסורים התומכים במגמה שלה ושהביעו לה אישית את תמיכתם, אך הם ביקשו ממנה שלא לפרסם את שמותיהם.

בפגישה הועלתה פניה לגב' מאיר שתביע לפני הבחירות על הרכבת צוות חדש של מנהיגות. על כך העירה ראש הממשלה: „לפי מה שכותבים בעתונים נראה שמכתיבים לי את הרכב הממשלה".

תובע בחירות פנימיות בעבודה

מאת כתב „הארץ" לענייני מפלגות

תביעה לערוך מיד אחרי הבחירות לכנסת, בחירות פנימיות במפלגת העבודה, כדי לבחור מוסדות חדשים, מתאימים למצב שנוצר אחרי המלחמה, מתפרסמת בגליון החדש של בטאון מפלגת העבודה „אות".

[illegible]

חבר מפ"ם ערבי: השלטונות העניקו „פרס" למגורשים

[illegible]

ביקורת על החלטת הממשלה ב„אל מרסד"

מאת חביב כנען סופר „הארץ"

[illegible]

ח"כ גדעון פת: יש לבדוק אם הועברו שבויים לחקירה בבריה"מ

[illegible]

אבנרי מציע אוניברסיטה צבאית

[illegible]

שמואל תמיר: הממשלה מסרה מידע מוטעה

[illegible]

ביהמ"ש העליון דחה שמגעת בקשת צצ"ת של 10 ראשי רשימות

מאת סופר „הארץ"

[illegible]

ל"ע: עת"א נכשלה כשלון חרוץ

[illegible]

אחרי סיור באלכסנדריה ובביירות

אנייה עם 400 תיירים מאנגליה באה לחיפה

מוסרים: אווירה של חשדנות

מאת סופר „הארץ"

[illegible]

פניות לקרן המשאבים

[illegible]

הערב בטלוויזיה

חנן פורת
כפר עציון
על הנושא:
האמנם מפד"ל?

בשעה 20.30

ב
חזית
דתית־לאומית

לקוראי „הארץ" בהרצליה ג' קרית ריבלין ושכונות אבדיה

בחלק העתונים יצא לשיגור מלואים קצר

החל מיום א' 16.12.73

לשרות אותם המנויים הרוצים לקבל את העתון בשעה מוקדמת:

אפשר לקבלו 1) ברח' הנביא כפי 14, טופ"ים

2) בסופרמרקט „ברוך", כנף הנהגים הרצליה פתוח

3) חנות ירקות לופו, רח' גורדון ליד בית הספר

„הארץ" מחלקת ההפצה והמנויים

טרמפיסט!
עזור לנהג לעזור לך להגיע למקום חפצך

1. הצג לוחית קרטון (או נייר) קטנה שעליה יהיה כתוב בכתב גדול וברור יעד נסיעתך.
2. השתדל לעמוד רק בתחנות הסעה, על המדרכה או בשולי הכביש.
3. המנע מלבקש הסעה למרוחקים קצרים.

משרד התחבורה — המרכז לשרותי התנדבות

טכס הפתיחה של ביה"ס למלונאות מלון תדמור ירושלים

במעמד כב' שר התיירות
מר משה קול

יתקיים ביום רביעי כ"ד כסלו, תשל"ד ה־19 בדצמבר 1973 בשעה 15.00 בדיוק בבית תבור—ירושלים (בלון רייך לשעבר) רח' הנביא 1, בית הכרם, ירושלים.

ציבור ענף התיירות ותלמידי ביה"ס אשר קיבלו הזמנה לפתיחה שנדחתה ל־8.10.73 וגדולים — מוזמנים.

להשיג במחירים הקודמים עד לחיסול המלאי

תל־אביב: כלן אינקול, שד' המלך דוד 3, טל. 268065
חיפה: כלן, דרך העצמאות 51, טל. 644413
הוד השרון: אורפז, רחוב הבנים, טל. 924168

בצער וביגון אנו מודיעים על פטירת יקירנו וראש משפחתנו

ר' ישעיהו בריזמן ז"ל

בן הרב דב אהרן זצ"ל

ההלויה תצא מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 תל־אביב, היום, יום ה' (13.12.73) י"ח כסלו תשל"ד בשעה 11.00 לפני־הצהרים. אוטובוס יעמוד לרשות המלוים.

האבלים:
אשתו: בלומה בריזמן
אחותו: שרה בריזמן
בנו: נחום רז ומשפחתו
בתו: אסתר מגור ומשפחתה
וכל המשפחה

בצער עמוק וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של אמי, סבתנו, אחותי ודודתנו היקרה

מרת זינה (שינדל) שפידא ז"ל

מגורה־הומורה (בוקובינה) — חיפה

ההלויה תצא היום, יום חמישי י"ח בכסלו תשל"ד 13.12.73 בשעה 13.00 מבריה רוטשילד לבית העלמין הישן חוף הכרמל, חיפה.

אוטובוס יעמוד לרשות המלוים בשעה 12.30 ליד בית המנוחה רח' חרמון 33, חיפה.

המשפחה המתאבלת

במלאת עשרים וחמש שנה למותה של יקירתנו

שרה שכטרמן ז"ל

(לבית דובובסקי)

נתייחד עם זכרה מחר, יום השישי י"ט בכסלו תשל"ד 14.12.73 בשעה 8.30 בבקר בבית הקברות בנחלת יצחק.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה הפתאומית של יקירתנו

ידויגה יעל נוימן ז"ל

לבית מנדלבאום מקרקוב

ההלויה תצא היום, יום חמישי י"ח כסלו תשל"ד (13.12.73) בשעה 2 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א, לבית העלמין בקרית שאול.

אוטובוס יעמוד לרשות המלוים.

המתאבלים:
בעלה ומשפחתה

למשפחת שלוהאור

השתתפותנו הכנה במות חברנו

ד"ר גוסטב שלוהאור ז"ל

ארגון רופאי קופת חולים מכבי

במלאת שלוש שנים לפטירת יקירנו

משה שדמי ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום שני, כ"ב בכסלו תשל"ד (17.12.73) בשעה 2.30 בבית העלמין הישן בחוף הכרמל
נפגשים בשער הראשי

בית שדמי

במלאת שנתיים לפטירתה של אמנו, סבתנו ואחותנו

שרה כהן ז"ל

בת ר' שלום סופר כתיים ז"ל

תתקיים אזכרה ביום ראשון כ"א כסלו תשל"ד בשעה 3 אחה"צ בבית הקברות בקרית שאול.
נפגשים ע"י השער.

המשפחה

אוניברסיטה תל-אביב
הפקולטה למדעי החברה

משתתפת באבלה של
משפחת פרופ' ברגלס
על מות
האם ז"ל

לידידנו
עמי בן־פורת ומשפחתו

משתתפים בצערך על מות
אמך ז"ל

הנהלת מפעל מבצע חברה בע"מ

מבקר המדינה
המנהלה הכללית וחבר העובדים
של משרד מבקר המדינה

אבלים על פטירתו של
יוסף פרחי ז"ל

עובד ותיק ונאמן של המשרד

לד"ר יעקב הנס

מנהל אגף לרפואה ציבורית בעירית תל־אביב—יפו

אתך באבלך במות
אחיך ז"ל

המפקחות והאחיות
האגף לבריאות הציבור
בעירית ת"א־יפו

אנו משתתפים בצערו של חברנו
יהודה ארוך
במות עליו
אביו ז"ל

אגד ההנהלה והחברים

לראובן גבעון
משתתפים אתך באבלך
על מות
רעיתך ז"ל

חברת נ. פלדמן ובנו בע"מ

ליוסף בודניאצקי ומשפחתו

משתתפים בצערך על מות
אמך ז"ל

משפחות:
איוניר | זקהיים
אנדרמן | מתתיהו
דנקנר | נסס
הדני | פלד
זקס | פרלמן
ליבוביץ | שרמן
| שפר

להבינו
יואל שוהם

משתתפים בצערך העמוק במות עליך אשתך
אילנה ז"ל

עובדי החברה לשיקום ולפתוח הרובע היהודי

לראובן גבעון וב"ב

השתתפותנו הכנה במות רעיתך
יוספה ז"ל

„אסיא" מעבדות כימיות — אסיא מעבדות

אנו משתתפים בצערם של חברינו
חיים תורג'מן
ושמואל תורג'מן
במות עליהם
האב ז"ל

אגד ההנהלה והחברים

אנו משתתפים בצערו של חברנו
שלום קציה
במות עליו
אמו ז"ל

אגד ההנהלה והחברים

מחלקת המשק
של
אוניברסיטת הנגב

מביעה תנחומים למשפחה ולחבר העובדים של אוניברסיטת תל-אביב

על מותו ללא עת של ידידנו
שלמה רכבי ז"ל

תכנון המים לישראל בע"מ
תה"ל מהנדסים יועצים בע"מ

משתתפים באבלו של
עו"ד עמיהוד בן־פורת

על מות
האם ז"ל

הארץ

יום חמישי, י"ח בכסלו תשל"ד
13 בדצמבר 1973

ירושלים: רח' התבצלת 2, טל' 224245-6, ת. ד. 273
חיפה: רחוב נורדוי 20, טלפון 8—661166, ת.ד. 5259
בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 (30 קווים) ת.ד. 233

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21 תל־אביב.
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות. אינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel-P.O B. 233, Tel. 824261

תמרוני הפרעה צרפתיים

מאז זיק הגנרל דה־גול את הגט למדינת ישראל, מופעלת המדיניות הצרפתית כדי להשיב לצרפת מעמד בולט בכל נסיון ליישב את הסכסוך הערבי־ישראלי. מכך יותר משש השנים הגלת פאריס ברעיון שארבע המעצמות הגדולות יקבעו את יסודות ההסדר. גישת־היסוד של הגוליזם מתייחסת אל השאיפה (הבכורה) של קונ־דומיניום אמריקאי־סובייטי כאל שורש כל תופעה שלילית במדיניות הבינלאומית, כולל במזרח התיכון. אולם וואשינגטון ומוסקבה יודעות, כי ריבוי המשתתפים רק יסבך עניין שהינו סבוך בלאו־הכי.

על רקע זה, אין הפתעה בכך כי בחוגים צרפתיים מבקשים לתקוע טריז בין גלגלי הוועידה. הנסיון מתחיל בנבואה תכליתית המבקשת להפיץ את הדעה כי ממילא נגזר על הוועידה להיכשל. יתר־על־כן: בחיפוש אחרי אמצעים פוליטיים, הגיעו חוגים צרפתיים אל הרעיון להכרה הפגנתית בכוחם של תושבי הגדה המערבית להקים לעצמם מדינה פלסטינאית, שארגוני המחבלים יבהיו אותה, יבססו את דרישתם של אלה להיות מוזמנים לוועידה. הצרפתים המחזיקים ברעיון זה, יודעים כמובן כי ירדן וישראל אינן רוצות מדינה כזאת, אך אם ועידת ז'נבה לא תיתקע או תיכשל מסיבות אחרות — החדרתם של מנהיגי המחבלים לתוכה תוכל להביא על נקלה לידי שיתוקה המוחלט.

יתכן כי כמה צרפתים מנסים לשכנע אותנו, במעין כנות־למופת, כי מוטב לישראל שתלמד מהנסיון הצרפתי באלג'יריה. אך ההיקש הזה אינו תופס לגבינו; לא היה באלג'יריה גורם ממלכתי לא־צרפתי, שניתן היה להשוות אותו עם מדינת ירדן. מי שמעלה את ההרהורים לגבי מדינה פלשתינאית נוהג כך כדי להכביד על ארה"ב ועל הסובייטים; כדי להקשות על השגת פתרון שישראל וירדן גם יחד יוכלו לקבלו; ובסופו של דבר, עדיין אפשר להרגיש במחשבות אלה שבפאריס משום הד לאכזבה ההיסטורית שצרפת היתה נאלצת להשלים אתה כאשר הבריטים, בעזרת הצהרת בלפור, הצליחו להיחלץ מהסכם סייקס־פיקו ולמנוע כינונה של „סוריה שלמה" תחת חסות צרפתית.

גם בדמות של מדינה פלשתינאית ביהודה ושומרון אין לחזות שאיפות אנאכרוניסטיות. בעייתן של יהודה ושומרון ניתנת לפיתרון בין ישראל לירדן. כיוון שהשושלת ההאשמית היא שושלת ערבית טהורה (ובעלת ייחוס מוסלמי מפואר), אין זה מעניינה של ישראל כיצד ערביי שטחים, שבחלקם עשויים להיות מוחזרים לירדן, יסתדרו עם המלך חוסיין. זהו עניין פנים־ערבי, ואין הכרח שיישב בוועידת ז'נבה.

ביטויי תמיכה אמריקאית

בית הנבחרים האמריקאי אישר השבוע ברוב גדול שני חוקים בעלי ענין מיוחד לישראל: ברוב של 319:80 נתקבל תיקון ואניק (המוכר בסנאט כ„תיקון ג'קסון") לחוק הרפורמה במסחר בינלאומי. תיקון האוסר הענקת אשראי לבריה"מ כל עוד לא ניתן ליהודים ובני מיעוטים אחרים להגר משם באופן חופשי. בחוק עצמו הוכנס סעיף אשר מתנה את הענקת „מעמד המדינה המועדפת ביותר" לבריה"מ בהודעת הנשיא לקונגרס שאכן בריה"מ מתירה יציאה חפשית לרוצים להגר מגבולותיה.

ברוב עוד יותר גדול — 364:52 — אושרה בקשת הממשל האמריקאי להקציב לישראל 2.2 מיליארד דולר לרכישת נשק.

שני החוקים עדיין טעונים אישור הסנאט אך לא צפויות שם הפתעות שליליות. ואם כי הבית הלבן רמז שהנשיא יטיל וטו על הגבלות על הסחר עם בריה"מ, מותר כבר להסיק כמה מסקנות משתי ההצבעות:

* בניגוד לחששות והשדות, תמיכת הקונגרס בישראל לא נחלשה, להיפך: כאשר גם הממשל פועל באותו כיוון, תומכים בחקיקה פרו־ישראלית כמעט 90% מחברי בית הנבחרים.

* התנגדות הבית הלבן מפחיתה אמנם ממסדי התמיכה בחקיקה שישראל מעוניינת בה, אך ההשפעה אינה גדולה כאשר יש לנו בעלי־ברית בעלי אינטרסים מקבילים: כ־75% תמכו בתיקון ואניק אשר צידדו בו גם אירגוני המהגרים בארה"ב של עמי המיעוטים של בריה"מ.

* הרוב בעד תיקון ואניק היה גדול מכפי שציפו, ויש המייחסים זאת לאווירה האנטי־סובייטית בארה"ב בעקבות מעורבות מוסקבה במלחמת יום הכיפורים, ובחרם הנפט הערבי. אם כי אין להסיק מכך שיש באמריקה תפנית רחבה נגד מדיניות ההפשרה של הנשיא ניכסון, מתקבל הרושם שמאורעות אוקטובר חיזקו את ידי הדורשים קו תקיף יותר כלפי בריה"מ.

הפרדוכס של הבחירות

ספיר הפך להיות ראש החץ של צמרת חדשה המתגבשת במפלגת העבודה

מאת דן כסלו

קשה להגיד שמצב־הרוח בצמרת מפלגת העבודה, ובמיוחד בין אלה העוסקים שם במערכת בחירות, מרומם במיוחד. אמנם איש אינו חושש עדיין ממפלה של ממש — זאת אומרת הפסד בבחירות בקנה מידה שיוציא מידי המערך את האפשרות להרכיב את הממשלה הבאה. אך איש אינו מאמין שהמערך לא יצא מהבחירות מבלי הפסד ניכר של מנדטים.

אם סקרים שונים, שפורסמו בעתונות, מנבאים למערך מפלה כמעט מוחצת (כוח שוה עם הליכוד — 42 עד 46 מנדטים לכל אחד), הסקרים הפנימיים שנערכו על־ידי המפלגה אופטימיים קצת יותר. לפי סקרים אלה, יהיה הפרש המנדטים בין המערך לליכוד בסביבות 10: המערך כ־50 והליכוד כ־40. כך נראה המצב בעיני ראשי המפלגה היום, כאשר השפעתן של ועידת השלום ומחיתות במשכת בקתי הפסקת אש, עדיין אינה ידועה.

רבים — וכיום רבים הרבה יותר מאשר לפני ישיבת מרכז המפלגה בשבוע שעבר — סבורים כי היתה זאת טעות מבחינה אלקטוראלית לבלום את הניתוח הפנימי לפני הבחירות ולהימנע מלהכריע מראש על שינויים מרחיקי לכת בממשלה הבאה, ועל סילוקם של דיין וגלילי מההנהגה — אפילו במחיר פרישתה של גולדה מאיר. אם נעשה הדבר לשם הבחירות, נראה כי לאור ההכחשה המוטענת של גולדה וגלילי בשעות האחרונות של הישיבה, הנסיון לצור תדמית של שלום־בית נכשל ויביא ביום הבחירות יותר נזק משהיה מביא מאבק גלוי.

בבדידותה של גולדה

אלא שלכל הדעות, שעת הכושר של עימות והכרעה פנימית עברה, ואין עתה ברירה אחרת, אלא לגשת לבחירות לפי אותו קו של „הנהגה מלוכדת", שנכשל. מה עוד — שאיש אינו משלה את עצמו כי אפשר יהיה להשתלט על הניגודים הפנימיים ולמנוע פריצת המאבק הגלוי. הניגודים היום אינם עוד בין רפ"י, בראשותו של משה דיין, והלק מאחדות העבודה התומכת בישראל גלילי, ובין מפא"י. בשונה הנגבד את מפא"י המסורתית נמצאת היום גולדה מאיר. אין ספק שעובדה זו מחריפה את המצב; מצד אחד היא בולמת את הפיצוץ, אך מצד שני עושה אותו — לטווח ארוך יותר — לבלתי נמנע.

הקו המפריד אינו עובר, כפי שמקובל לחשוב, רק בין היונים והניצים במפלגה. זוהי גם מחלוקת בין־דורית: בין גולדה מאיר לאנשי דור הביניים במפלגה, בני גילאים 60—50, שבינתיים תפסו עמדות מפתח בתוך המפלגה, אך עדיין לא הגיעו לביטוי בשלימה של ממש — שליטה על הממשלה. מבחינה זו, נשארה גולדה מאיר מבודדת בתוך חטיבת מפא"י, כאשר אנשיה האחרונים יורדים עתה מהבמה הפוליטית — עם התפטרותו של יעקב שמשון שפירא והרישתם הצפויה של זאב שרף וחיים גבתי. נגדה עומדת צמרת שצמחה בשנים אחרונות: חיים צדוק, אברהם עופר, יהושע רבינוביץ, ואלה שהצטרפו לצמרת הזאת מבחוץ: חיים בר־לב, יצחק רבין, אהרון ידלין. מעמד מיוחד יש במערכת זו לפנחס ספיר: הוא עדיין מזוהה כאיש מקורב לגולדה מאיר, אך הוא קודם כל — ראש החץ של הצמרת החדשה, שצמחה בשנתיים אחרונות במפא"י.

נגד ההגיון הפשוט

התהליך הזה היה מוכרח להביא בסופו של דבר לשינויים דראסטיים בהנהגה העליונה, גם בלי הזעזוע של מלחמת יום הכיפורים. המלחמה נתנה לקונפליקט דחיפה נוספת, עשתה אותו חריף ובולט יותר לעין.

זו הסיבה שגולדה מאיר מוצאה את עצמה, בתקופה האחרונה לשלטונה, מבודדת בחטיבת האם שלה — במפא"י: למעשה היא כבר אינה מייצגת יותר את מפא"י, אלא את הכהונות האחרונים שתומכים בה: רפ"י של דיין וקבוצה קטנה של גלילי באחדות העבודה.

מבחינה זו, דומה מצבה של גולדה היום למצבו של דוד בן־גוריון בעשור הקודם. כמו בן־גוריון אז, היא מנתקת את עצמה עכשו מחטיבת האם שלה. התוצאה מוכרחה להיות בסופו של דבר דומה.

אין זאת אומרת שגולדה מאיר — יחד עמה שני תומכיה, דיין והגלילי — יסולקו מהנהגת המדינה מיד אחרי הבחירות, לקראת הרכבת הממשלה הבאה. המצב הבינלאומי, וועידת ז'נבה, פועלים לטובת המצב הקיים. אך יותר מהמצב הזה עצמו יעשה לבלימת או להמרצת השינויים, המצב הפוליטי הפנימי שיווצר אחרי הבחירות.

הפרדוקס הגדול הוא כי המצב הפוליטי הזה יפעל כנראה בצורה הפוכה, מזה שמכתיב הגיון פשוט. לפי הגיון זה, ניצחון בבחירות צריך להיחשב כניצחונה של ההנהגה, ולחזק אותה, ואילו כישלון אלקטורלי מוביל לשינויים בהנהגה. לדעת רבים בצמרת העבודה, ובעיקר לדעת רבים בצמרת מפא"י, התהליך יהיה הפוך.

אם יקבל המערך כ־50 מנדטים — כפי הצפוי — ימנע יוצר השלטון של ראשי המפלגה את השינויים ההכרחיים. עם 50 מנדטים אפשר להרכיב ממשלה, אך קשה, אם לא בלתי אפשרי, יהיה להרכיב ממשלה אחרי שחמשה או אפילו שישה חברי כנסת של רפ"י יפרשו מהסיעה. זאת אומרת, כוחה של „ישיבה על הגדר" יפעל שוב, וספק אם הדרישה אותה מכינים ראשי מפא"י כלפי גב' מאיר: ממשלה בלי דיין וגלילי, תועלה בכלל. היונים בדור הביניים יקבלו אמנם ייצוג מוגבר בממשלה, שלושה או ארבעה מתוכם יצורפו לממשלה (צדוק, רבין, ידלין ואולי אברהם עופר), אך ההכרעה תידחה שוב.

לא כך אם ישיג המערך ניצחון בבחירות או לפחות — ישמור על כוחו. אז, כך טוענים בצמרת מפא"י, יביאו אנשי הצמרת החדשה את השטר לפרעון. שלב ראשון: דרישה להרכיב ממשלה בלי דיין וגלילי. שלב שני: הסתלקותה של גולדה מאיר, אם לא בגלל סירובה לקבל את התכתיב של המפלגה הרי שבשלב מאוחר יותר. אך מכל מקום תוך הקדנציה של הכנסת השמינית.

רעידת אדמה נוספת

אך, כאמור, נראית האפשרות השניה — של ניצחון המערך בבחירות — קלושה ביותר. אם כן, גם הסיכויים לשינויים מהותיים בצמרת מפלגת העבודה, וכיוצא מזה — בצמרת המדינה, נראים קלושים למדי בתקופה הקרובה.

אלא שקיימת גם אפשרות תיאורטית — אשר ראשי מפלגת העבודה אינם מוכנים לקחת בחשבון — לפיה תוצאות הבחירות יביאו לרעידת אדמה נוספת, ולשינויים דרסטיים בהנהגה ואולי אף במפה פוליטית כולה. זוהי אפשרות של „תיקו": קבלת מספר מנדטים זהה במערך ובליכוד, במספר קטן מכדי שכל אחד משני הגושים הגדולים יוכל להרכיב ממשלה. כך יקרה אם כל אחד מהם יקבל 40—42 מנדטים בלבד.

קיימת כמובן אפשרות של הקמת ממשלה משותפת — ממשלת ליכוד לאומי. אלא שבחוגים הבינלאומיים ספק אם ממשלה כזאת תוכל לקום, ואם תקום, ספק אם תחזיק מעמד יותר מחודש או חודשיים. משמעות העניין — בחירות חוזרות בחודשים הקרובים. ואז, לאחר העובדה שבמקרה היפותטי כזה חלק גדול של קולות המערך יעברו לרשימות הקטנות (ל"ע, מרי, מוקד ורשימתה של שולמית אלוני) צפויה מהפכה פנימית בתוך מפלגת העבודה.

אך כל זה בגדר השערה תיאורטית בלבד, הנראית היום כמעט בלתי אפשרית.

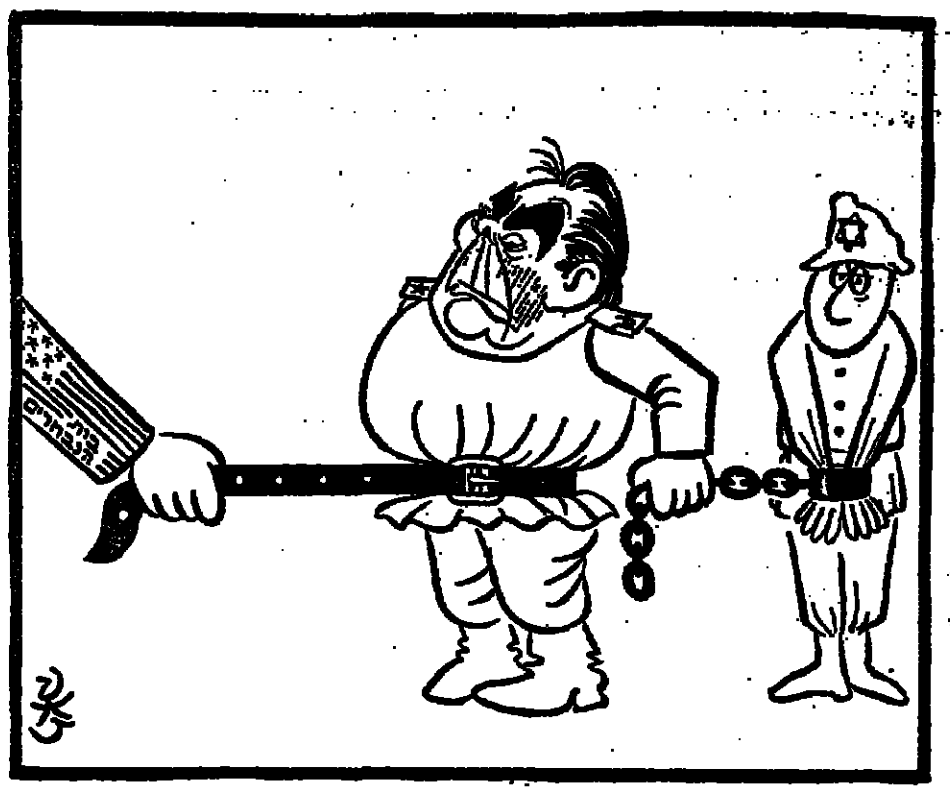

יהדות ארה"ב: בין שתי הזיתות (ה')

דטאנט במאבק לעליה

מאת יהודית וינקלר

ניו־יורק

העתונות היהודית הציונית, דעת הקהל היהודית, הפעילות הקהילתית שהתנהלה במישור הארגוני־לאומי ברחבי ארה"ב, עסקו עד ה־6 באוקטובר בנושא מרכזי אחד: הצלת יהודי ברית המועצות. למן פרוץ המלחמה ירד הנושא מהכותרות ומסדר היום בבמה קטנים. השינוי אינו מקרי. ביטול הפומביות, המהווה מרכיב חיוני במאבק לפתיחת שערי עליה, הוא חלק ממחיר הדטאנט שהמימסד היהודי נתבע לשלם בתמורה לתמיכת הממשל בישראל.

נסיונות הממשל להשפיע על יהדות ארה"ב לרכך את מאבקה הפומבי למען עליה מברית המועצות אינם בבחינת מהלך חדש: באפריל השנה נדונה הבעיה בהרחבה בפגישה בין הנשיא ניכסון לבין קבוצת מנהיגים יהודיים. נשיא ארה"ב הבהיר כי גמור ומנוי עמו לטפל בנושא בדרך הדיפלומטיה השקטה, ולראיה הצביע על ביטול כופר האקדמאים, על קביעת מיכסה שנתית לעליה ובכלל זה „המקרים הקשים" שהיו נקודת עיקרית בהפגנות ושביתות שבת שכוונו נגד נציגויות סובייטיות בבירות העולם.

אחד הנוכחים בפגישה עם הנשיא ניכסון סיפר לי: הנשיא הבהיר לנו את דעתו כי אי אפשר להשפיע על מוסקבה לשנות את מדיניותה כשהיא לחוצה לקיר ונתונה בלחץ מתמיד בדעת הקהל במערב. ישבתי בין ניכסון לקיסינג'ר באותה פגישה, יכולתי לא רק לשמוע כי אם לראות היטב את ניסות דבריהם כפי שהצטיירו בפניהם. נושא הדאטנט עמד כבר אז במרכז הפעילות הבינלאומית והם חשו כי לחצם של היהודים במערב בכלל ובארצות הברית בפרט, מהווה מכשול בדרך לדאטנט.

פניית הנשיא ניכסון ... קם באפריל — המימסד האמין כי הרוסים מבינים היטב את שפת הכוח והלחץ הבין־לאומי הפומבי, וכי אלה מסייעים בידי הממשל בדיפלומטיה השקטה במגעיו עם מוסקבה. יהדות ארצות הברית הקימה ארגון־גג וארגוני־משנה לטיפול בהצרת עלייתם של יהודי ברית המועצות. ארגונים אלה ניגלו כיעילים ביותר בהוצאת המאבק מהקולוארים הדיפלומטיים אל הרחוב ואל דעת־הקהל. במרוצת הזמן הם הפכו ממסגרת טכנית וארגונית למוסד רב־מושג, שאיחד סביבו בתוכו ארגונים, פלגים וזרמים שלא מצאו עד הקמתו מכנה־משותף.

הפניה לסנטור ג'קסון

זמן קצר לאחר פרוץ המלחמה הועברה אל אישים מרכזיים בוועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים פניה מצד הנשיא ניכסון לנסות להשפיע על הסנטור הדמוקרטי הנרי ג'קסון, כדי שיבטל או ישהה את הצעתו בדבר התניית המעמד המועדף לברית המועצות בנכונותה של מוסקבה להתיר הגירה חופשית. יו"ר ועידת הנשיאים מר יעקב שטיין בלווית כמה מעמיתיו יזמו את הפגישה עם הסנטור ג'קסון. מבלי שקיבלו לכך תחילה אישור פורמלי מטעם ועידת הנשיאים.

סנטור ג'קסון נדהם, בה במידה שחברי ועידת הנשיאים נדהמו לגלות מאוחר יותר את סיבה של השליחות. למען הצלחת הדאטנט, אמרו לו, למען יצירת אקלים יותר נוח להידברות עם הרוסים על רקע המשבר החמור במזרח התיכון, חשוב להכריז לפי שעה על שביתת נשק בחזית המדינית נגדם. מנהיג בני־ברית דוד בלומברג התנגד לקו כפי שהוצג על ידי יו"ר ועידת הנשיאים. הסנטור ג'קסון דחה את ההצעה מאותן הסיבות שבגן שהועלו בפי שליחי ניכסון, וכן דחה את הצעת משרה לפיה יסיר המימשל את דרישתו למתן מעמד מועדף לברית המועצות תמורת הסרת כל התנגדות או תוספת בחוק האמורה להגביל הסכם סחר רגיל עמה.

תוכן השיחה בלשכת הסנטור ג'קסון נפוצה חיש מהר בחוגים יהודיים. היא עוררה הפתעה ומחאה. בלוס־אנג'לס אמר לי הרב מקס נוסבאום, מראשי התנועה הרפורמית בארה"ב, כי הענין ידון במועצת ההסתדרות הציונית שכן לדעתו זהו „צעד בלתי מוסרי". דעה דומה הביע הרב הרשל שכטר, חבר בועידת הנשיאים ומי שהיה בעבר יושב־ראש גוף זה.

כשלון השליחות הכה הדים. ביטוי פורמלי להתרחשות ניתן למצוא בהחלטה שנתקבלה ב־16 בנובמבר בוועידה הארצית למען יהודי ברית המועצות. בגוף ההחלטה אין הסבר לדיון המחודש בתיקון ג'קסון—מילס—ואניק, אך נאמר בה כי נוכח הסיוע הסובייטי לתוקפנות הערבית ולרגל פתיחת משפטים חדשים נגד יהודים בברית המועצות, נקראה ישיבת חרום שהחליטה לחזור ולהתמך בתיקון הנ"ל לכשיובא לדיון בבית הנבחרים.

הודגש כי מניעת מילוות, מענקים ואשראי מברית המועצות וכן מניעת מתן מעמד מועדף למוסקבה, משמשים אמצעי חיוני להאבק לחופש ההגירה. „דאטנט אמיתי יתרחק כאשר תחדל רדיפת יהודי ברית המועצות; כאשר יופסקו משפטים אנטי־יהודיים ותותר הגירה חופשית".

עתה, משנתקבל תיקון ג'קסון בבית הנבחרים ולקראת האביב יגיע קרוב לוודאי לדיון סופי, יכולים מצדדים ומתנגדים כאחד לנשום לרווחה, שכן הטיפול יצא מכלל שליטתם והוא אינו משמש עוד אמצעי ללחץ. עם זאת, האספקט המצטבר של הפעילות בשליחות ניכסון על הצמרת הדמוקרטית ובראש וראשונה על הסנטור ג'קסון, מראיב. פרל, עוזרו של ג'קסון קבל בעל פה, ועל פי עדויות קיים גם מיסמך כתוב בעניין תמיכת המימסד בבחירתו של הסנטור מסקי. חוגי ג'קסון גם מביעים תמיהה על כי בעיצומה של המלחמה, כתובתו נשכחה בקלחת הפעילות לקבלת סיוע צבאי וחיזוק התמיכה המדינית.

הביקורת על הדטאנט

באורח טכני, ניתן היה לנהל במקביל את שני המסעים — בעניין מלחמת יום הכיפורים ובמאבק על העליה מבריה"מ. יהודי ארצות הברית יקבלו כל פניה של ישראל — הכל תלוי בנו. הנשיא ניכסון, בית הנבחרים והקונגרס זקוקים לנו. הצמרת הפוליטית בשני המחנות הנ־מכת בנו. צריך לדעת לצרף את כל הגורמים ולהפיק מירב התועלת מהמצב — גרס אריה דולצ'ין, היו"ר בפועל של הנהלת הסוכנות, מי שמכיר מקרוב את מבנה המימסד היהודי ואת שיטות פעולתו.

תהיה זו קביעה חד־משמעית מדי לומר כי הביקורת על מהות הדאטנט נדמה לחלוטין בחוגים יהודיים רשמיים. אך ניתן לקבוע כי ההתיחסות לנושא בפומבי הושהתה.

ב־15 באוקטובר נפגש מר מיכאל אליצור, ראש המחלקה לענייני צפון אמריקה במשרד החוץ הישראלי, עם משלחת מטעם ארגון הפרופסורים למען שלום במזרח התיכון. מר אליצור אמר בין היתר: ...השאלה היא אם לדטאנט היתה השפעה כל שהיא על התנהגות הסובייטים במזרח התיכון — זה יש לחזור ולבחון. יום לאחר מכן הופץ ברחבי ארצות הברית חוזר הסברה מטעם הפרופסורים שכלל קביעה כי התוקפנות במזרח התיכון נתמכה על ידי בריה"מ וזו מעוררת ספקות עמוקים בקשר להתחייבויותיה של בריה"מ לדטאנט הבין־לאומי.

כעבור שבוע קבע חוזר מטעם הפרופסורים כי הדטאנט הסובייטי־אמריקאי לא הגיע למזרח התיכון ואינו מקבל ביטוי במדיניות האנטי־אמריקאית באזור. עתה, בחודש הכלילי שלאחר המלחמה וערב ועידת ז'נבה, יש רגליים לסברה, כי פעילות עוטבית מוגבלת בנושאי עליה וביקורת עקיפה בעניין הדטאנט יחידו להעסיק את דעת הקהל היהודית. בחדרי חדרים אומרים: מה הצעקה? עובדה, העליה מברית המועצות נמשכת לכרות הכל.

שמועות על הדחות במוסקבה

מאת ז'אק אמלריק

Le Monde
מיוחד ל„הארץ"

מוסקבה

כמעט כל השנים האחרונות מהלכות שמועות במוסקבה על שינויים אפשריים בהיראכיה הסובייטית. עד כמה שניתן לשפוט, לא נמצאת אף עובדה יחידה במקורן של השמועות שנפוצו לאחרונה ושלפיהן סותרות זו את זו. הן מוסברות אך ורק על ידי העובדה שב־10 או ב־11 בדצמבר היתה אמורה להתכנס ישיבת מליאה של הוועד המרכזי. לא הודיעו רשמית על כינוס זה, אך ... מושב נוסף של הסוביט העליון, האמור להתחיל בעבודתו ב־13 בדצמבר.

קשת השמועות רחבה. החל מדיבורים על הוצאתו בגינונה לגימלאות של סוסלוב, האיש השני בהיראכיה המפלגתית, והחשוב כמנהיג הסיעה „הקשוחה" בפוליטביורו, עד לשמועה על יציאתם מהזירה הפוליטית של פודגורני, נשיא המדינה, וקוסיגין ראש הממשלה. ...

באופן עקרוני, עוסק מושב החורף של הסוביט העליון אך ורק בשאלות כלכליות ותקציביות. הוא ישמע דין־וחשבון על תוצאות השנה המסתיימת, ויקבע את מטרותיה המדוייקות של התכנית לשנה הבאה. אמנם המטרות נקבעו בתחילת תכנית החומש — בסוף 1970 — אולם נהוג לשנותן בשעת הצורך כדי לקחת בחשבון את הפיגורים או את המקרים בהם עלו התוצאות על הציפוי שנקבע בכל תחום. הרגע החשוב של מושב זה הוא על פי רוב נאומו של בייבאקוב, נשיא הגוספלאן. מומחים מצפים לנאום זה בסקרנות מסויימת, שכן אישים סובייטים שונים דיברו בשבועות האחרונים על תוצאות כלכליות מסויימות הסותרות לעתים זו את זו.

מבחינה כללית, חייבים המנהיגים הסובייטים להיות מרוצים למדי משנת 1973. קצב הגידול התעשייתי גדול במקצת מכפי שציפו בתחילת השנה. בסקטור החקלאי, הגורם העיקרי הוא יבול השיא בדגנים: 215 מיליון טונות לדברי ברז'נייב, דבר המצביע על גידול ניכר לעומת השנה שעברה שהיתה גרועה במיוחד (כתוצאה מיבול ... מיליון טונה).

עם זאת, ברית המועצות לא פתרה באופן סופי את בעייתה החקלאית. ב־7 בדצמבר גינה „פראבדה" במלים חריפות את חולשותיו של התכנון בחקלאות. לאחר שבירך על „ההצלחה הגדולה" של 1973, הביא מחבר המאמר רשימה ארוכה ומפורטת של מגרעות.

בעיקר גינה העתון נוהג הנפוץ, ככל הנראה, במספר ניכר של קולחוזים וסובחוזים, לפיו מטרות הייצור שנקבעות הן נמוכות בהרבה מיכולתם האמיתית של הקולחוזים, ואפילו מהיבולים האמיתיים של השנים הקודמות. באמצעות תחבולה זו מצליחים מפעלים חקלאיים רבים לעבור ללא קושי רב את הנורמה שנקבעה להם, כלומר הם מוכרים למדינה כמויות גדולות יותר מהכמויות שנדרשו. דבר זה מביא להם רווח רב, שכן תמורת אספקה נוספת משלמת המדינה מחיר יקר ב־50% מהמחיר של אספקת הנורמה.

הטור שלי

מאת נתן דונביץ

חיים על מטוטלת

השבוע ראיתי כמה ממשפחות הנעדרים. אותן משפחות שצה"ל עדיין אינו יכול לומר להן בוודאות מלאה מה עלה בגורל הבן, הבעל או האח. צה"ל משתדל שלא להפיח בליבן תקוות־שוא, ואומר להן שמוטב שלא לתלות תקוות רבות. יש השערות, יש עדויות, ויש יותר מזה. אך חסרה החתימה האחרונה, הנראית. וכל זמן שהוודאות אינה מוחלטת, נותר למשפחות הללו להיות על המטוטלת הטראגית, הנעה כל העת בין יאוש לניצוץ מיקרוסקופי של תקווה. בליבם פנימה יודעים אנשים רצוצים אלה, המותשים זה חודשים, מחוסר־הוודאות, שקרה הרע ביותר, אך מפעם בפעם שוב ניעור בליבם הזיק, ... ואחר כך, יכלכלו: „מה, כבר נגמר, אני רוצה? לקבל אותו. לשים אבן. לומר קדיש".

גלריה קודרת־קודרת של אנשים. ...

המציאות והמחשב

צה"ל עושה עכשיו מלאכה גדולה לבירור גורלם של הנעדרים. אני מדגיש „עכשיו". כי מה שקרה בשלבי הטיפול הראשונים, בגיזרה שבכלל זה טיפול, היה נורא ואיום. ימין לא ידעה את אשר עשתה שמאל. איש לא ציפה לבעיה הזאת.

משבר האימון בין המשפחה לבין רשויות צה"ל החל כאשר נודע לכמה משפחות מפי חברים ומפקדים כי הבן נהרג או אבד. ואילו המשכיל ומשרד הבטחון לא יכלו לומר זאת. המסקנה: הצבא אינו יודע את אשר קרה לבן שהפקדתי בידו. משבר־אמון זה הותיר משקעים כבדים ביחסים בין המשפחות לבין השלטונות. גם עכשיו, כאשר שתי מכתות, שהוקמו במיוחד, עובדות כשהן משומנות היטב, מבוהלות היטב ומגבשות ככל האפשר מתוך ...

כיצד קרה שהורים ומפקדים גילו להורים את גורל בנם, ואילו צה"ל, כגוף, לא עשה זאת? הסבר לכך קיבלתי מפי קצין בכיר, שאין לי צמץ של ספק בכנותו ובגילוי־לבו. ההסבר: עוצבה מסוימת, נקרא לה העוצבה של עמי, זינקה לקרב. תחילה להמה בגיזרה א' של החזית המצרית. משם רצה לגיזרה ב'. בגיזרה א' הותירה אחריה טנקים פגועים. היו טנקים שאנשיהם נהרגו. טנקים אחרים רק נפגעו, תוקנו והצטרפו ללחימה ביחידה אחרת. לוחמים שחבריהם לצוות נהרגו והם עצמם נותרו, בודדים, בחיים — הצטרפו ליחידות אחרות ולחמו בטנקים אחרים. מה אירע להם, האם נותרו בחיים או נהרגו — אין המפקד עמי יודע, כי הוא כבר לוחם בגיזרה ב'.

גם שם קרה לו מה שקרה בגיזרה א'. העוצבה שלו קיטעה בלחימה. רק בלחימה. שוב רצה העוצבה, לגיזרה ג'. עדיין אין יודע עמי מה גורלם מבחינת של כמה מן הלוחמים שהשאיר בגיזרה ב', וכן הלאה וכן הלאה.

באה הפסקת האש. נערך מיפקד כללי. לכשושב אין תשובה לגבי מאות לוחמים. היו מפקדים — מפקדי פלוגות, למשל — שהיו להם ... של הלוחמים בטנקים ו/או לוחמים שהצטרפו אליהם בסערת הקרב. אין הם יודעים עליהם דבר. ... רק ידוע שהטנק שלו נותר בשטח המוחזק עכשיו בידי המצרים. ...

ובכן, נערך המיפקד. המחשב מנה X סכות על חיילים שמפקדיהם אינם יודעים, בשלב זה, מה עלה בגורלם. עד מיפקד — וה־X הזה גדל מי כמה, כי במיפקד הראשון ידעו רק עצם על מה שאירע. צה"ל רק החל להתארגן לטיפול בבעיה הקשה, והכיסה. ...

פר הנעדרים. כאן נוצר הקצר בין המשפחות לשלטונות.

אני רחוק מלחלק מחמאות לצה"ל על מיפעלו בשבועות הראשונים. אבל עכשיו — אם מותר לי לשפוט על סמך שיחות וביקורים ארוכים — רשאיות המשפחות לתת בשלטונות את מלוא אמונן. המרכז לאיתור נעדרים — בפיקודו של אחד האנשים הטובים ביותר שיכול צה"ל להעמיד למשימה זאת, אלים יעקב הראל — עובד על כל פרט. חוקרים אינם חוסכים שום מאמץ. יורדים ליחידות פעם אחר פעם.

אנשי הרבנות הצבאית עושים את שלהם והמשפטנים את שלהם. ברי, שיש גבולות למה שהם מסוגלים לשחזר ולוודא. יש גם גבולות גיאוגרפיים. כל הורה רשאי לבקש את התיק לעיון. והתיק ניתן לו. שיקרא, יראה, יתרשם, ואולי ירגע קמעה (אם יש, בכלל, משהו העשוי להרגיעו בטרם יידע סופית גורל בנו). זו אינה עבודה אקדמית, והנתונים ה„קרים" שעולם המחשב משולבים בסבנות קורעות־לב של אנשים שעצביהם כבר אינם עומדים במיבחן, לאחר חודשיים של אי־וודאות.

תקוות שוא

המרכז האחר שהקים צה"ל הוא מרכז הקשר למשפחות. בבניין פונה לצורך זה, ובכל חדר יושבת חוליה המוכנה לדבר, ליצור קשר, לעזור, להגיש סעד. וגם לתת כתף לראש הרועד מבכי. כאן גם אומרים, לפעמים, את אשר יראים לומר לבני־המשפחה הנותנים. אלים דבורה תדמור, העומדת בראש מרכז זה, החלה את פעולתה ברגל שמאל. מאותן סיבות שמניתי. צה"ל לא היה מוכן לכך. עכשיו עובדים לרשותה אנשים ... בצה"ל. לא נערים. שיבה בשערם וסבלנותם חייבת להתעלם מכל גבול.

אבל, גם המנגנון היעיל ביותר אינו יכול לדכא את השאלה שבלב: היכן בני?

מה גם שמשטטים אצלנו הרבה בנושא זה. אולי בלי לחשוב שכל מלה מרצעת בבשר החי, מטלטלת את הרגשות מקוטב אל קוטב. אנשים שאין בידם מידע ודאי, מפריחים השערות והסבירות־כרס. גם אישים בכנסת, גם עסקני מיפלגות. גם אנשים ... וגם אנשים ... שהם יודעים. התוצאה: באה אשה צעירה ושואלת: אולי־אולי המצרים העבירו שבויים לסוריה. מישהו אמר לה זאת. ואב שבור ורצוץ אומר שפלוני, איש צבא, אמר לו ששמע שיש בידי הארמיה השלישית שלושה טנקים ישראלים, על אנשיהם. משיבים לו: אין להם באזור הארמיה השניה. ועניין שלושת הטנקים הוא שמועה בלבד. לא כל כך משתכנע. עדיין רוצה להאמין.

לגבי משפחות הנעדרים והשבויים, גם אנחנו, העתונאים, חייבים להיזהר. אפילו באותם מקומות שאין איש מטלה על דעתו שהם ממרקשים. דוגמה: בעתון ישראלי נתפרסמה כתבה של סוכנות רויטר, על רשמי ביקור אצל הצבא המצרי בגדה המזרחית של התעלה. הכותרת בעתון: „גורל מצרי בגדה המזרחית לעתונאים: תשיגו לי פקודה ואתן לכם שבוי ישראלי". ובגוף הידיעה: „בריגדיר חסן אבו סעדה, 43, מפקד גיזרת פירדאן, הדגיש כי לא יפעל בלי הוראות מן המנהיגים הפוליטיים של מצרים. יאם תוכלו להשיג לי פקודות מקהיר, אתן לכם מתנה — שבוי מלחמה ישראלי אחד, הכריז במסיבת עתונאים שנערכה באוהל צבאי במידבר".

כתבה זו הביאה מיד משפחות של נעדרים אל מרכז־הקשר בתל־אביב, כשהן מחזיקות בידן את העתון. הנה, טענו, הנה הוכחה שבידי המצרים שבויים ישראלים חיים. ואולי הבן שלנו אחד מהם.

כבר נתלו בתקווה חדשה, אך גם זו הכזיבה. כי הידיעה עברה תחנות רבות עד שנדפסה בעתון. ומה האמת בה? הנה מה שסיפר רדיו ביירות, שעליו התבססה סוכנות רויטר: „במסיבת עתונאים שנערך באוהל צבאי במידבר. אמר הענין: „אם תשיגו הוראות מקהיר א ת ־ ק ד ם (ההדגשה שלי — נ.ד.) אביא לכם מתנה, שבוי מלחמה ישראלי". הבדל קטן, הבדל שבין קביעת עובדה — ... וכבר נתלו משפחות בזיק נוסף, כוזב, של התקווה.

עד אכזבה. עוד פצע. אסור להסתיר מן המשפחות את האמת. אך חלילה לנו לפרוע את עצביהן לשווא. כי הן האומללות ביותר בישראל בשעה זאת, כל עוד נעה המטוטלת.

מדוע הם רוצים ממשלת ליכוד לאומי?

גח"ל רוצה ממשלת ליכוד לאומי־
כי גח"ל מפחדת מעצמה.

גח"ל מפחדת מהמדיניות, שהיא עצמה מציעה—מדיניות של „אף שעל".
גח"ל יודעת; כי „אף שעל" פירושו־

לא הפסקת אש
לא משא ומתן בקילומטר ה־101
(שהביא להדברות ראשונה עם מצרים לאחר 25 שנה
ולהחזרת שבויים)
לא פתיחת שיחות בג'נבה
לא סיכוי לשלום.

גח"ל יודעת בעצמה, כי „אף שעל" פירושו־
*בידוד ושיתוק מדיני
*התרחקות מארצות הברית
*מבוי סתום
*מלחמה מתמדת.

לכן, מפחדת גח"ל מעצמה;
לכן, היא מפחדת לקבל על עצמה את האחריות למדיניותה שלה.
לכן, היא רוצה כל כך בממשלת ליכוד לאומי.

אנחנו מוכנים לקבל על עצמנו
את האחריות המלאה למדיניותנו,
מדיניות של ריאליזם בטחוני ומדיני.

תן מנדט לשלום תן כוח לבטחון **אמת**
הצבע המערך

هكذا من الأصل

חיילים מצפים לוועד

פעולותיו של הוועד למען החייל אינן מורגשות בקווי הדרום

יום יום בתעלה

מאת גדעון אלון

לאחרונה נתבשרנו מן העתונים כי הוועד למען החייל מתכונן לחלק את שקית השי השניה לחיילים ב־קווים. עוד קראנו, כי לאנשי צבא הכלואים יינתן שירות תיקונים חינם למכונות גלוח, אולם יותר מזאת לא שמענו על ועד זה, שלישובים בגזרה נראה פעלתני מאוד.

שבועיים לאחר פרוץ מלחמת יום הכפורים, הגיעו אלינו שקיות ניילון שהכילו קופסת סיגריות, חפיסת מסטיק, סבון רחצה, קופסת סכיני גלוח, משחת שיניים ומברשת.

כאותם ימי קרבות כשגיהות ה־שק"ם הגיעה אלינו לעתים רחוקות היינו שבעי רצון מן השי המנוצלת, אולם מאז נקפו כשישה שבועות ואיש בקו הראשון של התעלה לא שמע ולא ראה יותר כלשהו של הוועד למען החייל.

אנו שומעים לעתים כמהמת על הגרלת פרסים שעורך הוועד למען החייל. אנו שומעים על כיבודים לחיילים המוקמים בעורף, אולם מצער שדווקא בימים אלה, של בהיקה מבוטשת בדיונות של סיני, אין הוועד למען החייל מטה שכם בפני שיכול היה כדי לשפר את מצב־הרוח של החיילים.

שמעתי שביוזמת הוועד למען ה־חייל הולקו מכשירי טרנזיסטור ל־יחידות כמוכות. אלינו הגיעה לאח־רונה רק פתילית נפט, המקלה אב־גם על הכנת האוכל וחימום.

אינני יכול להעיד על הכלל. יתכן שחיילים במקומות אחרים וביחידות עורפיות, נהנים יותר ממבצעי הוועד למען החייל. אך כאן אנו מרגישים עצמנו שכחו"ל מבחינה זו, והיי ללא ספק תעודת עניות לוועד למען החייל.

* * *

חורף בסיני

הימים הראשונים של חודש דצמבר הביאו את החורף המדברי האופייני לחצי האי סיני. מזג־אוויר אביבי ביום אך קר וצונן מאד בלילה. החיילים בקו הראשון, זוכים באחד רוגה לאספקה הקיבה של ציוד חם, דבר המקל במידה רבה על ההרגשה בלילות הקרים.

לאחר כובבי הצמד נוכח הפלמ"ח ובמפעת הבכר, הנפקו גם גופיות ותחתונים חמים ומדי ספג (חגו־רת תכלום). אמנם סבורים החיילים כי הנו בכה הרכישה, שכן לדעתם הסוררים שסופקו על ידי ביהייר בברכי הארץ, כהוים כבציר של שאיית תפולה, אך נראה שבלית ברירה הם יסכמו בזה גם בכך.

גם קילוח קל של גשם ירד ה־שבוע על המוצבים בקווי התעלה. אולם היה זה זרזיף דל שלא היה מיסק ביהו להרטיב את הדיונות. בלילות המתוכנים המכוונים באזור־ידי־ה־אלכבצב, בשגבה רוח חזקה המאפשרת לקלוט ללא קושי את קלוחתים של החיילים המצרים (ב־אריכה השניה) הנבצאים בבמהנה קשת מיתזונובם.

רק הזבובים אינם מתרגשים מן השמוד. כמו בימים קדומים של סתיו, הם מציפים את החולות מבגץ הזמה ועד רדת היום. סיעות־סיעות של זבובים הגים במעגלים, וכסד־רידים את החיילים הנאבקים בהם בעזרת תמריי ריסוס, ללא הצלחה יתרה.

חורף בסיני, פירושו ל"קלף" מ־עצמך בבוקר את שכבות המעילים, הסוודרים והלבנים החמים, ולחשוף את עורך לקרני השמש החמות. חורף בסיני, פירושו לבוא הביתה לחופשה כשכולם יוקפו אצבע לעברך ויאמרו: "איפה השתזפת, היית בחופשה?" חורף בסיני פירושו ל"הסעיף" על עצמך בשעת בין השמשות את כל הציוד החם המצוי ברשותך, להת־כסות בארבע שמיכות וסלב אוהל, ולמרות כל זאת לרעוד בכרמנה קור בגופך.

* * *

חנוכה, פורים, פסח?

באוהל הסיירים יושב יעקב אל־קיים הטבריייני ומנגן בחליל שהביא מביתו, שירי חנוכה. מישהו הבטיח להביא חנוכיה הגרוה ולאף אחד אין ספק שבחג המכבים עדיין נשהה בדיונות של סיני, הרחק מן העורף, הבית והילדים.

אפילו האופטימיים שבינינו השד־ליכו כבר עם העובדה שלאחר יום כפור, חג הסוכות, יהיה עליהם לחוג את חג החנוכה בחזית התעלה.

הפסימיים שבין החיילים חוששים שגם בפורים יאלצו לשהות כאן, והועלתה הצעה לארגן נשף מסכות, אולם עד חג הפורים נותרו עוד כשלושה חודשים וכולם תולים תק־וה רבות בועידת השלום בז'נבה, אם אמנם תתקיים. ודאי השחורות שבין החיילים מבקשים "לשריין" אספקה תקינה של מצות, מתוך חשש שגם בחג הפסח יאלצו להשאר ב־עמדות שבקו התעלה...

בכל מקום, חוסר הבהירות לגבי העתיד להתרחש והערפל המכסה את העתיד להתחולל אף בעתיד הקרוב, מדאיג במידה רבה את החיילים, אשר שומרים על מורל ומצב רוח טוב יחסית (למרות שחלפו יותר מ־60 יום מאז נטשו את ביתם), רק הודות להופעות הקבועות המאפ־שרות לכל חייל לצאת לפרק קצר מן התנאים הקשים למשך 48 שעות בצפון הרחוק. קצין בכיר שביקר ביחידה אמר: "במקביל מר־דיוס לכך שהחופשות הן דבר חיוני מאוד, לכן הוחלט גם בימים של כוננות לאפשר לאחוז קטן של חיילי מילואים לצאת הביתה".

וזהו ללא ספק גישה בריאה ונ־בונה שאינה פוגעת כבלוא הכינה בכח המוטל על הקו הראשון של חזית סואץ.

* * *

הבחירות

אחד הנושאים שאינו מעסיק כמעט כלל את החיילים הן הבחירות לכנסת ולרשויות המקומיות שית־קיימו ב־31 בדצמבר.

למרות שנותרו רק כשלושה שבו־עות עד ליום ההכרעה בקלפי, אין החיילים מרבים לשוחח על תוצאות הבחירות והמפלגות הראויות לקולם.

קיים מעין קשר של שתיקה סביב נושא זה, אשר כנראה יידון בכובד ראש ככל שיתקרב מועד הבחירות. קשה לדעת מהי הסיבה לאדישות השוררת בקרב החיילים.

בעניין זה אינני חושב שאנשי המלואים מאושרים על ההחלטה ל־קיים את הבחירות בשעתן. התר־שמתי שהיו מעדיפים שמועד ה־בחירות יידחה בכמה חודשים, עד שיושג הסכם כלשהו של הפרדת כחות עם מצרים וסוריה, ויוסר ה־חשש של חידוש המלחמה.

הנושא אשר זוכה למירב תשומת הלב בשיחות החיילים, הוא ועידת השלום בז'נבה. יש התולים תקוות בכך שוועידה זו עשויה להוליד הסכמים שיקרבו את מועד שיחרורם, וזו ללא ספק הבעיה העומדת בראש דאגותיהם.

ראיתי חיילים מעלעלים בעתונים היומיים המגיעים אלינו באיחור של יום יומיים. עיניהם תרות אחר הדי־ווחים על התקריות בחזיתות השו־נות, ואחר המגעים לקראת ועידת שלום. אין הם מעיינים בכובד ראש במודעות של המפלגות השונות ה־מתריעות על המחדלים והכשלונות שהביאו למלחמת יום הכיפורים ו־רואים בכך, לכל היותר, נסיון לעשות הון פוליטי ממלחמה עקובה מדם, שספק אם נסתיימה.

לא לאפשר רווחי מלחמה

מאת ד"ר אהרן יורן

צפויים עתה ייצור מוגבר וגיאות בסקטורים מסויימים במשק המייצ־רים במישרין או בעקיפין למאמץ הבטחוני. אך קיימת הכרה בצורך למנוע התעשרות קלה בסקטורים אלה. אלא שהצעד העיקרי המוצע כדי להשיג תוצאה זו, מס רווחי־יתר על תוספת ההכנסות בתקופת מצב החרום, הוא רק טיפול קוסמטי, ש־אולי עשוי לחזק את המורל ולשכ־כך את המתיחות החברתית. אך גם לא יהיה בו כדי לגבות מס אמת מ־הרווחים היתרים וגם יוסיף נדבך נו־סף למבנה המעוות של מערכת המס הישראלית.

נחוץ טיפול־שורש שיביא לגביית שיעורי המס המלאים הקבועים ב־חוק מהרווח האמיתי של הנישומים, תוך ביטול הפטורים והקונססציות ה־רבות הניתנים על פי החוק ומעבר לו ולא מס, ספקטקולרי חדש שיוכח בסופו של דבר כמס־שפתיים בלבד.

גיוסו של חלק ניכר מכוח־האדם במשק הדגים באופן חריף את העי־וותים שמחוללות המערכות המעור־בות של המס והשכר בארץ. מצד אחד, הוגבלו הכנסות המגוייסים ל־1,500 ל"י לחודש ומצד אחר אלה שלא גוייסו המשיכו לקבל את הכ־נסותיהם הרגילות, דהיינו המשכורת וטובות ההנאה הנלוות אליה, ואף הגדילו את הכנסותיהם במידה ניכ־רת ע"י עבודת שעות נוספות (החיי־בות במס מוקטן בלבד).

עיקר הקטנה של הכנסות המגוי־סים היא לא בהפרש בין משכורו־תיהם ל־1500 ל"י, אלא הפסד טו־בות ההנאה כאחזקת רכב וטלפון ה־מהוים שכר מוסווה הפטור ממס או מתחייב במס מוקטן. חלק ניכר מ־השכירים המגויסים הפסידו, איפוא, שכר מוסווה פטור ממס של כמה מאות לירות בחודש והרגישו מה ש־אחרים הרגישו רק ביציאתם לפנסיה (המשולמת רק לפי המשכורת).

זוהי רק דוגמא אחת לבסיס המס הצר בארץ עליו מוטלים מיסים גבו־הים בעוד שחלק ניכר של ההכנסה הלאומית אינו מתחייב כלל במס. עתה הוא הזמן להתלבש על טובות ההנאה הפטורות למיניהן ולגבות מ־הן מס אמת. לשם כך אין אף צורך בשינוי בחוק, שכן שכר מוסווה חייב כבר כיום במס על פי סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה. הוא הדין בהק־לות ואחורות הניתנות מעבר לחוק, כמו "הוצאות גלובליות" לרופאים וסופרים. עתה הוא הזמן לשים להן קץ. והתנגדות לכך של האינטרסנ־טים למיניהם תהיה, מטבע הדברים, חלשה יותר מאשר בימים כתיקונם.

תוצאות המס המוצע

לפי דיווחי העתונים עבר מס רוו־חי־המלחמה הנשקל עתה במשרד ה־אוצר מספר גלגולים. תחילה דובר על הטלת המס על מי שמפיק רווחי יתר שיימדד לפי קריטריון יחסי זה או אחר: רווח מעל למקובל על ה־מחזור או על ההון העצמי, למשל.

טוב שרעיון זה נגנז מהר, שכן רווחי־יתר כזה יותר מהירה משקף רווחי מלחמה והיה קונס יעילות ו־פריון מוגברים. יתר־על־כן, כפי ש־אמרו כבר הכלכלנים הבריטיים היקס ורוסטס בספר היסוד שכתבו על "מיסוי עושר במלחמה" בתקופת מל־חמת העולם השניה, למס כזה יש תוצאות בלתי צודקות לגבי בעלי המניות בחברות בעלות רווחי־היתר. על אותם בעלי מניות שרכשו את מניותיהם במחיר גבוה כדי ליהנות מהרווחיות היתרה בחברה יוטל מס בלתי צודק, בעוד שבעלי מניות אח־רים שמכרו את מניותיהם לפני הט־לת המס כבר מימשו את רווחי ה־יתר ויתחמקו ממס.

אחר עברו לדבר באוצר על הטלת המס על תוספת ההכנסה בתקופת מצב החרום מעבר להכנסה שלפני. במלים אחרות הכוונה היא לקחת שנת בסיס (ככל הנראה 1972) ועל ההכנסות בתקופת החירום מעבר ל־הכנסות בשנת הבסיס, להטיל מס נוסף. שיטה זו, לפיה נהגה אנגליה בשתי מלחמות העולם, אף בה אין כדי להשיג מיסוי רווחי מלחמה. ה־מס מוטל גם על רווחים שמקורם ב־יעול, על הגדלת ההכנסה הנומינלית (עקב התהליך האינפלציוני) בעוד שההכנסה הריאלית אינה גדלה וכן על תוספת הכנסה שמקורה בתוספת רזרבה — התרחבות והגדלת ההון — ונוצר תמריץ שלילי לפיתוח תע־שייתי.

במידה מסויימת אמנם ניתן להת־גבר על חלק מבעיות אלו ע"י קביעת רצפה לרווח־יתר שרק מעבר לה מח־ייבים במס ונעשים תיאומים בקביעת רווח־היתר לפי השינויים בהון ה־מועסק במפעל בין שנת הבסיס ל־שנת המס. אך עדיין נשארת בעינה העובדה שקונסים יעילות ומעניקים פרס לבזבוז. מטבע הדברים, מס רווחי מלחמה צריך להיות מוטל ב־שיעור גבוה. במלחמת העולם ה־שניה הוטל המס באנגליה בשיעור 60% ואחה"כ הוגדל ל־100%, אם כי המס הותר כהוצאה בחישובי מס ההכנסה. אך בשיעורי מס כאלה מ־עודדים ניפוח ההוצאות, שכן, כפי שהתבטאו באנגליה: הנה נתגלגל הרי הכל בא ע"ח מס רווחי היתר.

חבר פרלמנט בריטי, איש עס־קים הסביר לחבריו בבית כיצד נע־שה הדבר: אתה פשוט מעסיק את קרוביך העניים במשכורות מופרזות, מוסיף עוד ועוד למשכורות הטוב־דים ולהוצאות וקונה עוד רולס־רויס ע"ח החברה וכללית מגדיל את ה־הוצאות עד שהן סופגות את כל רווחי היתר. במיוחד נוצר תמריץ לנפח ההוצאות בתקופת המלחמה ו־לנסות להראות על רווחים רק לאח־ריה, לכשיבוטל מס רווחי־יתר.

נוסף לכך מס רווחי־יתר הוא קשה להפעלה ומעורר בעיות קשות של הגדרה. במיוחד קשה לקבוע שנת בסיס נורמלית אליה משווים את שנת המלחמה. הבעיות המתעוררות מתייחסות לא רק לגבי עסקים חדשים או עסקים שרק נוסדו בתקופת ה־בסיס, אלא גם בעלי עסקים אחרים מנסים להראות שמסיבה זו או אח־רת שנת הבסיס לא היתה שנה רגי־לה לגביהם וכי סעיף הקלה זה או אחר בחוק חל לגביהם. עד היום נמשכת בארה"ב ההתדיינות המשפ־טית לגבי מס רווחי־יתר שהוטל שם בתקופת מלחמת קוריאה הנסיון ל־מד שההכנסות מהמס היו מועטות. גם ברור שעקב בעיות ההגדרה וה־התחכמות מינהל המס הוא יקר ו־מסובך.

אך מעבר לכל אלה, מדוע להטיל מסים יתרים רק על מי שהרוויח עכשיו יותר מאשר לפני המלחמה. האם הסיבה שמישהו הרוויח רווחים יתרים גם לפני המלחמה צריכה לפ־טור אותו ממס על רווחיו היתרים עכשיו?

כיצד לממן את נטל המלחמה

אינני מתיימר להציע כאן תכנית מיסוי מפורטת, אלא רק להצביע על הכיוונים בהם ראוי ללכת במימון הוצאות המלחמה. צעד חשוב שנקט האוצר הוא הרחבת מערכת גביית המס במקור. חובת הניכוי במקור תקדים את תשלום חלק מהמס בעד הייצור לצרכי בטחון וכן תוסיף ל־מעגל המשלמים כאלה שבעבר הצ־ליחו להתחמק. אך אין די בכך וחשוב שהממשלה תפקח באופן יעיל על המחיר המשולם בעד ההזמנות ה־דחופות, במקום שיתעורר הצורך לג־בות מסים מיוחדים, שכן יימצא ש־הקבלנים גורפים רווחים עצומים.

אשר לשיעורי המס על ההכנסות המוגדלות, הרי מערכת מס הכנסה בריאה ונאותה מטילה באופן אוטו־מטי מס בשיעור מוגדל על תוספת ההכנסות כפועל יוצא של הפרוגר־סיביות של המערכת. מכאן שעל ה־הכנסות המוגדלות של עצמאיים ש־יהנו מהגיאות צריך היה ממילא לחול מס בשיעור מוגדל, אלא אם כן כבר מקודם הגיעו לשיעור המס ה־שולי. אם מערכת המס הקיימת אינה מטילה מס אמת באופן פרוגרסיבי יש צורך דחוף לתקנה (ע"י הרחבת ב־סיסה וביטול הפטורים השזורים בה) ולא לעשות צעד ראוותני של הט־לת מס רווחי־מלחמה.

אם מעבר להבראת שיטת מס ה־הכנסה מוצאים שבשל הצורך במי־מון הוצאות נוספות חייבים להגדיל את המיסים, הגיעה השעה להחליט אם מוצתה יכולת הגביה של מס ה־הכנסה והגיעה השעה להטיל מס ערך־מוסף ואם אז זמן מתאים לה־טלתו. אם יהיה צורך להגדיל את המסוי העקיף למימון המלחמה, נר־אה שעדיף לא לדחות יותר את הט־לת מס ערך־מוסף ולערוך במקביל לכך רביזיה במיסוי העקיף בכל־לותו. כמוצא אחרון, יש להגדיל את שיעורי מס ההכנסה תוך שמירת הפרוגרסיביות.

בכיוון זה, אם כי רק באופן חל־קי, הלכו בהטלת מלווה המלחמה. במלווה זה ישנו יסוד של מס (בשל שיעורי התשואה הנמוכים שהוא נו־שא) המוערך ע"י כלכלנים בכשליש מהמלווה. המלווה אמנם הוטל ב־שעורים מודרגים (מ־3.5% עד 6%) אך מידת הפרוגרסיביות שלו קטנה מזו שבמערכת המס הרגילה ועל־כן נפגמה הפרוגרסיביות של מערכת מס ההכנסה.

רק על חברות (וגופים מאוגדים אחרים) מוטל מס בשיעור קבוע (כ־יום 53.5% ועוד 7% מלווה בטחון ועוד 4.5% מלווה מלחמה) ולכן אין הפרוגרסיביות של המערכת גובה ב־אופן אוטומטי שיעורי מס מוגדלים על רווחים בלתי מחולקים שמקורם בחברות. אך כאשר מחולקים רווחי החברה מוטל על בעלי המניות מס לפי שיעורם השולי ולגבי בעלי הכ־נסות המתחייבות במס מכסימלי, סה"כ המס והמלוות הנגבים בחברה 49.5% (מס ומלווה) ואצל בעלי ה־מניה (47% מס ומלווה) מסתכם ב־96.5% וזאת לפני המלווה כרצון!

גם אם ניקח בחשבון שמלוות ה־בטחון והמלחמה הם רק בחלקם מס עדיין יהיה שיעור המס הכולל ע־רווחים מחולקים כ־85%. השאלה ה־יחידה הנותרת לדיון היא, איפוא אם יש מקום להטיל מס מוגדל ע־רווחים בלתי מחולקים ש־חברות. לדעתי יש קודם כל לסתום את הדרכים המאפשרים לבעלי ה־מניות להשתמש ברווחי החברה מבלי לחלקם כדין, דרכים אשר ודאי ידועות לשלטונות המס. שנית צריך למנוע את התופעה שהחברות ישמרו את הרווחים בתקופת המל־חמה ויחלקו אותם לבעלי המניות מיד אחריה, כשיוקטן המסוי היש־החל על בעלי המניות. זה ניתן ל־השיג ע"י הטלת מס נוסף בתקופת המלחמה על רווחים בלתי מחולקים של חברות, תוך מתן זיכוי מלא ל־בעלי המניות בגובה מס זה כשי־רווחים המחולקים בתקופה זו על בעלי המניות מסוי מוגדל.

אין לחשוש שצעד כזה יעודד ח־לוקת רווחים, שכן המס הכולל ע־רווחים מחולקים עדיין יהיה גבו־ מהמס על רווחים בלתי מחולקים.

יהיה תמים להאמין שניתן במהי־רות לבצע רפורמה יסודית במערכת המס. אך ניתן לקוות שהמיסוי ל־מימון המלחמה ישרש עוותים במ־קום להוסיף עליהם.

נפט: האם המימשל הפחיד את הציבור

מאת אדוארד קואן

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

וואשינגטון

חברות נפט בינלאומיות גדולות הכינו אומדן חדש שלא פורסם על מחסור הנפט הצפוי לארצות הב־רית. האומדן נמוך במידה ניכרת מהערכותיה של הממשלה.

ועדת אספקת הנפט מארצות חוץ (אפ־פי־אס־סי), המייצגת 27 חב־רות, היתה אמורה למסור לפקידי ממשל בפגישה שנועדה להתקיים ב־11 בדצמבר, כי המחסור בנפט גולמי ובמוצרי דלק ינוע בשלושת החודשים הראשונים של 1974 בין 2.5 מיליונים ל־2.8 מיליונים חביות ליום, וזאת בהתאם לצרכים הצב־איים.

לפי אומדנה האחרון של ממשלת ארה"ב בו השתמש ניכסון ב־25 בנובמבר, יהיה ברבע הראשון של השנה גרעון של 3.5 מיליונים חביות ליום, לעומת הצריכה "הנורמלית" המצופה של 19.7 מיליון חביות ל־יום.

דיעת פקידי החברות

הבדל זה באומדנים נתגלה ב־ראיונות, שקיימו בשבוע שעבר, עם פקידים בכירים של כמה חברות בינלאומיות גדולות. הם הסכימו לדבר בגילוי־לב בתנאי שלא יזוהו, לא הם ולא חברותיהם.

הנקודות הנוספות הבאות נתבררו בראיונות:

* הפקידים מאמינים שמיניס־טר הנפט של ערב הסעודית, אחמד זאכי אל יאמאני, הוא "גמיש יותר" בשאלת הפסקת האמברגו על הולנד וארצות הברית, מכפי שניתן היה להבין מהצהרותיו הרשמיות. לשנה תקוה מסויימת ששיחות השלום ב־ג'נבה יובילו להסרת החרם מעל הולנד. דבר זה עשוי לאפשר לאר־צות הברית לקבל נפט רב יותר מארצות חוץ, אך לא בהכרח מאר־צות ערב.

* חרם הנפט הערבי והקיצוצים בייצור גרמו היסוס מסויים בשאלת התרחבותם של בתי זיקוק, אך עד כה לא בוטלו ממש כל תכניות. נר־אה שמנהיגי התעשיה הם אופטי־מיים לגבי סיכוייהם לטווח ארוך. כפי שניסח זאת מנהל אחד: אנו צופים מעבר לתקופה בה כלולים מקומות מסויימים ברשימה השחו־רה.

* התעשיה מתנגדת לקריאת ה־ממשלה לקצץ בייצור הבנזין ולהג־דיל את ייצור דלק ההסקה, ויתכן שבנושא זה יווצר עימות.

כל אלה הם דיבורים למטרות פו־ליטיות, אמר פקיד בכיר אחד. אני חושב שבנקודה מסויימת צריך יהיה לומר להם כמה דברים, העיקר ממו־תה אנרגיה פוראלי.

* פקידי נפט בכירים מביעים היסוס למסקנה, שקיצוב בנזין הוא הכרחי. דעה זאת עומדת בניגוד חריף להתנגדותם העמוקה לקיצוב של ויליאם סיימון, ראש מינהל האנרגיה החדש של הממשל, ומי־ניסטר האוצר ג'ורג' שולץ. ידוע שהם סבורים כי קיצוב יהיה בלתי־יעיל וקשה יהיה לבצעו אף יותר מהנסיון הנוכחי המבולבל לחלוקת אספקה של דלק.

הנחות שמרניות

אומדן האספקה האחרון של תע־שיית הנפט הושג בישיבת ועדת ה־משנה של אפ־פי־אס־סי לאספקה והלוקה בניו־יורק ב־6 בדצמבר. מקורות יודעי דבר אמרו שהאומדן — 2.5 — 2.8 מיליונים הוא אומדן של "אמצע התחום", כלומר הוא יכול להשתנות ב־500,000 חביות יותר או פחות.

נראה שאומדנה הגבוה יותר של הממשלה מבוסס על הנחות שמר־ניות יותר, הנחות "המקרה הגרוע ביותר" לגבי מזג האוויר והביקוש בהבעיה לנפט. פקידי ממשלה הודו בכך.

ההבדל באומדנים עשוי להעלות שאלות, שמא הפחיד הממשל ניכסון את הציבור יתר על המידה כדי להניע אנשים להסכים לבתים קרים ולצמצום הנהיגה.

פקידי ממשל חשובים הביעו ב־אופן פרטי את החשש — נוכח ה־מספרים החדשים של התעשיה — שכל הפגנה אדיקות רשמית לחרם הנפט הערבי עלולה לגרום הגב־לות נוספות על משלוחי הנפט ל־אירופה וליפן, אם לא את הלאמתן המוחלטת של חברות נפט אמריק־איות בארצות ערב.

כמה מומחי אספקה בתעשיה ה־ביעו אופטימיות זהירה לגבי האפ־שרות שתפוקה לחורף זה כמות מס־פקת של דלק הסקה. הם אמרו ש־בתי הזיקוק מייצרים את כל הדלק שהם יכולים לייצר, שעד כה היה מזג האוויר נח ושהמיכלים מלאים או כמעט מלאים.

הצלחת ועידת ז'נבה תלויה גם בבוחרי ישראל

הליברלים העצמאיים קוראים לממשלה ולכנסת ללכת לוועידת ז'נבה מתוך רצון אמת להגיע לשלום, שיאפשר דו־קיום בבטחה ובבטחון לישראל ולארצות ערב.

הליברלים העצמאיים תובעים להתנות את השתתפותה של סוריה בוועידה בהסכמתה לחילופי שבויים.

פשרה טריטוריאלית הוגנת היא הבסיס לדיוני השלום. כנגדה נתבע ממדינות ערב לא רק שלום פורמאלי, אלא מירקם של שיתוף פעולה, שיבנה עתיד טוב לכל עמי האזור.

על ישראל להתכונן כראוי לוועידת השלום ולעשות לשם כך את הצעדים הבאים:

★ הכנת תוכניות שלום מפורטות, לרבות התוויית עקרונות למפה.

★ הקמת מועצה לבטחון לאומי בהשתתפות טובי אנשי הבטחון במדינה כמוסד של קבע. הייעוץ לממשלה לקראת הוועידה יהיה תפקידה הראשון. אחד הנושאים המיידיים לטיפולה יהיה הנושא הפלשתינאי, שבלי פתרונו אין סיכוי להשגת פתרון כולל בוועידת ז'נבה.

★ הליברלים העצמאיים תבעו מאז מלחמת ששת הימים למנוע את השתלטות המחבלים ומנהיגיהם על ייצוגם של הפלשתינאים על־ידי עידוד צמיחתה של נציגות פלשתינאית ביהודה ובשומרון.

לפחות כעת, יש לאפשר לראשי העיריות ולאישים אחרים להתלכד, כדי להיות גורם במשא־ומתן בין ישראל לירדן.

אנשים, שאינם מוכנים להשלים עם האופן, שבו ניהל המערך את ענייני המדינה ואשר מתנגדים לדרכו המדינית של הליכוד — נקראים לתת יד לליברלים העצמאיים למען חיזוק המאבק ל־שלום־אמת ובטחון־אמת.

תן יד להקמת ממשלה שכוחות השלום בה חזקים!

לע

הליברלים העצמאיים

אני אוהב אותך

לחש בנותנו לה יהלום של תכשיט מקרן אור.

קרן אור-יהלומים ותכשיטים במחירי המפעל.
רח' אבא הילל 17, רמת גן,
(ליד בורסת היהלומים). טלפון: 728930.
פתוח ברציפות מ-8.30—19.00,
ביום ו' עד 13.00.

יהלום של תכשיט? קרן אור.

כתיבה במכונה

תלמדו היטב בינו שעות בבית ספר למכתבי

"רימון"

ת"א דיזנגוף 85, טל. 281985
שיטה עיוורת פיקוח ממשלתי

נשואי תערובת?

ישראלי(ת) נשוי(אה) לעולה חדש(ה)? נצלו את הזכויות שלכם וערכו קניותיכם הפטורות ממס של מכשירי חשמל (כמו שואב אבק אלק־טרולוקס ומכשירים מטולטלים של ג'נרל אלקטריק), רהיטים אמריקאיים, מכוניות וכו', אצל מורי גרינפלד בע"מ

תל־אביב: רח' הירקון 186, בית פרישמן, מול מלון דן, טל. 232223; 1900 — 1600.
ירושלים: רח' ההסתדרות 10, פינת בן יהודה, טל. 224493; 1900 — 1600.
חיפה: רח' נ.ל. פורץ 32, בית פקס, חדר 401, טל. 663677; 19.00—10.00.
באר־שבע: רח' העצמאות 51, טל. 3317; 1900-1600.
נתניה: רח' ויצמן 8, טל. 22248; 19־16, 9־13.

Murray S.Greenfield LTD.

תן כוח לשלום ולביטחון

אמת

הצבע המערך

גידול ההוצאה הבטחונית המקומית — גורם מכריע בקביעת היקף התקציב הבא

אומדן התוספת בל"י — יותר מ־3 מיליארד

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

ההחלטה הסופית שתקבע את רמת תקציב 1974/75 היא בידי הממשלה הבאה. יחד עם זה מכינים עתה אנשי אגף התקציבים את טיוטת תקציב 1974/75 מתוך הנחה כי המסגרת הכללית שהם מעבדים לא תיפתח בהרבה.

✱ הוצאות השיכון. מעריכים כי הוצאות אלה לא יפחתו. הכוונה לבנות את השיכונים שהובטחו לזוגות צעירים ול־60,000 העולים שיבואו כמשוער בשנה הבאה. לעומת זה לא ברור אם ובאיזה היקף יחול בניית דירות במסגרת התוכנית לשיפור דירות פגומות ומשכנות עוני, כפי שתוכננו.

✱ פיתוח. תצומצם במידה נוספת בניית מוסדות ציבור. כמעט ודאי שיופסק בנייתו של בית המשפט העליון בירושלים המזרחית, וכן תופסק או תואט הבניה של האוניברסיטה בהר הצופים, במסגרת צימצום תקציב למוסדות להשכלה גבוהה.

✱ הוצאות סוציאליות. העדיפות משכבות החלשות, המתבטאת בהוצאות מוגדלות לסעד, לביטוח לאומי ולאבטחת הכנסת המשפחות במצוקה, תימשך ותחייב הוצאה כספית ניכרת.

✱ קרן השוואה. הקרן צריכה לממן את ההכנסות של משפחות המגויסים עד לתקרה של 1,800 ל"י, כן תוספת יוקר שתשולם החל מינואר. מאחר שהקרן — המגייסת ביגיל את הכנסותיה מהמעבידים ומהעובדים — היתה מכוונת לגיוסים חלקיים חסניים, הרי היא נזונה עתה בחברה מתרומות תקציביות ניכרות. הסכומים שהאוצר יהיה חייב להעביר לקרן תלויים באורך תקופת הגיוס והדבר זה בלתי ברור היום.

✱ הוצאות בטחון. בניגוד לקרן הבילואים, הקשורה בהוצאות בטחון אך איננה כלולה בתקציב הבטחון, בהירה יותר תמונת התקציב הבטחוני וההוצאות הבטחוניות הנקיפות. תקציב הבטחון היה צריך להסתכם השנה (לפי הערכות שנערכו לפני המלחמה) ב־6.35 מיליארד ל"י. מזה היו ההוצאות המקומיות 3.85 מיליארד ל"י, והיבוא 2.5 מיליארד ל"י (כ־480 מיליון דולר לפי השער של 5.25 לדולר).

היקף האופן הכיבון של היבוא הבטחוני, שעיקרו מארה"ב, ייקבע הכנה ובשנה הבאה במידה מכרעת לפי ההסכמים עם ממשלת ארה"ב. בין אם נקבל את האספקה האמריקאית כמענק או כהלואה, הם לא יעלו למסגרת מידית על המשק הישראלי (אף כי סביר להניח שיותקצבו בתקציב הבטחון — כהכנסה והוצאה).

ההוצאה המקומית היתה לפי חישובי התקציב הקודם מלכתחילה 3.85 מיליארד ל"י, והיא תעלה עתה לפי הערכה לכ־7 מיליארד ל"י בתשרי 1974. ההוצאה של 3.85 מיליארד ל"י נחלקה ב־1973/74 כדלקמן: ההוצאות על שכר — מיליארד ל"י; בינוי — חצי מיליארד ל"י; הזמנות מתעשיה — 2.15 מיליארד ל"י; שירותים — 200 מיליון ל"י.

צפוי גידול בהוצאות על בינוי, התעשיה והשרותים. השכר לפי הערכה לא יגדל, פרט לתוספת־יוקר (תוספת 20%). יגדלו בכ־60—70 אחוז ההזמנות מהתעשיה, הבינוי והשרותים. שלושה מרכיבים אלה יעלו מ־2.85 מיליארד ל"י לכ־3.2—3.5 מיליארד ל"י בתשרי 1973. לכך יש להוסיף עוד כ־30 אחוז התייקרויות, יחד יתקרב תקציב הבטחון לכ־7 מיליארד ל"י.

מה מונע תקציב במועדו

לא המלחמה מנעה את הגשתה של הצעת התקציב לשנת 1974/75 בזמן, אלא הבחירות. גם לולא המלחמה לא היה מנוס מתקציב־הביניים, שיאפשר לנהל את ענייני המשק אחרי אפריל 1974.

כדי להכין את תקציב המדינה חייבים המשרדים להגיש הצעות, המועברות לאגף התקציבים באוצר ושם הן מסוכמות ומושוות לאפשרויות, בהתאם לתחזית ההתפתחויות במשק, ההכנסות התקציביות הצפויות, מצב מאזן התשלומים וכדומה. לאחר מכן מתחילים המגעים עם השרים הממונים על המשרדים כדי להגיע עמם לתקציב סביר התואם את המסגרת הכוללת. התהליך זה נמשך כחודשיים. השנה כמעט אין אנשי אגף התקציבים באים במגע עם השרים, כי עשויה להיות בשנה הבאה ממשלה חדשה ושרים חדשים.

בימים כתיקונם מביאה הממשלה את התקציב לכנסת ב־5 בינואר ואז דרושים לכנסת כשלושה חדשים כדי לאשר אותו. מכאן, שמן הבאתו של התקציב, לממשלה עד לאישורו הסופי, דרושים כחמישה חדשים, ואת עתה שהזמן בין הבחירות בסוף דצמבר לתחילת השנה התקציבית, אינו עולה על שלושה חדשים.

שער הנת"ד מוסיף לעלות

בשוקי ההון והכספים

מאת מרדכי צבי

הביקוש לדולרים גבר אתמול ומגמת העליה נמשכה. בבורסה הופיע ביקוש בסך 265,000 דולר ושער הנגד עלה בשער 3 אגורות לרמת שיא של 4.48 ל"י, תוך מחזור בסך 131,000 דולר. בשוק השחור נקשרו עסקות בין סוחרים לפי 4.93 ל"י הדולר. מחיר הזהב בשאר 16,500 ל"י הקילו.

נראה כי הספקולציה בבורסה התעוררה לנוכח בירידת הערך הדולריים. הממשיך נמצא כבר ימים אחדים במוקד פעילות ערה למדי. שערו ממפס מדי יום ב־3 נקודות (לפעמים כך אירע בימים האחרונים). כאשר אנשי הבורסה צופים התקרבות לשער של 5 ל"י. קשה לדעת אם תחזית זו אכן תתממש בימים הקרובים, אך בינתים מתנהלת פעילות ספקולטיבית ערה.

צמודי המדד היו בימים האחרונים בנסיגה. לגבי מילוות הפתוח נרשמה אתמול התפתחות מעניינת ולא מקרית: שערי הסדרות לפדיון מאוחר שבין 3—5 שנים עלו בדרך כלל, לעומת זאת נמצאו בירידה שערי הסדרות שמועד פדיונן קרוב, בטווח של שנה — שנתיים. הדבר נובע מכך שלגבי הסדרות הקרובות לפדיון התבהלה פעילות ספקולטיבית, לעצים מתוך כסף שנתקבל כאשראי. זוהו בולצים אלה שספקו כך לממש, בעוד שגופים מוסדיים קונים לטווח ארוך יותר למטרות השקעה.

בשערי בטחון 68 ו־69 נרשמו ירידות קלות, של פחות מחצי נקודה. עליות נרשמו בשערי סדרות בטחון 69 בנקאי. המחזור היומי בשוק אג"ח הוזה הסתכם ב־7 מיליון ל"י, מזה 3.3 מיליון ל"י מלוות פתוח, 425 אלף ל"י בטחון 68, ו־1.2 מיליון ל"י 69.

שוק המניות נחלש. המסחר התנהל במגמה מעורבת. נראה כי מגמת העליה לא יכלה להמשך מתוך קהל קונים ספקולטיבי. המחזור היומי הסתכם ב־532 אלף ל"י.

בין המניות שבלטו:

✱ ספוק בל"ל — עליה 2 נק' ל־261 המחזור 20,300 ל"י ע"נ.

✱ בנק כרמל — עליה 4 נק' ל־122.5 המחזור 8,600 ל"י ע"נ.

✱ מכשרת הישוב — ירידה נקודה. אתא ל־169 המחזור 8,400 ל"י ע"נ.

✱ אתא — מניות ב' ירדו 3 נק' ל־115.5 המחזור 7,000 ל"י ע"נ. מניות ב' ירדו 1.5 נק' ל־116 המחזור 8,000 ל"י ע"נ.

✱ חלפטון — עליה 1.5 נק' ל־92.5 המחזור 16,900 ל"י ע"נ.

דיבידנד ובונוס בתע"ל

חברת תע"ל הודיעה כי דיבידנד בשיעור 5% ובונוס בשיעור 20% ישולמו ב־30.12, האקס ב־16.12.

מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית

100 = 31.3.67

	12.12.73	11.12.73
מדד כללי	245.79	245.08
בנקים וביטוח	209.66	208.18
מזה: בנקים מסחריים	232.72	232.07
בנקים למשכנתאות	212.48	210.23
מוסדות מימון ענפיים	186.04	186.25
חברות להשקעה	201.00	200.04
תעשייה	385.37	386.14
מסחר ושרותים	333.52	333.79
מקרקעין ביבוי ופתוח	200.55	200.43

כלכלה ועסקים

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

12.12.1973

מניות

	סגירה	שינוי
בנקים מסחריים וחברות לאחזקות בנקאיות		
א' ג' ה' (ב)	227	+2.0
אי.די.בי. בכ'	195	—2.0
אי.די.בי. ר"ג (ש)	160	
אי.די.בי. ב' (ש)	213	—12.0
אגוד (ש)	285	
איי בריטי ר"ג (מ)	319.5	
איי בריטי (ב)	292	
דיסקונט א' (ש)	462	+2.0
בוהוי (ב)	141.5	+0.5
פועלים ר"מ (ב)	330	
פועלים (ב)	317	
בל"ל (ש)	261	+2.0
בל"ל הזכות (60%) (ש)	259	+2.0
בנקים למשכנתאות		
אוצריקאי (ב)	205.5	+0.5
כרמל (ב)	122.5	+4.0
משכנתאות בנין	235	+9.0
פתי משכנתאות (מ)	250	
מכון בכ'	142	+1.0
טפחות בכ'	205	
טפחות ר"ג	203.5	+0.5
מוסדות מימון ענפיים		
שלהון	99.5	—1.0
אוצר לתעשיה	188	
חקלאות	74	
פתי תעשיה מכ'	69	+0.5
ביטוח		
הסנה	189	+3.0
כהר	210	+10.0
בור	160	
אריה	199.5	—0.5
מסחר ושרותים		
בית הרכב	66	
דלק (ש)	143	
דלק (ב)	155	+2.0
קרור 1	212	
קרור 10	160.5	
חשמל	56.5	
ספנות	168.5	—0.5
מקרקעין, בניה, פיתוח והדרים		
אזורים	177	—4.0
אפריקה 1	309	
אפריקה 10	269.5	—0.5
הכשר הישוב ש'	168	
הכשר הישוב ב'	169	—1.0
כלל בנה פ'	139	
גבסים	200	+2.0
ישפרו	112	
ישרס	144.5	
כהדרין	193	
מטעי הדר	86.5	+1.0
מקרקעים	138	
[illegible]	64.5	
פרי אור	467	
רסקו [illegible]	80	+1.0
רסקו ר'	61	+0.5
תעשיה		
אליאנס	514	—24.0
אלקו 1	113	—0.5
אלקו 2.5	105	
אלקטרה 1	227	—3.0
אלקטרה 5	205	+2.5
ארגמן מכ'	286.5	+2.5
ארגמן (מ)	284	
אתא כ'	115.5	—3.0
אתא ב'	116	—1.5
דובק	324.5	—5.5
כבלים	173	+0.5
טבע (מ)	997	
כימיקלים	52.5	
לי אפשטיין	56	
בולר	176	—3.0
פניציה (ב)	98	—1.0
פניציה 10	98	+1.0
ביר [illegible]	270	
עסיס	210	+3.0
נחושתן	290	
עריד	85.5	
שמן	131.5	
תעל	233.5	+1.5
עלית	277	—1.0
פולינון	220.5	—4.5
חב' להשקעות		
אלגר (מ)	76.5	+1.5
אלרז (מ)	157.5	

	סגירה	שינוי
מרכזית	189.5	—0.5
מפעלים השק'	226	
סו	89	+1.5
חלפטון 1	141.5	+6.0
חלפטון 10 (מ)	92.5	+1.5
אבטא	113.5	+0.5
דיסקונט השק. (ב)	205.5	+9.5
מרחב השק.	101	—1.0
בל"ל השק.	176	+3.0
פריון	105.5	+2.5
הבונה	78.5	
יבנה השק.	61	+1.0
כור	154.5	—0.5
כלל השק.	180.5	—1.0
כלל תעשיות	180	
צור	175	
פמ"ה	58	
נפט		
נפטא	56.5	+1.0
לפידות (ש)	114	+1.0
לפידות (ב)	138	—6.0
אגרות חוב להמרה		
אי.די.בי. ש.ה.	80	—0.5
אגוד ש.ה.	95	+1.5
בל"ל ש.ה.	128.5	+2.0
בל"ל י.ה.	101	—0.5
פועלים ש.ה.	100	—0.5
אמפיקאי א"ח	90	—0.5
כפטות א"ח	100	
פב. מבכ' א"ח	109.5	—1.0
פב. משכ' א"ח	90	
אוצר להתעשיה א"ח	87	+2.0
הכי היסוד א"ח	84	+0.5
יהפיו א"ח	101.5	+1.0
מכון א"ח	100	
אתא א"ח	85	+0.5
דיסק. השק. א"ח	100.5	+1.0
דיסק. השק. א"ח	84.5	+0.5
מרחב השק. א"ח	93.5	
בל"ל השק. א"ח	85	+0.5
עלית א"ח	83.5	+1.0
דלק א"ח	82	+1.0
כלל העשיות א"ח	100	
פועלים השק. א"ח	100	
מניות המסורות במטבע חוץ		
אוניקו א' (ב)	86	
8% אוניקו (ב)	76	—1.0
7% פ' תעשיה (ש)	205	
6% פ' התעשיה ב' (ש)	174	
6% פ' תעשיה 22 (ש)	105.5	—0.8
6% פ' תעשיה 22 ו (ש)	105.5	

אגרות חוב

	סגירה	שינוי
צמודות לדולר		
5% אוצר ים המלח (ש)	220.5	+1.0
5% אוצר ים המלח (ב)	135.5	+1.5
6% חשמל סדרה ב' (ש)	139.1	+0.5
[illegible] 9	134.8	+0.1
[illegible] 6	139.1	—2.9
[illegible] 7	145	
[illegible] 8	169.7	—0.8
[illegible] 9	[illegible]	—1.3
[illegible] 10	109.3	
[illegible] 11	107.9	
[illegible] 13	106.8	
[illegible] 14	106.9	
[illegible] 15	109.7	
[illegible] 16	169.3	—0.1
[illegible] 17	110	
[illegible] 18	111.2	
[illegible] 19	108.4	—0.1
צמודות למדד, קרן ורבית		
מלוה בטחון 1968		
סדרה א'	116.8	+0.3
סדרה ה'	105	+1.0
סדרה מ"א	102	—0.5
מלוה בטחון 1969		
סדרה א'	204	—0.1
סדרה פ'	196.6	—0.2
סדרה ב"א	194.5	
מלוה קליטה 1962 אינדקס 132.6	204	+0.5
מלוה קליטה 1963 אינדקס 132.6	293.8	
מלוה קליטה 1964 אינדקס 138.5	268.5	+0.5
מלוה קליטה 1965 אינדקס 110.1	245	+1.4
מלוה קליטה 1966 אינדקס 118.7	204.5	—0.7
מלוה קליטה 1967 אינדקס 118.7	197.8	—0.1

שערי מטבע חוץ בין בנקאיים (Interbank)

אתמול 12.12.1973 באירופה

מכירה מיידית (Spot)

ל"י 1 אנגליה	$ ארה"ב	2.3110/2.3120
ל"י 1 $ ארה"ב	מרקים גרמניים	2.6305/2.6330
"	פלורינים הולנדיים	2.8050/2.8090
"	פרנקים שוויצריים	3.1820/3.1860
"	פרנקים בלגיים	40.15/40.20
"	פרנקים צרפתיים	4.5400/4.5450
"	לירות איטלקיות	605.25/606.25
"	ינים יפניים	278.90/279.96

מכירה עתידית (Forward)

	£/$	$/פר"ש	$/מר"ג
1 חו':	2.2983/2.2998	3.1850/3.1895	2.6345/2.6390
2 חו':	2.2858/2.2873	3.1850/3.1900	2.6355/2.6400
3 חו':	2.2745/2.2760	3.1845/3.1895	2.6345/2.6390
6 חו':	2.2402/2.2417	3.1710/3.1780	2.6305/2.6370

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
ארזן	142.02	138.54
דקל	417.7	347.9
ברוש	178.8	171.9
אורן	109.36	106.68

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ

על אף מגמת ההתייצבות באספקת גרעינים:

עליה במחירי מזון מיובא תימשך ב־74'

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

תהליך התייצבות החל להסתמן באספקת מוצרי המזון הבסיסיים, חיטה ומספוא — להערכה זו הגיע מר ישראל ארקין מאגף התקציבים באוצר. לפי הערכתו יתייצבו בסופו של דבר מחירי הגרעינים למספוא בסביבות 90—100 דולר לטונה, לעומת מחיר שיא של 130 דולר; ומחירי חיטה סביב 100—120 דולר לטונה, לעומת שיא של 200 דולר.

תהליך זה נובע, לדבריו, מכך, שהורחב מאד גידולם של גרעינים למיניהם בעקבות עליות המחירים התלולות, שהכפילו את מחירי החיטה ושילשו את מחירי הגרעינים למספוא, תוך שנים מעטות.

ההרחבה מתאפשרת כיוון שהיא תלויה בגורמים שבזמן לשנותם בטווח קצר יחסית, בעיקר עיבוד של אדמות נוספות והפעלת טכנולוגיות מתקדמות — כיוון שכוח־האדם, מוגבל.

לעומת זה אין סיכויים להוזלת בשר, בגלל הקשיים לפתח בזמן קצר שטחי מרעה, מיפתח עדרים וכתנאים מתאים.

עם זאת עדיין צפויות עליות מחירים, אם כי קטנות יותר, בכל התחומים גם בשנת 1974.

✱ מחירה הממוצע של חיטה שקנתה מדינת ישראל היה 67 דולר לטונה ב־1972; הוא עלה על פי אומדן מתוקן ל־110 דולר ב־1973; ישראל כנראה תשלם כ־160 דולר ב־1974.

✱ מחיר פולי סויה, שישראל שילמה בעדם בממוצע 125 דולר ב־1972 ו־217 ב־1973 — יעלו ל־240 דולר ב־1974.

✱ מחיר סוכר עלה מ־190 דולר ב־1972 ל־235 דולר ב־1973, ויגיע ל־280 דולר ב־1974.

✱ גרעיני מספוא עלו מ־70 דולר ב־1972 ל־100 דולר ב־1973, ויעלו כ־120 דולר ב־1974.

שיעורי עליות המחירים הבשורות ב־1974 לעומת 1973 הם על כן: 45 אחוז בחיטה, 11 אחוז בפולי סויה, קרוב ל־20 אחוז בסוכר, 12 אחוז בבשר קפוא, 20 אחוז במספוא.

ישראל צורכת השנה כ־550 אלף טונות חיטה, ומזה היא מיבאת 200 אלף טונות. היא צורכת 400,000 טונות פולי סויה — הכל ביבוא; 220,000 טונות סוכר (מייצור מקומי 20,000), ו־1.25 מיליון טונה גרעיני מספוא של סורגום, שעורה ותירס.

באין ביקוש נערם המלט

מיגורי סילו לצבירת מלט מיובא בנמל אשדוד

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

50 אלף טונות מלט שאין להם ביקוש נצברו עד היום במחסני מפעלי המלט. הביקוש למלט ירוד ומגיע ל־70 עד 80 אלף טונות לחודש. מפעלי נשר אינם יכולים לצמצם את הייצור מתחת למינימום מסויים, מאחר ששיתוק כל כבשן מחייב לשפץ אותו בהשקעה של מיליוני לירות. בחודש זה ייצרו המפעלים בחיפה וברמלה כ־80 אלף טונות מלט, והנהלת נשר מקווה, כי יהיה ביקוש לכמות זו והמלאי לא יגדל. במחסני נשר יש מקום לכ־75 אלף טונות מלט. בינתיים החליטה הנהלת נשר לנצל את השפל בענף וסגרה את אחד מארבעת הכבשנים בחיפה לשיפוץ תקופתי.

עדיין מתבצע יבוא מלט, לפי הזמנות קודמות. החודש יגיעו לארץ כ־10,000 טונות מלט וכ־35 אלף טונות קלינקר, שהוזמנו בשעתם על־ידי נשר. יבוא זה יאוחסן במחסנים ובסילו של המפעלים. נשר כבר החליטה להפסיק מהחודש הבא את יבוא המלט, עד שהביקוש במשק שוב יגדל. בשל השפל בשוק המלט נעלם לגמרי השוק השחור, וסוחרים ערבים מנסים להיפטר במחירים מתחת לרשמיים מהמלט שאגרו. יש לזכור, כי מלט אינו יכול לעמוד באיחסון זמן ממושך, והדבר יקשה בניה גם למפעלי נשר, שבהם כאמור יש מלאי גדול.

בשל המלחמה הואטה מאוד בניית המפעל החדש למלט בהר־טוב. כיום עובדים במקום 60 פועלים, במקום 280 לפני המלחמה. התכניות להתחיל בייצור מלט בהר־טוב בחודש כבר אינה אקטואלית, והנהלת נשר מקווה שאפשר יהיה להתחיל בייצור במאי 1974.

אני בוחר אופל 74

המכונית המקיימת כל מה שהיא מבטיחה

גם עם מנוע דיזל למוניות

OPEL

הסוכנים הכלליים: ליאו גולדברג בע"מ

סניפים וסוכנים

ONE OF COMMON MARKET's LEADING ENTERPRISES

HAS QUALIFIED STAFF WITH INTERNATIONAL EXPERIENCE, IS KEEN TO COME OVER, TO SOLVE YOUR TECHNICAL PROBLEMS IN ISRAEL AND ABROAD.

SPECIALIZED IN ENGINEERS FOR PLANNING & SUPERVISION OF:

INDUSTRIAL & RESIDENTIAL BUILDING CONSTRUCTION

all kind of ELECTRO-TECHNICAL, MECHANICAL, PIPING and WELDING ASSIGNMENTS.

NATURALLY WE ARE ABLE TO PROVIDE YOU WITH OUR SKILLED WORKERS FOR ASSEMBLING, FITTING, MAINTENANCE AND OTHER TYPES OF WORKS.

For full particulars contact:
telex: 412661
telephone: 0611 — 231261

d. i. S.
Karlstrasse 16
6000 FRAKFURT/M.1.

בדוק מהירות קריאתך והבנתך — חינם

לאחר מכן תוכל להצטרף לקורס

קריאה מהירה

של מיליה

תוך שבועיים תכפיל את מהירות קריאתך מבלי לפגוע בכושר הבנתך

הקורס יפתח בבית צוותי אמריקה, אבן־גבירול 26, תל־אביב

היום, 13.12.73 וביום ראשון 16.12.73 בשעה 6.00 בערב.

לפגישה ראשונה — הכניסה חפשית

קורס לקריאה מהירה בע"מ — פרטים: ת.ד. 470 פתח־תקוה.

הקרנות בנאמנות

בנק לאומי לישראל בע"מ

ב 28.11.73	צמיד	נביש	בכולה	פיא	ינדל
מחיר היחידה[1]	146.08	135.25	147.3	283	284.7
מחיר השוק[2]	—	—	145.1	275.1	276.9
מחיר פדיון[3]	143.92	131.92	143.7	271.4	274.2

1) הוא מחיר ההנפקה ברכישה בפחות מ־10,000 ל"י. מעבר ל־10,000 ל"י פוחת מחיר היחידה בהדרגה כקבוע בתשקיף.

2) המחיר בו נסחרו יחידות ישנות ביום הבורסה האחרון (אינו כולל עמלה).

3) המחיר בו ניתן לפדות בכל יום את היחידות של כל הקרנות.

תשקיפים ורשימות השקעות בכל סניפי בנק לאומי, בנק איגוד ובנק קופת עם ואצל חברי הבורסה.

מעת חברה לביטוח מפעילה תכנית ביטוח "צמד־צמיד" הרוכשת עבור מבוטחיה יחידות ב"צמד" בתשלומים חודשיים.

החברה המנהלת: חברה ישראלית לניהול קרנות נאמנות בע"מ

בסיט	מחיר היחידה	מחיר פדיון	BASIT
קרן נאמנות בינלאומית של אגרות חוב ומניות	יהודה 87.35	פדיון 83.85	Bond and Share International Trust

המנהל: ציפיקו־לאומי בנק, ציריך

דרושה מכונה

למילוי משקאות קלים מגוזים וכן מכונה לשטיפת בקבוקים,

ייצור בתוך מבנה קיים.

טלפון: 828128

נהג, יש לי אח תותחן. אבא, עזור לו להגיע מהר הביתה לחופשה.

יוני

מכון היצוא הישראלי

משרד המסחר והתעשיה מטה סחר חוץ

מודיעים כי

מר ש. פורת

נספח מסחרי של ישראל בתורכיה

נמצא בארץ וישמח לקבל יצואנים לפגישות ביום ג' 18.12.73 בשעות 9.30 בבוקר עד 16.00.

המעוניינים מתבקשים להתקשר טלפונית למזכירות המכון (53012 תל־אביב) לשם קביעת ראיון.

בעיות ייבוא וייצוא ?

חברה ישראלית יצרנית — הפועלת במסגרת קונצרן בינלאומי — המחזיקה את כל הזכויות לחויל בהצלחה רבה זה שנים, מוכנה להתקשר עם מספר מצומצם של חברות ישראליות מתאימות על מנת להעניק להן כהגרת גב לבצוע עסקות יבוא וייצוא כפתרון לבעיות השעה בחו"ל.

לחברה הישראלית חברות בת עצמאיות הרשומות כחוק באירופה ובארה"ב, עם משרדים, טלפון, טלקס, צוותים אדמיניסטרטיביים ומקצועיים וכן מחסנים.

פניות רציניות בלבד נא להפנות בכתב לת.ד. 4868 חיפה עבור „יצוא וייבוא" או טלפונית אישית למר שמעון ליבאל, טלפון 04־530051.

המועצה האזורית באר טוביה

מכרז פומבי 37/73

המועצה האזורית באר טוביה מזמינה בזאת הצעות מחירים [illegible] לבנית [illegible] [illegible] מבנה [illegible].

תכני המכרז ניתן לקבל במחלקה הטכנית — [illegible] (רח' [illegible] 19 ת"א) תמורת תשלום של 45.— ל"י.

את הצעות המחירים יש להגיש [illegible], במעטפה סגורה שעליה יצוין מספר המכרז, לתיבת המכרזים של המועצה עד ליום 23.12.73.

להצעה יש לצרף ערבות בנקאית לטובת המועצה בשיעור של 5% מהיקף ההצעה לתקופה של שלושה חדשים.

המועצה האזורית אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה אחרת.

אברהם [illegible],
ראש המועצה האזורית באר טוביה

תן מנדט לשלום, תן כוח לביטחון

אמת

הצבע המערך

هكذا من الأصل

ב"ה

המבזים את השבת

הרוב בממשלת ישראל עשה זאת שוב:

– למרות חוות דעת המומחים כי החסכון בדלק עקב השבתת הרכב הפרטי בשבת גדול יותר מאשר השבתתו ביום חול.

– למרות הידוע לכל כי הפעלת רכב פרטי בשבת אינה משמשת בדרך כלל צרכים חיוניים.

לא ראה הרוב בממשלה לנכון לחייב את בעלי הרכב הפרטי לקבוע את יום השבת כשבתון רכב

ולא זו בלבד:

הרוב בממשלה

אף החליט כי לגבי אלה שבחרו ביום השבת כיום השבתון לרכבם – לא תיאסר התנועה מכניסת השבת (ועד צאתה) אלא משעה 2 אחרי חצות של ליל השבת!

ע"י ההתעלמות המוחלטת מהמפנה הרוחני המתחולל בימים אלה במדינה בעקבות מלחמת יוה"כ לא מצא לנכון הרוב בממשלה לנהוג לגבי יום השבת המקודש לאומה, אפילו כמתוקנות שבאומות העולם.

כל זאת, למען לא יחשדו חלילה בממשלה שהיא מזהה את שבתון הרכב עם יום השבת היהודי וכי להשבתת הרכב ביום זה יש קשר כלשהו עם שמירת שבת

בימים הרי גורל אלה המחייבים יותר מתמיד אחדות העם ושמירה על ייחודו היהודי, הרים הרוב החילוני בממשלה יד נגד השבת שהיא אות לעולם בין אלקי צבאות ישראל ועם ישראל.

גם בשעה זו כאשר תשומת הלב העיקרית מופנית לבעיות מדיניות ובטחוניות, מוקיע כל יהודי נאמן את היחס המתפיר של רוב שרי הממשלה לקדשי האומה וביום דין וחשבון יצורף כשלונם המוסרי הזה למחדלי העבר.

גם עתה ואולי דווקא עתה,

נקרא כל יהודי נאמן לחזק כחה של הציבוריות הדתית־לאומית למען לא יישנו עוד בעתיד החלטות מבישות כדוגמת החלטות הממשלה בדבר קביעת הימים לשבתון הרכב.

לא עוד עלבון צורב לשבת מלכתא!
לא עוד חילול שבת כ"ערך עליון" העומד מעל אינטרסים לאומיים!

ב

המפלגה הדתית-לאומית
המזרחי - הפועל המזרחי

מכתבים למערכת הארץ

הטבות מזיקות

בעוד כשבועיים הובא ל־כנסת הצעת חוק להגבלים מיוחדים לאלה ששירתו במילואים יותר מ־3 חדשים ולאלה ששירות החובה שלהם הוארך. הצעת חוק זאת כד־סיבה להגבלים הקיימים המגולים ספציפיים, בכבורכים או שירותים מסויימים ולא בכסף; היא נותנת אותם רק לחלק מאלה ששירתו ולא לכולם במידה שווה; כמו כן היא נסמכת לחוק דברים שהיו מקובלים בחלקם כבהל.

עיקר ההצעה הוא, לפי העיתונים: מתן זכוה לשכר לימוד הינם ללומ־דים במוסדות חינוך על־תיכוני ר' גבוה למשך שנה אחת; מתן זכות קדימה בשיכון לזוגות צעירים; מתן עדיפות בקבלה למשרות בסקטור הציבורי וביטול מיכרזים במסגרת זה. הסעיף הראשון שונה מהאחרים בכך שהוא עולה לממשלה כסף (כ־15 מיליון ל"י), בעוד שהאחרים אינם עולים דבר. אם כן, זהו לפ־חות הצעה זולה.

נקודות הביקורת העיקריות ש־ברצוני להציג הן:

● זו השיטה הבדוקה לכך, שתהיה אפליה ושרירות־לב בין חייל לחייל. סטודנט הגומר את ה־ב. א. באוניברסיטה הוא בעל כורב הסיכויים לקבל גם שיכון לזוגות צעירים, גם שיחרור משכר־לימוד, גם עדיפות בקבלת עבודה בסקטור הציבורי. הנהגי, כסגר, פועל תע־שייה בעל משפחה לא יזכו באף אחת מן ההטבות. יתר על כן, הוות וכל מיקרה נשקל במכזר אחר ולפי כללים אחרים, לעולם לא ניתן יהיה לדעת כמה מידת האפליה שחוק זה קובע. כיוונה, מכל מקום, ברור: בעלי משפחות כעיסוקם עבודת כפיים לא יקבלו דבר.

● הזכויות הלא־כספיות הן חס־רות משמעות ברורה ולכן אין כל טעם בקביעתן כחוק. למשל, בשיכון יש מערכת עדיפויות מסובכת ר' כורכבת. כולם שווים, וכולם שווים יותר: עולים חדשים, מפוני משכ־נות עוני, זוגות צעירים. בתוך ה־זוגות הצעירים כבר ערכת עדיפויות מורכבת אף היא: כבר ההורים ר' כיו"ב. מה המשמעות המעשית של "עדיפות בשיכון" לפי החוק הזה: שיבנו יותר לזוגות צעירים על־חש־בון שיכונים אחרים? שיתנו עדי־פות של נקודה, שתי נקודות, שלוש נקודות, בהיתרה הקיים? לפיכך מי שלא קיבל שיכון ודאי לא יוכל להגיע את מצרך השיכון לדין, שכן החוק אינו קובע כה בשקלון של זכויות והאפליה בתור לשיכון ר' אינו מוזיל את משרד השיכון ל־ספק אותו; גם אינו יכול לעשות זאת במצב הבניה הנוכחי.

● בעוד שהחוק המוצע – פרט לענין שכר הלימוד – הוא משמ־עות ברורה, בולט הנזק שלו לחיים אזרחיים הקינים: לדוגמא – ענין ביטול המכרזים: כמילא ידוע ש־בשירות הציבורי יש עדיפות לעו־לים חדשים; ומעכשיו – גם לחיי־לים. הקשר בין התאמתו של ה־עובד לעבודה ובין קבלתו אליה מתרופף.

מי שרוצה לגמול באופן חמרי לאלה ששירתו בנחיל, מוטב ש־יעשה זאת באופן ישיר, על ידי הגדלת התשלומים לחיילים ולמשפ־חותיהם. זה אמנם יותר יקר, אבל בעל משמעות ברורה, כללית, בל־תי מפלה, ובלתי פוגעת בסדרי החיים האזרחיים התקינים, שכולנו רוצים בהם. אם כוסרות רוצים לתת עדיפות לחיילים (כגון בשיכון) מוטב להשאיר עדיפות זאת כנוהל ולא להפכה לחוק שממילא לא ניתן לאכוף אותו.

ר. קליגר
ירושלים

מלחמה ושביתות

אחרי מלחמת יום הכפורים מו־כנה הממשלה לויתורים מרחיקי לכת שקודם לא היתה מוכנה להם. בענין זה עקבית הממשלה ונו־הגת באותה שיטה פסולה שבה נה־גה בשנים האחרונות בטיפול בבבת השביתות. כל השביתות בסקטור הממשלתי והציבורי נסתיימו לאחר שנגרם סבל רב לאזרחי המדינה ול־כשק.

בסופו של דבר קיבלו השובתים פחות או יותר מה שדרשו לפני פרוץ השביתה.

הממשלה לא נהגה לשובתים ב־כבוד, לפני פרוץ השביתה, מה ש־היתה נאלצת לתת להם אחרי ה־שביתה.

הממשלה נהגה בשיטת הסחבת; משכה את הדיונים, כשעקרון המנ־חה הוא "שב ואל תעשה", שיחקה בגורם הזמן נגד השובתים עד ש־פקעה סבלנותם. השביתות פרצו מ־בלי שהממשלה קבעה לעצמה מראש מה גבול הויתור שהיא מוכנה ל־ותרו ומבלי להעריך ברצינות מה יקרה אם תפרוץ שביתה.

סיבות השיטה הן לדעתי שאננות, אדישות, חוסר כחשבה, עייפות – וגם חוי מהוברות ושובע כגורמים ש־היו נחלת אנשי המנגנון.

כל מי שחושב ששיטה זו טובה ויעילה בין בהנהלת ענייני פנים ובין בהנהלת ענייני ביטחון וחוץ ומעוניין להמשיך בה, צריך לבחור בהנהגה הנוכחית.

משה גדרגנור
חיפה

שבתון הרכב – פגיעה במגוייסים

תחלת יום השבתון על רכב פרטי פוגעת באופן חמור ושלא בצדק בציבור נהגים רחב, המגויס כבר זה כחודשיים ושיחרורו אינו צפוי בקרוב. חיילים אלה מקבלים פעם אז פעמיים בחודש חופשות קצרות למשך 24 – 48 שעות, שבמסגרתן עליהם להשלים סידורים אזרחיים – דחופים, משפחתיים ואישיים. מועד החופשה אינו ניתן תמיד לקביעה ולתיאום מראש, והחייל המגיע ל־חופשה דווקא ביום השבתת רכבו מבוזבז – וחופשה זו בשל יכולת תנועה מוגבלת ביותר.

סגל אלדד כהן
צה"ל

שלום הדרגתי

ההגיון לתאר את המצב של ש־לום בין מצרים לבין ישראל כשימות של שאיפות מנוגדות באופן מוחלט – מצרים רוצה באופני מכסימלי של שטחים, וישראל רוצה באופני מינימלי.

התיאור הזה אינו נכון ומזיק. מזיק – כיוון שהוא מקבל מראש בהעלות הפרס. אפילו יגיעו הצד־דים לעסק השווה, לא יוכלו לשוב הביתה בלי הרגשה שאולצו לוו־תרים בלתי רצויים ונפשיים על־כרחם.

לא נכון – כיוון שבסופו של דבר ישראל אינה מעוניינת בשטחים לשמם, אלא בערבות לביטחונה. ב־מידה שתבטא דרך אחרת להבטיח את בטחונה, תוכל ישראל לוותר על השטחים.

אפשר להתקרב לכבב הזה על־ידי שינוי בביטוח של סדר היום לסמינ: במקום להתחיל בכלום ואחר־כך ל־ותר הדרגתית על חלקים של המב־בוקש, מתחילים בשלום. אולם מת־בים את הביצוע בהתגנגות של הצד שכנגד. אם קיים רצון כן לשלום, אפשר להשלים את הביצוע. אם לאו, יופסק באמצע בטרם הפסיד צמות חיוניות. כל צד מתחייב כיד לתת זכות לצד שכנגד על מלוא מבוקשו, הביצוע יהיה בשלבים דרגתיים ר־הדרגתיים ומוסכמים מראש.

מצד ישראל זה יתבטא בפינויים, זה אחרי זה, של אזורים שונים. מ־צד המצרים זה יתבטא בצורות של התנהגות שיוכיחו לישראל את כנות הרצון לשלום. זה כולל, בנוסף ל־סעיפים הצבאיים, פתיחת הגבול ל־תיירים ולנתינים, פתיחה הדדית של קונסוליות, שימוש בלתי מוגבל ב־תעלה, הפסקת התעמולה המלחמ־תית, גנוי של טרור כאמצעי פולי־טי, וכיוצא באלה. ישראל תהיה חיי־בת לפנות אזורים רק במקביל להת־קדמות בסילוי התנאים מצד שכ־נגד.

בדרך זו כל צד יוכל לכתון ש־השיג את הגיפה.

א. טירמן
תל־אביב

לקח לא רצוי

תמה אני על הצעתו של נתן דר־גביץ ללמוד לקח מהבריטים האמ־ריקאים שלא שמו את עניין שבויהם בראש סולם העדיפויות ("מצוקתו של משפחות בנדרים", "הארץ" 5.12).

איך אפשר לעשות כן כאשר יש בעינינו ערך עליון להיי כל פרט ופרט בעוד שאויבינו מדברים על הקרבת רבבות.

צבי ארגון
נהריה

מאין בא הנפט ליפן

באמצעי התקשורת שלנו רבו ל־אחרונה הקביעות כי יפן תלויה ב־נפט הערבי באורח מוחלט. אמנם שתלות זו גדולה ואין להמעיט מ־חשיבותה. עם זאת מן הראוי להע־מיד בפרופורציה הנכונה ולא ל־הפריז במהימנות, שכן משקלה של אירואן כספק נפט גולמי ליפאן אינו נופל מזה של כל יצרניות הנפט הערביות והראשון ערב הסעודית ר־כווית גם יחד.

המורה התיכון מספק בין 80% ל־85% מצריכה של יפן בנפט גול־מי (היהודה, הגדלה הולכת, באה בעיקרה מאינדונזיה). ואולם בעוד שבאמצע שנות השישים סיפקה אי־ראן פחות משליש הנפט הגולמי שייבאה יפן מן המזרח התיכון, הנה גדל חלקה הלך הגיע בשנים האחרונות עד לכדי מחצית.

ד"ר שלמה פיטון
ירושלים

לקח משעשע

"לאדוני באהבה", דקל, ת"א

קולנוע
מאת יוסף שריק

שילוב נאה של ספר מלא כוונה – שלפיו הופק הסרט – עם שחקן מנוסה כסידני פואטיה וכמה צעירים וצעי־רות אנגליים נלהבים, המשח־קים כתלמידיו. סיפור המע־שה מתרחש באיסט־אנד הלונ־דוני, ובו מוגשות לנו הבעיות החברתיות והחינוכיות העומ־דות בפני מורה – המכוונה לשמור על קור־רוחו וגם לא לאבד את האידיאלים שלו. התלמידים המורה לומדים לקח מועיל וגם משעשע.

"לאדוני באהבה" הוא הסרט ה־שלישי, תוך שבוע אחד, התוזר ל־תל־אביב אחרי שנים אחדות. הסי־בה לכך? כיעשם קהל צופים; מה־סוד בסרטים, קשיים בתובלה וב־עיקר בתהבורה ציבורית, שהסיע את הצופים לבתיהם אחרי הצגה השניה (מחסור בסרטים – מש־מע, שהמפיצים אינם רוצים להציג את סרטיהם החדשים באולמות רי־קים למחצה).

אני מבין כי כותב התסריט, הב־מאי והמפיק של "לאדוני באהבה" שקלו יחד החליטו "להפיק סרט מתקבל־על־הדעת ומלא כוונה, על אודות מורה צעיר ובעל אידיאלים" – שהרי מורים כאלה, כמו המשו־רים, נולדים עם כשרונותיהם ולא דווקא רוכשים אותם במוסדות ל־השכלה גבוהה, מן הסתם המלכתו לטעת בקירבו את האמונה, כי כוח־מה פידוהה עיונו וכי המקיף ר־זכותו של הדור הצעיר להוליך ע־צמו בעולמם המבוגר של המבוג־רים... זאת בתנאי שיהיו מוכנים לחולל שינויים גם בתוך עצמם. הם הם. במלים אחרות: הבמאי ג'יימס קלאול ניכה להפוך את "אנשי המצוקה הצעירים" לאזרחים הגונים ובוגרים.

תשאלו ואני אשיב: אתם תקשיבו לי ואני אקשיב לכם. אני אתייחס אלי־כם בכבוד ואתם תתייחסו זה כלפי זה בהבנה ובדעות. (אני מצטט מן הזכרון). הנוסחה פועלת בצורה נפ־לאה: התלמידים, המתכוננים לצאת אל "שוק החיים" מבינים, בתום הש־נה, כי הלימודים בכיתה זה הכ־שרה נאותה לכך.

צביעות אנגלית

סקרייר מאבד את אהדתם של הל־מידיו כאשר הוא מתייצב לימין מורה בעל נטיות סאדיסטיות ואשה "חמרת עדך", השואפת שבנה הכ־בש מקום כבוד בחברה – יותר ממה שהוא הצליחה להשיג בחייה. סקרייר כועס כי "אם רצונך להיות בבירוקרטיה המערבית שלנו, הרי חייב אתה לכבד את החוק, אפילו נציגיו הם מורים בלהיטצדקים ר־אמנות המדות עדך". כאן כניג ב־פניו הסרט את הצביעות האנגלית הישנה בשנה.

סידני פואטיה הוא כי המקיד המורה כאמשר לו לעצב דמות אנושית המבינה (כאשר מבימהר בפסטיבל ברלין, כראש המשלחה ה־אמריקאית, הוא דווקא עשה הרבם של אדם יהיר והצוק). בילי גיטה, בתפקיד פאמלה המתאהבת במורה הצעיר, היא כנין בהדרה בדיוקה של לוליטה אבדיקאית. סמי הגדול (הבורה ג'יליאן), בלונדית, ביישנית, נוגעת ללב.

הזרה עם סרטים כמו "לאדוני באהבה" היא, שהם פותרים יותר מדי בעיות בקלות רבה מדי. החיים, ל־ברבה הצער, אינם מסבלים לצערות זאת.

סידני פואטיה עם התמיד מתבודד

קלישאות

ואולם, אפילו כיש שהפקתו כלוזה בכוונות כה טובות, אינו יכול להת־מנע מקלישאות. לכשל: אתה יודע כבר מן ההתחלה, כי הקונפליקט בין המורה הטוב הנרגיני, לבין ה־כיתה "הרעה" יסתיים בכך שהתל־מידים יהפכו לחכמים, לגבונים, ול־אחראיים כמו המורה. נוסף לכך, יודע אתה מראש כי התלמיד המורד ביותר, כמנהיג הבדיי בכיתה, ישבה מעבר כליל ויהיה "אדם לטושתי".

בר סקרייר (סידני פואטיה) שמ־עולם לא לימד בכיתה – כתייצב לפני תלמידיו, כאילו היה מר טקס ובוטה בזירה המלאה פיקאדורים ר־טוריאודורים.

"הא, אתה הוא איפוא הקורבן ה־חדש ?" – כך בקדם את פניו ברי־רה צינו, תמיק, שנואש מכל הקהה – "אני שכא תהיה אתה יוצא מן הכלל, כבשה שתורה ל" (ב"שחורה" הבנון המורה לבבש עדו על מק־ריי").

חולף זמן מה, עד שסקרייר מבין כי אסור לו למורה להדריך את הכי־מידה על־ידי הפניות כבוד לכיתה, על־ידי הפגנת עליונות של "מבוגר המבקש לחנך את הילדים". סקרייר משליך את ספריו לסל־האשפה ר־פונה אל תלמידיו: "בואו ונשוחח על דברים המעניינים אתכם – אה־בה, נישואין, עבודה, מוד... אתם

הארץ ממליץ

תל־אביב

לאדוני באהבה (דקל); בביא על הבהנת (אלנבי); המלכודיני עם ה־בעל המנורה (גורדון); פים ובילי (גת); במלכודת הנעפע (אסתר); עד שהמט יפריד ביניהם (לימור); טוק אותה כאם (תכלת); גשר והורל (אורלי); בדפיה בינבון (גורדון); הבריחה (הוד).

ירושלים

ביז (ארמון); הזוב, אהבל ד־כבוד (אדיסון).

חיפה

יתמים בפארק (כוריה); קברים (אורלי); אתה הי רק פעמיים (אר־מון); כל מה שרצית לדעת על המין ולא העזת לשאול (הן).

תן חיוך, חביבי...

מאת אליהו תמוז

קופנהאגן

לצמבר הייב היה להיות חודש השוק, עוגות וקר בזכבכך, בהם רבים נוהגו ללא נפט להיכנס. כוחרות המעונים מחרות מפני מפלת כלכלית, חוסר עבודה ה־מוני ומנירת בתי הרועה בעל מוסור בדלק; הוסלו הגבלות על תנועת רכב פרטי, ואילו החוד־בורה הציבורית צומצמה. השמד־נה סירת הוצה בדבבונ, ושערי המניות גולשים ונולשים ללא תקוה.

מכורבלים במעילים, מהלכים בימים אלו תושבי קופנהאגן כ־אשר על דש מעילם צמודה מד־בקה ארומה בצורת לב. במרכזו של הלב, סיסמא: "תן חיוך, חביבי..."

ריעת תנועת הלב־נד מהולה על המעיק "ארוכה", יזמה אב הסבבע. יום אחד בראשית השב־בוע צוייוד כל הקופאיות בבנר־יות הרבית, ברבבות מדבקות א־דומות. כל קונה יצא מן החנות כאשר אל דש מעילו מדבק "ה־לב האדום הקטן", עם סיסמת הקרב להרבות המדאה.

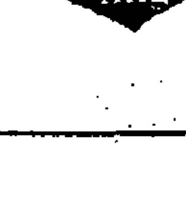

Dimplex
MADE IN ENGLAND

הודעה חשובה לעולים חדשים

אנו מקבלים כבר עתה הזמנות לתנורי דימפלקס עפ"י תקנות המיסוי החדשות הנכנסות לתוקפן ב־1.1.74. לרשותכם מבחר רחב ומגוון של תנורי חמום חשמליים לכל שטח ולכל מטרה.

גם במסגרת התקנות החדשות, יש אפש־רות לכל עולה חדש לרכוש תנור מעולה ולהשיג חסכון ניכר בהוצאה לעומת רכי־שת תנור בתנאים רגילים.

לדוגמא:

רדיאטור דימפלקס 2 קילווט

המחיר ב־ל"י לעולה חדש	493.50 ל"י
תוספת מכס *	—.57 ל"י
סה"כ	550.50 ל"י
המחיר המומלץ לצרכן (שאינו פטור ממס)	—.990 ל"י
החסכון לעולה חדש	—.436 ל"י

* עפ"י השער הקיים כיום.

פרטים מלאים תוכלו לקבל במשרדנו: שביל המפעל 3, טל. 881857, ת"א

דימפלקס מחמם בשבילך את החורף!

תוכלו להזמין תנורי "דימפלקס" לפטורי מס בחנויות החשמל המובחרות ובחברות העוסקות במכירה לעולים.

ת.ע. קולטון בע"מ
סוכנויות ושיווק

שביל המפעל 3 • קרית-המלאכה • ת"א

אורי אבנר

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

פרקי היום בתנ"ך
• מלכים א' (י"א–י"ב)

המשנה היומית
• זבחים, ד' (ו) – ה' (א)

הדף היומי
• זבחים, כ"ד

ההלכה היומית

רדיו

טלוויזיה

רשת א'

הגל הקל

רשת ה'

גלי צה"ל

טלוויזיה לימודית

דירות בדמי מפתח

דירות בשכר חודשי

דירות מרוהטות

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

מגרשים

משרדים

אולמות

מחסנים

חנויות

עסקים

דירות

קבלנים

וילות ובתים

דירות למכירה

ביקוש עבודה

הצעות עבודה

מכוניות

השכרת רכב

אופנועים וקטנועים

חלקים למכירה

רוצים לקנות

מקררים

טלוויזיה

כלים ומטבעות

שרותים

תריסים

רהיטים

דודי שמש וחשמל

בתי-ספר ושיעורים

חוגים

חיות בית

כלי נגינה

נופש

לוח ירושלים

דירות למכירה

טלוויזיה

לוח חיפה

דירות למכירה

דירות מרוהטות

דירות בדמי מפתח

חנויות

הצעות עבודה

הודעות

מכוניות

טלוויזיה

דרושה מזכירה כתבנית
בשפה עברית ואנגלית
רצויה ידיעה בסטנו
לפנות לצבי חייק
03–261111 ועד הפועל
המחלקה הערבית,
ארלוזורוב 93

תורנות רופאים לפי המקומות

תל־אביב
• ד"ר כנר, בזוך 12, טל. 247860; ד"ר הרואבן, אפלביון 6, טל. 443281, מד"א טל. 101. 614333 רופא בין השעה 8 בערב עד 7 בבוקר, המבקר חולים בבתיהם.
רמת־גן
• הזמנת רופאים בשבתות תחנת מד"א טל. 101.
• ערין — פורה ראשונה נפתה: טלפון 02–6991.
חיפה
• רופא תורן בבנין דוד אדום, טל' 101.
• תורנות לילה במד"א, בין השעה 8 בערב עד 7 בבוקר.
• בת־ים: מד"א, טל' 863333.
• ירושלים: מד"א, טל. 101.
• לוד: מד"א, טל. 962133.
• נתניה: מד"א, טל. 3333.
• פתח־תקוה: מד"א, טל. 912332.
• צפת: מד"א, טל. 101.
• רחובות: מד"א, טל. 951333.
• ראשון־לציון: מד"א, טל 943333.
• תל־אביב: מד"א, טל. 101.
• בת־ים: מד"א, טל. 761111.
• חיפה: תורנות לילה, מד"א.

תורנויות בתי חולים

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
• גרוסה, שיינקין 12, טל. 284791; גרדיאה, בן־יהודה 183, טל. 242673; שלמה המלך, שלמה המלך 78, טל. 246461.
ירושלים
• רמת אשכול, רחוב אשכול, טל. 280552; פרסי: ד"ר ה. פינה, עין כרם, אזור בי"ח, טל. 62880 אל כנסיאה, דוד מלאת אידין, טל. 82196; פרסי: ברנקר ברחוב יאן, דוד אבן בסופה, טל. 282196.
חיפה
• הכרמל, הרצל 87, טל. 663111.
• נתניה: תרופה, הרצל 2, טל. 28656.
• הרצליה: כרמל, הרצל 65.
• רמת־גן ובני־ברק: רמה, דובנובסקי 65, טל. 793483.
• חולון: ברכה, כפר ויקבע.
• רמלה־לוד: סיכה, רמלה, הרצל 106.
• אילת: כילין.

פורום
תקשורת הפנים · יוסי צבר, פרסום · קידום מכירות
תל־אביב, שד' שאול המלך 8, ת.ד. 23048, טל. 254388

דרושה לנו
כתבנית
עברית - אנגלית
ליום עבודה מלא
נא לפנות אישית למר דוידזון

למפעלי מזון באזור ת"א
דרושים
טכנאים
לתפעול מערכות אריזה משוכללות
תנאים טובים למועמד המתאים.
נא להתקשר לקביעת ראיון לטל. 782151/2 בין השעות 9.00—13.00

לעבודה בסיני
בתנאי שכר טובים
דרושים:
* **נהגים** בעלי רשיון ג'
* **זבנים**
* **מחסנאים**
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב בציון גילם ונסיונם, המקצועי לת.ד. 8272 תל־אביב 61080 עד יום 26.12.73.

לצה"ל
דרושים מורים
במקצועות:
חשמל • אלקטרוניקה • מתמטיקה • מתודיקה חינוכית
רצוי בעל תואר אקדמאי ומורים מוסמכים.
למשרה מלאה, או חצי משרה.
העבודה באזור חיפה.
בהצעות עבודה נא לפנות לדיש 2229

לחברה קבלנית
דרושים
ברזלנים
לעבודה בדרום
נא לפנות להנדסה בע"מ
טל. 798291

לרשות הנמלים בישראל
דרושים בשכירות עגורנים ניידים
ללא מפעילים
התנאים המבוקשים: 13 כונות ברדיוס של 6 מ'
6 מתנות ברדיוס של 8 מ'
אורך הזרוע המינימלי 18 מ'
בדבר פרטים נוספים ובהצעות יש לפנות אל מהנדס ציוד מר היית טל. 03–38911, דרך פ"ת 74, תל־אביב.

לחברה הנדסית
דרוש
מומחה לגידולי שדה וגן
לשרות של כשנה בחו"ל.
הגדרת תפקיד:
— הנחית החקלאים והאגרונומים המקומיים בנושאים מקצועיים.
— עריכת מעקב מקצועי בפרויקט.
— קיום קשר עם מוסדות מקומיים בנושאים מקצועיים.
הכישורים:
— אגרונום או בעל השכלה מקבילה של 10 שנים, לפחות.
— התמחות בגידולי השדה והגן הבאים: כותנה, סורגום, סויה, עגבניות ומלונים.
— ידע בהכנת חומר הדרכה.
— ידע בעיבוד תחזיות מקצועיים.
השפות:
עברית, אנגלית, ספרדית.
המעונינים יפנו בצרוף תולדות חיים,
לת.ד. 8246, תל־אביב.

יפנאוטו בע"מ
SUBARU
דרושים
קופאי/ת
מחסנאי
למחסן חלקי חלוף למכוניות
פקידה
נא לפנות אישית ל"יפנאוטו בע"מ", רחוב יצחק שדה 28, תל־אביב.

הודעות לציבור
מכרז החקלאות
הכוח לנכסים, ביטוי ומשק
מכרז מס' 151/73
משרד התקשורת
מכרז מס' 134/73
משרד המסחר
מכרז מס' 14/73

כשתבוא לעבוד בנמל אילת...

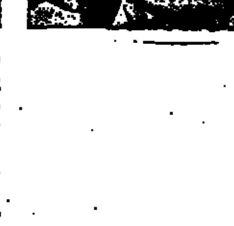
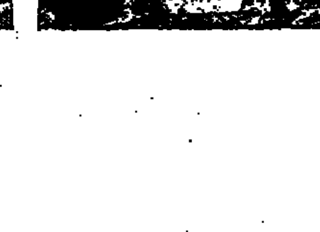
לנמל אילת דרושים עובדים עד גיל 32 אחרי שירות צבאי ובעלי כושר גופני מעולה למקצוע הסוארות.
נמל אילת מציע לך: ☆ עבודה קבועה ומסודרת, במפעל דינמי עם סיכויי קידום בעתיד ☆ בתקופת הנסיון מגורים בבית נמלן (מלון) עם ארוחות, תמורת תשלום מינימלי ☆ בשנה הראשונה זכות של 8 טיסות לתל־אביב וחזרה, על חשבון הנמל ☆ עזרה כספית ברכישת דירה בתוספת הלוואה ל־10 שנים ☆ (יש צורך להמתין בתור לקבלת דירה) באמצעות חברת עמידר באילת. הנחה במס הכנסה ומס אחיד.
למחוסרי נסיון בעבודת נמלים, תינתן הכשרה מתאימה והדרכה בנמל אילת.
המעונינים לעבוד בנמל אילת ולהשתקע בעיר, יפנו למשרד הראשי רשות הנמלים, בית מעיא דרך פתח תקוה 74, תל־אביב, קומה 12, חדר 1121 בכל יום, מישי, בין השעות 9.00–12.00 ויביאו עמם תעודת זהות ופנקס בלאומי. כמו כן למשרד המשק כח אדם, נמל אילת, ת. ד. 73, אילת.
אילת הקסומה קוראת לך!

למטווית צמר סרוק
דרושים פועלים למשמרות
ה. קרנציה בע"מ
רח' הבונים 37 אזור התעשיה בת־ים.

מכذا من الأصل

-.600 ל״י מענק מיידי

ידרשנו לזכותך אם תפקיד -.6,000 ל״י ב:

חסכון 4000

פנה עוד היום אל:

הבנק החושב על טובתך

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע״מ

סניף ראשי: שד׳ רוטשילד 39, תל אביב. טל: 62231

בר־לב תובע לקבוע קדימויות בענפי המשק

מציע: בטחון, קליטה, חיזוק שכבות חלשות, יצוא, השקעות סלקטיביות

(ל.ע.מ.). בישיבת ועדת המשק לשנת 1974 שליד המועצה הכלכלית לשעת חירום, קרא יו״ר הועדה, השר חיים בר־לב, להכין מערכות שונות של הנחות־יסוד לתיכנון המשק: החל בהנחה של גיוס מלא במשך כל השנה וכלה בהנחה של שחרור מוקדם של מרבית אנשי המילואים.

השר תבע לקבוע קדימויות ביעדי המשק לפי הסדר הבא: צרכי הבטחון, קליטת עליה, חיזוק השכבות החלשות, יצוא, השקעות סלקטיביות. את המקורות לצרכים אלה יש לקחת מן הצריכה הפרטית ומן ההשקעה והצריכה הציבוריות שאינן למטרות בטחון.

מנכ״ל בנק ישראל, ד״ר אליעזר שפר, אמר, כי אם יהיו במשק כ־100,000 מגויסים במילואים לא יגדל התוצר של הסקטור הפרטי וזה מצב שישראל עוד לא נתנסתה בו. מאחר שהצריכה הבטחונית תגדל בכ־2—2.5 מיליארד ל״י, יהיה צורך להחליט באילו תחומים יש לקצץ.

ד״ר שפר אמר שאיננו רוצים להגדיל את תלותנו בחו״ל ועל כן אין להגדיל את הגרעון המסחרי. כן אסור לנו לפגוע בכמויות המשק ועל כן אסור לקצץ בהשקעות בענפי המשק. יש לוותר בתחום ההשקעה בדיור הציבורי, אך המחיר העיקרי יפול על הצריכה הפרטית. זו צריכה לרדת בששה אחוזים לנפש לעומת 1973. על מנת להשיג זאת יש להפעיל אמצעי ספיגה שונים.

עליה בחסכון הפרטי

ד״ר שפר ציין כי בשבועות האחרונים ניכרת עליה בולטת בחסכון הפרטי בצורת רכישת מילוות צמודים. ככל שיגדל החסכון הפרטי יידרשו פחות אמצעי ספיגה אחרים.

הועדה מינתה צוות, בראשות פרופ׳ מיכאל ברונו, שיגיש המלצות על המגמות וקביעת היעדים להתפתחות במשק. בצוות אברהם אגמון, ד״ר אליעזר שפר, דוד כוכב, ד״ר משה מנדלבאום, דוד גולומב, ארנסט יפת וד״ר איתן ברגלס.

תחזיתו של דינשטיין: מחירי הדלק ימשיכו לעלות

מחירי הנפט, המאמירים מיום ליום, לא יירדו עוד גם כאשר יתום המשבר הפוליטי הנוכחי, אמר אתמול סגן שר האוצר, הד״ר צבי דינשטיין, בהרצאה על בעיות האנרגיה בעולם ובישראל, שנשא אתמול במכון הנפט.

לדעתו המשבר האמיתי הוא רמת המחירים החדשה של הנפט הגולמי, על כל השלכותיה הכלכליות הבינלאומיות בעולם, וכן גם בישראל. התחזית היא להמשך מצב המבוכה, עליית מחירים בשיעורים שלא ידעו כמותם בעבר וכן שיבושי אספקה חמורים.

עוד אמר כי מצב מלאי הדלק בארץ משביע את הדעת והאספקה מן המקורות השונים ממשיכה להגיע, אולם בעתיד צפויים קשיים רבים בהשגת הנפט שנעשה יקר ויקר־המציאות. „נצטרך להילחם יחד עם כולם על השגתו ונצטרך לשלם בעדו את המחיר שיידרש", ציין.

בתשובה לשאלת סופר „הארץ" באיזו מידה ומתי תשפיע האמרת מחירי הנפט הגולמי בשוקי חוץ על מחירי הדלק בארץ, השיב ד״ר דינשטיין, כי נוכח מלאי הדלק בארץ, יגיע הנפט הגולמי, היקר יותר, לשימוש רק בעוד חודשיים או שלושה. במועד זה תצטרך הממשלה להחליט אם להעלות את מחירי הדלק ובכמה.

גד יעקובי: חייבים להערך לתקופת גיוס של שנה

מאת סופר „הארץ" בחיפה

„המשק במדינה חייב להערך לתקופת כוננות וגיוס של שנה לפחות וכל הערכה אחרת בשטח זה עלולה להפחית את כושר העמידה שלנו במרים בינינו" — אמר אתמול סגן שר התחבורה, מר גד יעקובי, בהרצאתו במועדון רוטרי בחיפה.

מר יעקובי ציין כי הכרח להאריך באורח אוטומטי הסכמי עבודה לשנה נוספת, כן יש צורך להאריך את שעות העבודה במקומות של חוסר עובדים. הוא הוסיף כי הקפאת חירום היא הדרכנות מצויינת לקידום ביישות עובדים במשק.

להלן הדגיש כי יש ליצור מערכת בקרה יותר חריפה ביחס לרווחים הנובעים מהספקת הזמנות של מערכת הבטחון ויש למנוע התעשרות מבצוע פרוייקטים בטחוניים כפי שאירע בעבר. כן ראוי להעסיק ייצור עצמי של אמצעי לחימה.

הנשיא מאשים העתונות

מאת סופר „הארץ" בצפון

נשיא המדינה, פרופ׳ אפרים קציר, ערך אתמול ביקור בקרית שמונה כדי „לברך ישוב זה על היותו סמל ומופת לכל האזורים בצורך בעמידתו האיתנה תחת מטר האש".

בפגישתו עם נשיאי העירייה אמר הנשיא, כי בפגישותיו עם חיילים התרשם שהמוראל שלהם גבוה אם כי קיימת התמרמרות על הפער הכלכלי בין המגויסים לעורף. בקרב חוגים מסויימים בעורף, אמר הנשיא, המוראל אינו גבוה. הוא האשים את העתונות, „המבליטה כל הופעה של סבל ויסורים. ומתעלמת ממעשי גבורה ומופת", ביצירת אווירה זאת. הנשיא האשים את הרדיו, הטלוויזיה והעתונים, אבל בלי לנקוב בשמות של עתונים ועתונאים.

בעת סיורו ניסו שתי נשים לשוחח עמו. אחת לא הורשתה לעשות זאת והשניה התעלפה תוך שיחה עמו על מצוקת הדיור שלה והועברה למגן דוד אדום.

החברה לישראל מנפיקה מניות ב־20 מ׳ דולר

יופצו בחו״ל ✶ ממשיכה בהכנות להקמת מפעל מלט ושותפות במלון דיזנגוף סנטר

מאת אלעזר לוין, סופר „הארץ"

החברה לישראל תנפיק בחודש הבא מניות בסך 20 מליון דולר בשער 110 נקודות. מנכ״ל החברה, מר מיכאל צור, יוצא הבוקר לאירופה בהכנות לקראת ההנפקה. רוב המניות יימכרו באירופה, ו־4.5 מיליון דולר יימכרו בדרום אפריקה, שהותרה באופן יוצא מן הכלל מכירת מניות אלו. כספי האמיסיה ישמשו, בין השאר, לשני פרוייקטים חדשים של החברה — שותפות של 26% במפעל מלט חדש, ושותפות של 50% עם אריה פילץ להקמת בית מלון בן 650 חדר בדיזנגוף סנטר. הנהלת החברה החליטה להמשיך בהכנות לביצוע שני פרוייקטים אלו, שההשקעה הכוללת בהם תגיע לכרבע מיליארד ל״י ובתחילה. אך הנהלת החברה מאמינה כי השפל בענפים אלה הוא זמני.

פלד: החלטה חמורה

מאת מרדכי אריאלי, סופר „הארץ"

חברת עמידר ומשרד השיכון העלו לאחרונה את הסכומים שהמשתכן חייב לשלם בעד דירתו ל־25% ממחיר הדירה, לעומת 10% עד 15% עד כה — נמסר אתמול לשר הקליטה מר נתן פלד, בסיור שערך בעירה.

השר אמר כי החלטה זו חמורה ונעשתה ללא התייעצות עם משרד הקליטה והדבר יכול היה לקרות רק כתוצאה מריבוי הרשויות המטפלות בנושא. „בתאום עם משרד השיכון, כדי לקבוע שלא יוכנסו כל שינויים לגבי העולים בלעדינו" — אמר.

חברות השירותים יבדקו דרכים לפיצוי צרכנים שנפגעו

שוקלות החזרת דמי תיקון סבירים או הארכת תקופת השרות

מאת לאה פורת, סופרת „הארץ"

החברות הגדולות, המספקות שרותי אחזקה ותיקונים למכשירים ביתיים (מקררים, מכונות כביסה, מקלטי טלוויזיה), מוכנות לדון בתלונות צרכנים המבוטחים אצלם שדרישותיהם לתיקונים לא נתמלאו בגלל גיוסם של טכנאי החברות וכתוצאה מכך נאלצו להזמין טכנאים פרטיים. זאת הודיעו החברות לאגף לסחר פנים במשרד המסחר והתעשיה אשר פנה אליהן בעקבות תלונות של צרכנים.

האגף הציע להן לדון בשתי אפשרויות לפיצויים של הצרכנים שנפגעו: להחזיר לצרכן את דמי התיקון — בהתאם למחירים סבירים כפי שמקובל בחברה; להאריך את תקופת השירות בתקופה מקבילה לתקופה שלא יכלו לספק בה שרותים.

אחת החברות הגדולות הודיעה כי היא מוכנה, עקרונית, להחזיר כספים לצרכן תוך בדיקת כל מקרה בפני עצמו. חברה גדולה אחרת הודיעה כי היא מוכנה לבדוק אפשרות הארכת תקופת הבטחה. לאחר שיגבשו את החלטותיהן, יודיעו על כך החברות לציבור.

בהתאם לחוק אסור ליצרן לסרב, ללא סיבה סבירה, לתת שרות לצרכן שבקשה אצלו, ועל אחת כמה וכמה אם ביטח הצרכן אצלו את המוצר בתקופת החוזה ביניהם. היצרנים מצדם טוענים כי כאשר רוב הטכנאים שלהם מגויסים הרי הסירוב לספק שרותים במקרים מסויימים הוא מסיבה סבירה. אחת החברות העוסקות בתיקוני טלויזיה דיווחה כי 13 מבין 14 טכנאיה גויסו והטכנאי הנותר לא יכול היה לספק את כל הדרישות. במצב כזה טוענים היצרנים חשוב גם שיבינו הצרכנים את הקשיים שלהם וישתדלו להשהות הזמנות לתיקונים שאינם דחופים מאד.

קורא להגיש תלונות על הפקעת דמי הובלה

מאת סופר „הארץ" לענייני התחבורה

בכל מקרה של הפקעת דמי ההובלה או דרישה של מובילים לתשלומים נוספים יש להגיש תלונה למשטרה או למשרד התחבורה שיעביר את התלונה למשטרה. המפקיעים יועברו לדין ויבואו על עונשם — אמר אתמול סגן שר התחבורה, מר גד יעקובי, בתגובה על הידיעה שהופיעה אתמול ב„הארץ" על הפקעת דמי ההובלה.

מר יעקובי הבהיר כי השיב לשאלה בנושא שאין כל הצדקה להפקעת דמי ההובלה, בציינו, כי הילה אירעה.

לגבי הסדרי ההובלה, אמר לדעת המובילים שקופתו (משרדיהם לא קיבלו כבעבר מסחר הובלה מרכז), הביאו להאמרת דמי ההובלה. טען מר יעקובי כי יש להפעיל את ההובלה במשק, בגלל המחסור במכוניות, בשיטה ובמסגרת שתאפשר מתן עדיפות בהובלה של המצרכים החיוניים. פתיחת כל סדרי ההובלה לא תאפשר, לדעתו, פיקוח נאות בנושא זה.

15 אלף עלו בחודשיים וחצי

מאת מרדכי אריאלי, סופר „הארץ"

העליה לישראל לא רק נמשכה בימי המלחמה ולאחריה, אלא אף גברה. בשלושת החודשים האחרונים — אוקטובר, נובמבר ומחצית דצמבר — עלו לישראל 15 אלף איש מתוך 55 אלף שעלו לישראל ב־1973 — אמר מר נתן פלד, שר הקליטה, בתום סיור שערך אתמול בצפת.

להלן אמר כי בסולם העדיפויות שלנו תופסת העליה והקליטה מקום חשוב יותר מזה שתפסה לפני המלחמה. כרגע, אמר, מכוונים המאמצים להגברת העליה מארצות המערב.

בהמשך דבריו, על בעיית מציאת דיור לחיילים שיחזרו מן המלחמה וכן לזוגות צעירים, הציע להפנות לענף הבניין עולים חדשים, [illegible] רק עיבים.

✶ הפילהרמונית יצאה אתמול לסיור קונצרטים באנגליה, הולנד, בלגיה וגרמניה [illegible].

צה״ל משחרר יותר מ־200 חיוניים

מאת אלעזר לוין, סופר „הארץ" לענייני כלכלה

צה״ל הודיע אתמול כי נענה ליותר מ־200 מתוך 400 בקשות שהגישו מפעלים בשבוע שעבר לשיחרור אנשי מפתח. אתמול שלח המטכ״ל מבדקים ליחידות הוראות לשיחרור בתחילת השבוע הבא.

לעומת זאת עוד לא הוחלט בענין דרישות אגד ודן לשחרר את כל נהגיהם המגויסים, כ־4000 איש. הנושא יידון בנפרד בין משרדי הבטחון, התחבורה והעבודה.

✶ אוהל אחסנה גדול שיסייע להתגבר על המחסור במקומות אחסון בנמל בימי גשמים, הגיע מדנמארק לנמל חיפה. שטחו אלף מ״ר ומחירו 360 אלף ל״י. אוהל נוסף יובא בשבוע הבא.

✶ לקראת חג המולד, תחלק הקרן הקיימת לעדות הנוצריות צמרות ברושים, שישמשו כתחליף לעץ האשוח. כ־1,000 צמרות יחולקו לסגל הדיפלומטי, לנציגי הכנסיות הנוצריות ולאחרים.

הצעה מיוחדת ז׳קטים (בטלדרס) מעורות פרווה (מרינו אוסטרלי) אמיתית לצעירות ולצעירים במחיר מיוחד 325 ל״י בלבד **שניידמן** המקור **לזמש ועור** רח׳ זמנהוף 25, ת״א (פינת המלך ג׳ורג׳, 99)

עיריית חיפה

האגף לתרבות, נוער, חברה וספורט
המחלקה לתרבות בשיתוף המחלקה לנוער וכספורט

אירועים ופעולות תרבות במרכזי התרבות העירוניים בחיפה רבתי

מיום ה׳ 14.12.73 ועד יום ו׳ 21.12.73

מרכז לתרבות ע״ש פבזנר — רח׳ פבזנר 54
- שבת, 15.12.73 שעה 11.00 בבוקר — ד״ר משה אור: „הסיגנון על עקבות ספרדיים"
- יום ג׳ 18.12. בשעה 7.30 בערב — פרופ׳ אריה בראבולד: „בלהבות ישראל צרב — הרב היסטוריה"
- יום ה׳ 20.12.73 בשעה 4.30 אחה״צ — מפגש לילדי חיפה קוראי ספריית הילדים „פבזנר" עם השחקן אליהו גולדנברג

מרכז לתרבות הבריה ע״ש א. הרטי — ורדיאליה
- שבת, 15.12.73 שעה 11.00 לפנה״צ — השופט יעקב אזולאי ירצה על: „האדם וזכויות האדם"
- * יום א׳ 16.12.73 בשעה 7.00 בערב — [illegible]
- שבת, 15.12.73 שעה 5.30 אחה״צ — מנחת שבת למשפחה בהשתתפות: [illegible] (בובות) [illegible]

מרכז לתרבות חברה ע״ש „גבלר" — קרית חיים
- * שבת, 15.12.73 בשעה 5.30 אחה״צ — מנחת שבת למשפחה בהשתתפות: [illegible] — התיאטרון בובות
- יום ב׳ 17.12.73 בשעה 8.30 בערב — במה להורים בהשתתפות ד״ר אריקה קולר
- יום ו׳ 14.12.73 שעה 12.45 בצהריים — לתסיבה הבינים — צבי צוקרמן ירצה על: „בעיות [illegible]"

מרכז לתרבות הנוער „בלארנה" — רח׳ דגניה 46, קרית חיים
- יום א׳ 16.12.73 בשעה 10.00 בבוקר — שיחות על חינוך עם הגבי [illegible]
- יום ב׳ 17.12.73 שעה 7.30 בערב — כקסים פרק יהודה על: „בעיות קליטת הנוער בצבא"

מרכז לתרבות הנוער „גניבי" — רח׳ הנביאים 21
- יום ב׳ 17.12.73 בשעה 7.00 בערב — צבי צוקרמן ירצה על: „ירושלים" בליווי שקפים

מרכז לנוער וספורט — מחנה דוד
- * שבת, 15.12.73 שעה 5.30 אחה״צ — מנחת שבת למשפחה — תיאטרון [illegible] מציג: „הילד בת העריבה"
- יום ב׳ 17.12.73 שעה 7.30 בערב — [illegible] בסיפורי ישראל

מרכז לתרבות ונוער „גולדה" — רח׳ אבי באמין 24
- יום ד׳ 19.12.73 שעה 6.30 בערב — במת חג (חנוכה). אמנים אורחים: אוה פרנסיס, עקיבא רובינשטיין

מרכז לתרבות החברה — מרכז הכרמל
- שבת, 15.12.73 שעה 11.00 לפנה״צ — לאה בירדין תרצה על: „[illegible]"
- יום א׳ 16.12.73 בשעה 5.30 אחה״צ — מנחת אמנים למשפחה בהשתתפות: [illegible]

מרכז יהודי ערבי „הגפן" — שד׳ אל״ם 33
- * יום ג׳ 18.12.73 שעה 6.00 בערב — „רחוב איתכם" — [illegible]

בית ההסתדרות קרית אליעזר — רח׳ צה״ל
- שבת, 15.12.73 שעה 11.00 בבוקר — ד״ר [illegible] תרצה על: „[illegible]"
- * שבת 15.12.73 שעה 7.00 בערב — [illegible]
- יום ד׳ 19.12.73 שעה 7.00 בערב — במה לבעיות רפואיות: [illegible]

בית ענבי ליפשיץ — קרית חיים
- יום א׳ 16.12.73 שעה 7.00 בערב — מיכאל שור ירצה על התעשיה ביפן (בליווי שקפים)

קולנוע „זבולון" — קרית חיים
- * יום ה׳ 13.12.73 שעה 8.00 בערב — „שלום שלום ואין שלום"

מרכז להשכלה ותרבות — רח׳ י. ל. פרץ 20
- יום ג׳ 18.12.73 בשעה 9.30 לפנה״צ — [illegible] (שיחה שלישית)
- * יום ה׳ 20.12.73 שעה 10.00 לפנה״צ — מפגש הנוער בהשתתפות: [illegible]
- * בשעה 7.00 בערב — [illegible]

* כל הפעולות המסומנות בכוכב נערכות בשיתוף עם משרד החינוך והתרבות — מפעל אמנות לעם.

מלווה מצפון
רכוש מלווה מלחמה מרצון

באורח מקרי,

מוסיפה רשימת המערך לשאת את האותיות

א. מ. ת.

זהו אחד הפרדוכסים של תקופתנו

זהו לעג לראש.

כל אזרחי ישראל למדו, כי ממשלת המערך נוהגת על פי היפוכה של האמת.

אל תתן אמונך בממשלת ההטעיה והמחדל

תן אמונך וקולך לליכוד, למען יוכל להקים ממשלת ליכוד לאומי,

אשר תחלץ את האומה מן הסכנות שבפניהן הועמדה על ידי המדיניות הכושלת של המערך — ותביא לישראל בטחון, שלום, התפתחות משקית, וקדמה חברתית.

הצבע חל טעם **הליכוד**

גח״ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החפשי, תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

תנו יד למאמץ המלחמתי!
תערוכת ציורים
בחסותה של הגברת לאה רבין
בגלריה תלמה
רחוב גורדון 27, תל־אביב
הפתיחה היום, יום חמישי 13.12.73 בשעה 7 בערב.
בתערוכה יצירות משל:
אגם יעקב • אדלר ינקל • אופק אברהם • ברגנר יוסל • בונה שמואל • בזם נפתלי • בריזל בלה • בר־עם סיומה • בריס סמי • בסון נעים • הבר נתן • הלמן רוברט • וויל שרגא • טפלר שמואל • לובין • מסג • מרה • פלדי • צפריר שלמה • קדר דן • קפלן נתה • ראובן ראובן • רוזנטל חיים • רוט ליאור • שלוס רות • שער פנחס • שמש גורגי • שור צבי • שריר דוד ועוד...
ההכנסות יועברו למשרד הבטחון והן קודש למאמץ המלחמתי.
משך התערוכה 12 ימים, פתוח מ־10.00—13.00 ומ־16.00—20.00, טל. 237517.
הזמנות אישיות לא נשלחו.

Woman — September 29, 1973
WOMAN'S OWN — September 29, 1973
הפצה בלעדית סטימצקי להשיג בכל מקום

Scientific American
הוצאה מיוחדת
LIFE AND DEATH AND MEDICINE
★ Growing Up
★ Getting Old
★ Dying
★ Ills Of Man
★ Surgical Intervention
★ Chemical Intervention
★ Psychiatric Intervention
and so forth
הפצה בלעדית סטימצקי להשיג בכל מקום

ספרי כיס חדשים
PICADOR
★ KINGSOR'S LAST SUMMER — Hermann Hesse
PAN
★ LADY OF QUALITY — Georgette Heyer
★ THE MAN WHO LOVED CAT DANCING — Marilyn Durham
★ CODEWORD: DIREKTOR — Heinz Hochne
PENGUIN BOOKS
★ THE END OF A MISSION — Heinrich Boell
★ THE VIVISECTOR — Patrick White
הפצה בלעדית סטימצקי להשיג בכל מקום

רדיו סטריאו 25 ריבר
אמפליפיירים · טיונרים · רמקולים
PILOT
מכירה גם לפטורי מכס
חיפה, רחוב הרצל 25, טל. 641582

אצטבאות מתכת [illegible]

הכל בכל בלוח הכפול — ראה עמוד 11
הלוח הכפול

היום הגרלת מפעל הפיס
כרטיסים אחרונים ליד אולם מפעל הפיס, רחוב הפטמן 3, ת״א עד שעה 6.45 בערב

אמת ברדיו ובטלויזיה
ברדיו רשת ב׳
7.20 בבוקר — יחיאל לקט
13.45 — אסתר הרליץ
בטלויזיה
בשעה 20.00 שר התחבורה והתקשורת **שמעון פרס**
ח״כ **אריה אליאב**
אמת המערך / מפלגת העבודה הישראלית־מפ״ם

ברדיו ובטלויזיה
בטלויזיה: הערב בשעה 20.09
ח״כ **שמואל תמיר**
על הנושא:
הליכוד ועידת ג׳נבה
ברדיו היום בשעה 13.45 בצהרים
עו״ד **עקיבא נוף**
על הנושא:
תשובות לשאלות מאזינים
ברדיו מחר יום שישי בשעה 7.30 בבוקר
ח״כ **ש. ז. אברמוב**
על הנושא:
חזרה לבעיית פנים
חל טעם **הליכוד**

המפתח לפרסום בארץ — פרסום ב־הארץ